

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
“БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ”**

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

Разом зі Звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА.....	2
Звіт про фінансовий стан	15
Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	16
Звіт про зміни у власному капіталі	17
Звіт про рух грошових коштів	18
Примітки до річної фінансової звітності	
Примітка 1. Інформація про банк.....	19
Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність.....	19
Примітка 3. Основи подання фінансової звітності	21
Примітка 4. Принципи облікової політики.....	21
Примітка 5. Перехід на нові та переглянуті стандарти, інтерпретації.....	36
Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	37
Примітка 7. Кредити та заборгованість банків	38
Примітка 8. Кредити та заборгованість клієнтів	39
Примітка 9. Інвестиції в цінні папери.....	43
Примітка 10. Інвестиційна нерухомість	43
Примітка 11. Основні засоби та нематеріальні активи	44
Примітка 12. Інші фінансові активи	45
Примітка 13. Інші активи	46
Примітка 14. Кошти клієнтів.....	47
Примітка 15. Боргові цінні папери, емітовані банком	47
Примітка 16. Резерви за зобов'язаннями	48
Примітка 17. Інші фінансові зобов'язання	48
Примітка 18. Інші зобов'язання.....	48
Примітка 19. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)	48
Примітка 20. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу).....	49
Примітка 21. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення.....	49
Примітка 22. Процентні доходи та витрати	50
Примітка 23. Комісійні доходи та витрати	50
Примітка 24. Інші операційні доходи.....	50
Примітка 25. Адміністративні та інші операційні витрати.....	51
Примітка 26. Витрати на податок на прибуток.....	51
Примітка 27. Прибуток на одну просту акцію	52
Примітка 28. Дивіденди	52
Примітка 29. Операційні сегменти.....	53
Примітка 31. Управління капіталом.....	59
Примітка 32. Рахунки довірчого управління	60
Примітка 33. Потенційні зобов'язання Банку	60
Примітка 34. Похідні фінансові інструменти та хеджування.....	61
Примітка 35. Справедлива вартість фінансових інструментів.....	61
Примітка 36. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	64
Примітка 37. Операції з пов'язаними сторонами	65
Примітка 38. Події після дати балансу	67

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Аудиторської фірми «АКТИВ-АУДИТ»
за результатами аудиторської перевірки річної фінансової звітності

ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»

станом на кінець дня 31 грудня 2018 року

Цей Звіт незалежного аудитора адресується:

- керівництву ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»;
- Національному банку України;
- Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку;
- всім іншим можливим користувачам річної фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ».

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (надалі – ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» Банк), що складається зі Звіту про фінансовий стан (Балансу) на 31 грудня 2018 року, Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Звіту про зміни у власному капіталі та Звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком впливу питання, описаного в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2018 року та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. №996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

За результатами проведеного аудиту ми вважаємо, що у річній фінансовій звітності Банку відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та з урахуванням внутрішньобанківських політик щодо визнання очікуваних кредитних ризиків за фінансовими активами мають бути збільшені резерви за кредитами та заборгованістю клієнтів на суму 48 274 тис. грн., відповідно витрати повинні бути збільшені, а активи та капітал зменшені на вказану суму. З огляду на значні кредитні ризики, притаманні Банку, існує ймовірність зростання збитків Банку від знецінення кредитів та заборгованості клієнтів з огляду на зміни в економічній та політичній ситуації в Україні, які ми не можемо спрогнозувати.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

За винятком питання, зазначеного в розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили наступні ключові питання.

Оцінка інвестиційної нерухомості

Станом на звітну дату в складі активів Банку враховуються нежитлові приміщення, які класифікуються як інвестиційна нерухомість.

Ми визначили цю область ключовим питанням аудиту, оскільки керівництво Банку має застосовувати суттєві судження, необхідні для визначення справедливої вартості зазначеного майна та з огляду на суттєву питому вагу загальних активів в загальному обсязі активів Банку – 6,7%. Вартість відображення в балансі Банку зазначеного майна ґрунтується на висновках незалежних оцінювачів.

Ми провели процедури з метою визначення діапазону оцінок, у якому найбільш імовірно перебуває справедлива вартість інвестиційної нерухомості Банку, зокрема:

- оцінили об'єктивність, незалежність зовнішніх оцінювачів, які визначали ринкову вартість майна Банку на звітну дату, а також проаналізували основні підходи та методологію щодо визначення ринкової вартості об'єктів;
- залучили експертів з оцінки нерухомості з метою отримання незалежної думки щодо ринкової вартості зазначених активів Банку на звітну дату.

За результатами проведених процедур ми не виявили суттєвих невідповідностей з оцінкою керівництвом Банку при відображенні вартості інвестиційної нерухомості. Водночас, в умовах існуючого в Україні ринку нерухомості наявний ризик втрат Банку в майбутньому від знецінення даного активу.

Інформація щодо інвестиційної нерухомості розкрита в примітці 10 до фінансової звітності.

Операції з пов'язаними сторонами

Ми визначили питання ідентифікації та визнання пов'язаних сторін, а також операцій з ними, як ключове питання аудиту у зв'язку зі значною сумою залишків за активними операціями Банку з пов'язаними сторонами, а також з огляду на суб'єктивну природу суджень, які застосовуються при ідентифікації та визнанні пов'язаних сторін, та суттєві оціночні припущення керівництва при визначенні контролю та впливу, які визначають статус пов'язаних сторін.

Станом на звітну дату Банком перевищено норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9), розрахункове значення якого станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 162,19% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.07.2021р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.

Інформація щодо значущих облікових політик наведена у примітці 4, а у примітці 37 розкрита відповідна інформація щодо операцій з пов'язаними сторонами.

В ході аудиту ми оцінили підхід та методологію, яку використовує Банк для визначення пов'язаних осіб у відповідності до МСБО 24 «Операції з пов'язаними сторонами», Закону України «Про банки і банківську діяльність» та нормативно-правових вимог Національного банку України. Крім того, ми проаналізували підхід Банку до розкриття інформації щодо залишків та операцій з пов'язаними сторонами у фінансовій звітності та дотримання погодженого з Національним банком України Плану заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з банком особами.

Інші питання

Фінансова звітність Банку за рік, що закінчився 31.12.2017р., була перевірена іншим аудитором, який висловив немодифіковану думку щодо цієї звітності 20.04.2018р.

Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті керівництва (звіті про управління) ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА

ЗАОЩАДЖЕНЬ» за 2018 рік (надалі – Звіт керівництва), але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

Відповідно до вимог ст. 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» повідомляємо наступне.

Ми перевірили інформацію, викладену у розділі «Звіт про корпоративне управління» Звіту керівництва, щодо:

- дотримання Банком положень кодексу корпоративного управління,
- проведених протягом звітного періоду загальних зборів акціонерів Банку та прийнятих на зборах рішень,
- персонального складу Наглядової ради та Правління Банку, комітетів Правління Банку, та проведені засідання та прийнятих на них рішень,

з інформацією, викладеною в Кодексі корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (затверджений Загальними зборами акціонерів Банку 22.04.2018р., протокол №16), іншими прийнятими Банком положеннями/політиками в частині корпоративного управління, іншою інформацією і або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, та не встановили суттєвих невідповідностей. Водночас зазначаємо, що система корпоративного управління Банку потребує вдосконалення з врахуванням положень Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України (затверджені рішенням Правління Національного банку України №814-рш від 03.12.2018р.).

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями (Наглядова рада), несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Наглядовій раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто

ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Інша інформація щодо Звіту про корпоративне управління

Ми розглянули питання, що містяться в Звіті про корпоративне управління Звіту керівництва, стосовно:

- основних характеристик системи внутрішнього контролю і управління ризиками Банку;
- переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Банку;
- інформації про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах Банку;
- порядку призначення та звільнення посадових осіб Банку;
- повноважень посадових осіб Банку,

та повідомляємо, що зазначена інформація розкрита управлінським персоналом з дотриманням вимог чинного законодавства, зокрема Законів України «Про цінні папери та фондову біржу» та «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та узгоджена з іншими частинами річного звіту.

Банк має здійснити заходи щодо запровадження вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ №64 від 11.06.2018р. (із змінами та доповненнями) згідно з графіком, визначеним цим Положенням.

Відповідно до п. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» надаємо наступну інформацію.

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту, дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

Ми були призначені на проведення обов'язкового аудиту діяльності ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» за 2018 рік рішенням Наглядової ради Банку від 28.09.2018р., протокол №102/5.

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень – 1 рік.

Опис та оцінка ризиків. Результативність аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Під час аудиту фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські процедури з оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевірялася, зокрема внаслідок шахрайства, що включають ризик завищення у фінансовій звітності вартості активів, а саме інвестиційної нерухомості, інвестицій в цінні папери, кредитів та заборгованості клієнтів, через

необґрунтоване застосування управлінським персоналом облікових оцінок, та пов'язаний з цим ризик неправомірного визнання доходів та витрат Банку.

Цілями нашого аудиту стосовно шахрайства є: ідентифікувати та оцінювати ризики суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства; отримувати достатні належні аудиторські докази щодо оцінених ризиків суттєвих викривлень, спричинених шахрайством, шляхом розробки та впровадження відповідних заходів; а також належним чином реагувати на шахрайство або підозри на шахрайство, виявлені під час аудиту.

Наші процедури зокрема включали отримання розуміння правової та нормативної бази, що регулює діяльність Банку та мають прямий вплив на підготовку фінансової звітності, перегляд ключових політик та перегляд кореспонденції з регуляторами, відповідні запити до управлінського персоналу Банку, включаючи керівників юридичного підрозділу, підрозділу з ризик-менеджменту, підрозділу внутрішнього аудиту тощо.

Крім того, у відповідь на ідентифіковані ризики суттєвого викривлення ми:

- розглянули питання щодо вибору та обґрунтованості застосування управлінським персоналом облікової політики та облікових оцінок, в тому числі ключові судження та припущення, що лежать в основі оцінки майна Банку та визначення знецінення фінансових активів;
- розглянули ефективність ключових контролів Банку щодо процесів визначення справедливої/балансової вартості активів;
- вибірково здійснили тестування по суті статей, що визначені нами як такі, що схильні до ризиків суттєвого викривлення внаслідок помилки або шахрайства.

За результатами проведених процедур ми не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність Банку містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства.

Ми надаємо наступні твердження

Ми підтверджуємо, що цей Звіт незалежного аудитора узгоджений з нашим додатковим звітом, наданим Наглядовій раді Банку.

Ми не надавали Банку послуги, заборонені законодавством, зокрема Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

ТОВ «АФ «АКТИВ-АУДИТ» та ключовий партнер із завдання, інші посадові особи та працівники аудиторської фірми є незалежними по відношенню до ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЦАДЖЕНЬ».

ТОВ «АФ «АКТИВ-АУДИТ» не надавала ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЦАДЖЕНЬ» та/або контролюваним ним суб'єктам господарювання інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора.

Обсяг аудиту та властиві для аудиту обмеження

Інформація щодо обсягу нашого аудиту та властивих для аудиту обмежень розкрита у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності».

Обсяг аудиторської перевірки визначається нами таким чином, щоб забезпечити отримання нами достатніх і відповідних аудиторських доказів щодо:

- суттєвих господарських операцій Банку;

- інших операцій, які, незалежно від їх обсягу, характеризуються істотним ступенем аудиторського ризику через сприйнятливість до шахрайства або з інших причин;
- доцільності припущення щодо безперервності діяльності Банку, що використано при складанні фінансових звітів.

Характер і обсяг аудиторської роботи, яку ми виконуємо, безпосередньо пов'язані з результатом проведених нами оцінок ризику. Через невід'ємні обмеження аудиту існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансової звітності можуть бути невиявленими, навіть якщо аудит належно спланований та виконується відповідно до МСА.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.08.2018р. №90, із змінами та доповненнями) надаємо інформацію щодо:

- відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних із Банком осіб та операцій з ними;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів Банку;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку.

Питання, які викладені в цьому Звіті, розглядалися лише в рамках проведення аудиту фінансової звітності Банку за 2018 рік на основі вибіркового тестування та з використанням принципу суттєвості, як того вимагають Міжнародні стандарти аудиту. Ми використовували професійне судження для оцінки аудиторського ризику та розробки аудиторських процедур, включаючи аналіз та перевірку заходів контролю. Цей розділ параграфу «Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів» призначений для використання акціонерами Банку, Наглядною радою, керівництвом Банку та Національним банком України. Як зазначено вище, процедури з оцінки питань щодо діяльності Банку та організації систем бухгалтерського контролю та внутрішнього контролю мають обмежений характер, а критерії оцінки вищезазначених питань можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Керівництво Банку несе відповідальність за підготовку статистичної звітності, розробку, впровадження та підтримку процедур бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту, визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними, визначення кредитного ризику за активними банківськими операціями, забезпечення

достатності капіталу відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» та вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Нашою відповідальністю є надання інформації (оцінки) щодо предмету перевірки, зазначеного вище, на підставі проведеного нами аудиту.

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року

За результатами вибіркової перевірки нами не були встановлені факти недостовірного відображення Банком у формі статистичної звітності №631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», яка складається відповідно до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, затверджених постановою Правління Національного банку України №129 від 01.03.2016р. (із змінами та доповненнями), які б призвели до суттєвого коригування розривів між активами і зобов'язаннями Банку за строками до погашення.

Нормативи ліквідності, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком дотримувалися.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього контролю Банку. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої перевірки системи внутрішнього контролю Банку з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Через об'єктивні обмеження, які притаманні будь-якій системі внутрішнього контролю, існує ризик виникнення помилок та порушень, які можуть залишитися невиявленими.

За результатами аудиту звертаємо увагу на необхідність посилення внутрішнього контролю в частині оцінки кредитних ризиків за активними операціями, здійснення операцій з пов'язаними особами, контролю з боку Наглядової ради за виконанням планових показників діяльності, визначених у його бізнес-планах та бюджеті, та ефективності функціонування системи ризик-менеджменту, вдосконалення процедур з управління комплаєнс-ризиками, зокрема своєчасної актуалізації внутрішніх політик та положень Банку відповідно до діючого законодавства та інших нормативно-правових вимог.

З огляду на зазначене, вважаємо, що процедури внутрішнього контролю Банку не були достатньо ефективними протягом звітного року та потребують вдосконалення.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього аудиту Банку. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення

повної та всеохоплюючої оцінки функції внутрішнього аудиту Банку з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ №311 від 10.05.2016р., в Банку створене Управління внутрішнього аудиту, що підпорядковане та підзвітне Наглядовій раді Банку. Призначення керівника підрозділу внутрішнього аудиту погоджено Національним банком України. Заплановані та затверджені Наглядовою радою процедури підрозділу внутрішнього аудиту на 2018 рік виконані в повному обсязі.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули будь-які суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що процедури внутрішнього аудиту Банку протягом звітного року не відповідали нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Водночас вважаємо, що потребує посилення контролю з боку керівництва Банку та посилення відповідальності посадових осіб Банку щодо несвочасного усунення підрозділами Банку виявлених за результатами внутрішнього аудиту порушень та виконання наданих Управлінням внутрішнього аудиту рекомендацій.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Визначення розміру кредитного ризику протягом звітного року здійснювалося Банком з врахуванням вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України №351 від 30.06.2016р. (із змінами та доповненнями).

За результатами проведених процедур вважаємо, що розмір кредитного ризику за активними операціями Банку відповідно до вимог Національного банку України Банку має бути збільшений на 61 096 тис. грн., а процедури Банку щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями потребують вдосконалення та посилення контролю, зокрема в частині:

- застосування ринкової вартості забезпечення, що приймається до розрахунку кредитного ризику;
- врахування при оцінці розміру кредитного ризику зіставлення розміру боргу боржника, валюти та строків погашення боргу з обсягами його діяльності, очікуваними грошовими потоками, що генеруватимуться такою діяльністю;
- визнання дефолту боржника, який не спроможний погасити борг без реалізації застави, попри відсутність на дату оцінки кредитного ризику прострочення погашення боргу;
- коректного визначення класу боржника-фізичної особи з врахуванням обсягу сукупного чистого доходу боржника - фізичної особи та сукупного розміру внесків боржника на погашення боргу за кредитами;
- коректного застосування значень коефіцієнтів PD при розрахунку кредитного ризику за дебіторською заборгованістю за відсутності погодження Національним банком внутрішнього положення Банку щодо оцінки активів та розрахунку розміру кредитного ризику за такими активами.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних із Банком осіб та операцій з ними

Процедури Банку щодо визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними ґрунтуються на вимогах Закону України «Про банки і банківську діяльність», Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні (затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001р., із змінами та доповненнями), Положення про визначення пов'язаних із банком осіб, (затверджене постановою Правління Національного банку України №315 від 12.05.2015р.), інших нормативно-правових актів Національного банку України.

Станом на звітну дату Банком перевищено норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9), розрахункове значення якого станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 162,19% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.07.2021р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.

В ході перевірки нами не встановлені факти укладення Банком угод з пов'язаними особами на умовах, що не є (не були) поточними ринковими умовами та/або на умовах, відмінних від стандартних за подібними операціям Банку з іншими клієнтами.

На нашу думку, процедури Банку щодо ідентифікації та контролю щодо операцій з пов'язаними особами протягом звітного року не були достатньо ефективними та потребують вдосконалення з врахуванням нижчевикладеного:

- за результатами наших процедур вважаємо, що до переліку пов'язаних осіб Банку має бути включений контрагент/позичальник ТОВ «БР-Логістик»;
- потребують актуалізації внутрішньобанківські положення/політики щодо регламентування питань ідентифікації та проведення операції з пов'язаними особами відповідно до нормативно-правових вимог Національного банку України;
- потребує посилення контролю за своєчасністю відображення даних щодо пов'язаних осіб Банку в автоматизованій банківській системі.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів Банку

Відповідно до фінансової звітності Банку станом на кінець дня 31.12.2018р. структура активів Банку представлена таким чином: 71,2% - кредити та заборгованість клієнтів; 14,3% - грошові кошти та їх еквіваленти; 6,7% - інвестиційна нерухомість; 3,7% - інвестиції в цінні папери; 1,1% - основні засоби та нематеріальні активи; інші – 3,0%.

Вважаємо, що кредитному портфелю Банку притаманні значні ризики з огляду на:

- значну питому вагу непрацюючих кредитів, які складають на звітну дату 27% відповідно до форми статистичної звітності №600 «Звіт про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». За результатами аудиту питома вага непрацюючих кредитів була збільшена до 30%;
- кредитні концентрації на пов'язаних з Банком особах, яким також притаманна галузева концентрація;
- значні валютні ризики – близько 73% заборгованості клієнтів складає заборгованість в іноземній валюті.

Відображені у річній фінансовій звітності Банку резерви за активними операціями розраховані відповідно до внутрішньої методики, норми якої базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності.

За результатами проведеного аудиту ми вважаємо, що у річній фінансовій звітності Банку відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності та з урахуванням внутрішньобанківських політик щодо визнання очікуваних кредитних ризиків за фінансовими активами мають бути збільшені резерви за кредитами та заборгованістю клієнтів на суму 48 274 тис. грн. З огляду на значні кредитні ризики, притаманні Банку, існує ймовірність зростання збитків Банку від знецінення кредитів та заборгованості клієнтів з огляду на зміни в економічній та політичній ситуації в Україні, які ми не можемо спрогнозувати.

На звітну дату балансова вартість інвестицій Банку в цінні папери становить 154 307 тис. грн. (3,7% від загальних активів), які складаються з:

- облігації внутрішньої державної позики (оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) балансовою вартістю 154 307 тис. грн. (3,7% від активів);
- акції суб'єктів господарювання (оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) балансовою вартістю 0 тис. грн. (в т.ч. номінальна вартість – 784 тис. грн., переоцінка – (784) тис. грн.);

Якість інвестицій Банку в цінні папери, на нашу думку, є задовільною.

Станом на кінець дня 31.12.2018р. зареєстрований та сплачений статутний капітал Банку складає 500 000 тис. грн., розрахункове значення регулятивного капіталу Банку без урахування коригуючих подій після дати балансу за даними форми №611 «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції» станом на кінець дня 31.12.2018р. складало 504 197 тис. грн., що відповідає вимогам, встановленим Національним банком України. Нормативи капіталу, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком дотримувалися.

З врахуванням коригування розміру кредитного ризику та резервів за кредитними операціями за результатами нашої перевірки ми вважаємо, що регулятивний капітал Банку станом на звітну дату мав би бути зменшений на 61 096 тис. грн., що не призводить до порушення нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу.

Водночас, з огляду на рівень кредитних ризиків Банку, виявлені недоліки в процедурах оцінки кредитних ризиків, обсяг операцій з пов'язаними особами, вважаємо, що принципи та процедури Банку щодо формування капіталу потребують посиленого контролю та вдосконалення.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку

Банк здійснював бухгалтерський облік відповідно до вимог чинного законодавства України. Принципи побудови облікової політики та складання фінансової звітності Банку ґрунтуються на основних вимогах щодо розкриття інформації у фінансовій звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, нормативно-правових актів Національного банку України.

За результатами проведених процедур нашу увагу не привернули будь-які суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що бухгалтерський облік Банку не відповідає вимогам

нормативно-правових актів Національного банку України та не забезпечує належний рівень адекватності наявним внутрішнім положенням та процедурам.

При проведенні аудиту фінансової звітності за 2018 рік були розглянуті ті політики та процедури у системах бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та управління ризиками, які стосуються тверджень у фінансових звітах.

Додаток:

- Річна фінансова звітність Банку

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Домарева Наталія Вікторівна.

Підписано від імені аудиторської фірми Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «АКТИВ-АУДИТ» (номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, розділи «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» - 2315)

Директор

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») – 100062

Партнер завдання з аудиту

Директор з аудиту

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») – 100065

В.М. Мніщенко

Н.В. Домарєва

м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б

17 квітня 2019 року

Звіт про фінансовий стан
За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

	Примітки	2018	2017
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	600 949	839 598
Кредити та заборгованість банків	7	14 633	-
Кредити та заборгованість клієнтів	8	2 996 407	3 377 682
Інвестиції в цінні папери	9	154 307	48 030
Похідні фінансові активи	34	242	265
Інвестиційна нерухомість	10	282 020	-
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	26	-	1
Відстрочений податковим актив	26	398	215
Основні засоби та нематеріальні активи	11	44 887	30 962
Інші фінансові активи	12	103 212	40 220
Інші активи	13	8 853	5 692
Усього активів		<u>4 205 908</u>	<u>4 342 665</u>
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти клієнтів	14	3 546 690	3 753 330
Похідні фінансові зобов'язання	34	1 225	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	15	56	15 188
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	26	686	55
Резерви за зобов'язаннями	16	982	2 833
Інші фінансові зобов'язання	17	96 741	11 840
Інші зобов'язання	18	15 720	14 843
Усього зобов'язань		<u>3 662 100</u>	<u>3 799 772</u>
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	500 000	500 000
Резервні та інші фонди банку		34 055	33 589
Резерви переоцінки	20	(371)	(36)
Нерозподілений прибуток/(непокритий збиток)		10 124	9 333
Усього власного капіталу		<u>543 808</u>	<u>542 886</u>
Усього зобов'язань та власного капіталу		<u>4 205 908</u>	<u>4 342 665</u>

Затверджено до випуску та підписано

"2" квітня 2019 року

Чернуха С.В.
☎ (044) 207-70-35

В.О. Зінніков

Я.М. Кирилюк

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід
За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

	Примітки	2018	2017
Процентні доходи	22	377 277	418 129
Процентні витрати	22	(243 813)	(249 096)
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)		133 464	169 033
Комісійні доходи	23	320 114	89 957
Комісійні витрати	23	(10 720)	(7 595)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		25 362	21 458
<i>Чистий прибуток від операцій з похідними фінансовими інструментами</i>		25 362	21 458
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(2)	-
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із іноземною валютою		12 477	14 906
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		2 955	654
Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	7, 8, 12	(56 740)	(109 714)
Чистий збиток від зменшення корисності інших активів	13	1 489	(1 780)
Чистий збиток/(прибуток) від збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями		804	(2 758)
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів (зобов'язань), які обліковуються за амортизованою собівартістю		5 880	-
Накопичений прибуток/(збиток) від перекласифікації фінансових активів, які обліковувалися за справедливою вартістю через інший сукупний дохід до справедливої вартості через прибуток або збиток		(113)	-
Прибутки/(збитки) від хеджування з позиціями ризику, що згортаються			
Інші операційні доходи	24	11 451	2 455
Витрати на виплати працівникам		(118 912)	(70 317)
Витрати зносу та амортизація		(9 199)	(6 379)
Інші адміністративні та операційні витрати	25	(306 292)	(88 477)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		12 018	11 443
Витрати на податок на прибуток		(1 837)	(2 110)
Прибуток/(збиток) за рік		10 181	9 333
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Зміни результатів переоцінки боргових фінансових інструментів:		(335)	(36)
чиста зміна справедливої вартості		(448)	(36)
чиста зміна справедливої вартості, перенесена до складу прибутку чи збитку		113	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		(335)	(36)
Усього сукупного доходу за рік		9 846	9 297
Усього сукупного доходу, що належить власникам банку		9 846	9 297
Прибуток/(збиток) на акцію від діяльності, що триває		20,36	18,67
Прибуток/(збиток) на акцію, що належить власникам банку		20,36	18,67

Затверджено до випуску та підписано

"2" квітня 2019 року

Чернуха С.В.
☎ (044) 207-70-35

В.О. Зінніков

Я.М. Кирилюк

Звіт про зміни у власному капіталі
За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

	Примітки	Статутний капітал	Резервні та інші фонди	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток	Усього
Залишок на 31 грудня 2016 року		500 000	33 200	-	7 782	540 982
Усього сукупного доходу		-	-	(36)	9 333	9 297
Прибуток за рік		-	-	-	9 333	9 333
Інший сукупний дохід	20	-	-	(36)	-	(36)
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	389	-	(389)	-
Дивіденди	28	-	-	-	(7 393)	(7 393)
Залишок на 31 грудня 2017 року		500 000	33 589	(36)	9 333	542 886
Зміни від застосування МСФЗ 9					(57)	(57)
Скоригований залишок на 1 січня 2018 року		500 000	33 589	(36)	9 276	542 829
Усього сукупного доходу		-	-	(335)	10 181	9 846
Прибуток за рік		-	-	-	10 181	10 181
Інший сукупний дохід	20	-	-	(335)	-	(335)
Розподіл прибутку до резервних та інших фондів		-	466	-	(466)	-
Дивіденди	28	-	-	-	(8 867)	(8 867)
Залишок на 31 грудня 2018 року		500 000	34 055	(371)	10 124	543 808

Затверджено до випуску та підписано

"2" квітня 2019 року

Чернуха С.В.
☎ (044) 207-70-35

В.О. Зінніков

Я.М. Кирилук

Звіт про рух грошових коштів
(за непрямим методом)
За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

	2018	2017
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Прибуток/(збиток) до оподаткування	12 018	11 443
<i>Коригування:</i>		
Знос та амортизація	9 199	6 379
Чисте збільшення/(зменшення) резервів під знецінення активів	56 028	111 536
Амортизація дисконту/(премії)	752	2 231
Результат операцій із фінансовими похідними інструментами	(212)	(3 327)
Результат операцій із іноземною валютою	(2 955)	(654)
(Нараховані доходи)	(17 060)	22 152
Нараховані витрати	(21 585)	26 188
Інший рух коштів, що не є грошовим	4 168	-
Чистий грошовий прибуток/(збиток) від операційної діяльності до змін у операційних активах та зобов'язаннях	40 353	175 948
ЗМІНИ В ОПЕРАЦІЙНИХ АКТИВАХ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ		
Чисте (збільшення)/зменшення обов'язкових резервів у Національному банку України	-	59 088
Чисте (збільшення)/зменшення інвестицій в цінні папери	(99 596)	(50 000)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості банків	(39 812)	(705)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів	86 699	585 801
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів	(81 923)	(22 689)
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів	(1 671)	(6 513)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків	-	(9)
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів	(184 559)	193 317
Чисте збільшення/(зменшення) боргових цінних паперів, що емітовані банком	(14 759)	(101 706)
Чисте збільшення/(зменшення) інших залучених коштів	-	(369 193)
Чисте збільшення/(зменшення) резервів за зобов'язаннями	-	2 758
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань	84 326	5 758
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань	877	5 985
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від операційної діяльності до сплати податку на прибуток	(210 065)	477 840
Податок на прибуток, що сплачений	(1 388)	(1 840)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від операційної діяльності	(211 453)	476 000
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Придбання основних засобів	(17 671)	(13 621)
Надходження від реалізації основних засобів	1	1 413
Придбання нематеріальних активів	(518)	(454)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від інвестиційної діяльності	(18 188)	(12 662)
ГРОШОВІ КОШТИ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ		
Дивіденди, що виплачені	(8 867)	(7 393)
Чисті грошові кошти, що отримані/(використані) від фінансової діяльності	(8 867)	(7 393)
Вплив змін офіційного валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти	4 253	1 703
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	(234 255)	457 648
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	846 908	389 260
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	612 653	846 908

Затверджено до випуску та підписано

"2" квітня 2019 року

Чернуха С.В.
☎ (044) 207-70-35

В.О. Зінніков

Я.М. Кирилюк

Примітка 1. Інформація про банк

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (далі – Банк) зареєстровано Національним банком України 09 серпня 2005 року.

Юридична адреса Банку: Україна, м. Київ, 04119, вул. Мельникова, б. 83-Д.

Веб-сторінка Банку в Інтернеті: www.bisbank.com.ua.

Звітний період, за який подається даний звіт – 2018 рік.

Звітність підготовлена станом на кінець дня 31 грудня 2018 року та відображається у тисячах гривень.

Банк є складовою частиною банківської системи України (усього станом на кінець 2018 року в Україні нараховувалося 77 діючих банків), яка регулюється Національним банком України.

Банк є самостійною фінансовою установою, яка організаційно не входить до складу консолідованих груп та не є дочірньою структурою інших компаній. Вищим органом управління Банку є загальні збори акціонерів ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ».

Банк є діючим членом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

На кінець звітного дня 31 грудня 2018 року кількість працівників Банку склала 633 особи (на кінець 2017 року кількість працівників Банку складала 435 осіб).

Регіональна мережа станом на звітну дату складається з Головного банку та 40 відділень та покриває переважно більшість областей України (на кінець 2017 року кількість відділень Банку становила 32 одиниці).

Стратегічна мета Банку – створення нового якісного стандарту сервісу, орієнтованого на клієнта; закріплення репутації Банку як надійного і стабільного банку України; збереження тенденції динамічного зростання основних фінансових показників та забезпечення високого рівня платоспроможності та ліквідності.

Банк надає банківські послуги відповідно до отриманої від Національного банку України Банківської ліцензії №221 від 24 жовтня 2011 року та Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій №221-3 від 21 червня 2013 року. Відповідно до цих дозволів Банк має право здійснювати наступні операції:

1. Залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;
2. Відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах;
3. Розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.
4. Валютні операції.

З 2009 року Банк співпрацює з Державною іпотечною установою (бюджетною установою) у сфері операцій на ринку іпотечного кредитування.

Банк не має статусу спеціалізованого банку.

Серед основних видів діяльності Банку є: кредитно-депозитні операції, розрахунково-касове обслуговування клієнтів, валютні операції, операції з цінними паперами, операції з платіжними картками, документарні операції. Застосування політики гнучкого та індивідуального підходу до кожного клієнта дозволяють Банку постійно збільшувати власну клієнтську базу та залучати кошти клієнтів на депозити (завдяки широкому спектру послуг для клієнтів), а також проводити активну роботу з кредитування реального сектору економіки України.

Також Банк активно працює на міжбанківському ринку: використовує інструменти міжбанківського ринку для оперативного розміщення - залучення ресурсів, а також для проведення валютно-обмінних операцій як в інтересах клієнтів, так і за рахунок власної валютної позиції.

Для проведення міжнародних платежів Банк встановив кореспондентські відносини з ПАТ «Укргазбанк», ПАТ «ПУМБ», АБ «Південний», АКБ «Індустріалбанк» ті інші.

З 2006 року Банк є учасником міжнародної платіжної системи SWIFT. З 2008 року Банк став членом Міжнародної платіжної системи «Visa International», отримав реєстраційне свідоцтво Національного банку України, що підтверджує право випуску платіжних карт Visa International, та розпочав емісію платіжних карт даної системи, а саме: Visa Classic, Visa Gold та Visa Platinum.

За результатами 2018 року Банк віднесено до групи банків з приватним капіталом за класифікацією Національного банку України.

Станом на кінець дня 31 грудня 2018 року власниками істотної часті в капіталі Банку є резиденти України:
Івахів Степан Петрович Миколайович – 23,3% загального статутного капіталу (у тому числі 23,3% – пряма участь);
Лагур Сергій Миколайович – 17,5% загального статутного капіталу (у тому числі 17,5% – пряма участь);
Попов Андрій Володимирович – 15,00% загального статутного капіталу (у тому числі 9,7998% – пряма участь та 5,2002% – опосередкована участь);

Димінський Петро Петрович, Димінська Жанна Петрівна – спільне володіння 10,00% загального статутного капіталу (у тому числі 5,67% – пряма участь Димінського П.П. та 4,33% – пряма участь Димінської Ж.П.).

Частка керівництва в акціях Банку відсутня.

Злиття, приєднання, поділ, виділення Банку у звітному році не відбувалося.

27 вересня 2018 року, незалежне рейтингове агентство «Кредит-Рейтинг» підтвердило довгостроковий кредитний рейтинг ПАТ «Банк інвестицій та заощаджень» на рівні uaAA («інвестиційний рівень») з прогнозом «стабільний», а також підтвердило рейтинг надійності банківських депозитів на рівні «4+» (що відповідає рівню «висока надійність»).

Також Банком 28 вересня 2018 підтверджено довгостроковий кредитний рейтинг ПАТ «Банк інвестицій та заощаджень» на рівні uaAA з прогнозом «стабільний» від НРА «Рюрік».

Фінансова звітність за період, що закінчився 31 грудня 2018 року, затверджена до випуску Правлінням банку 2 квітня 2019 року, протокол №02/04-01.

Примітка 2. Економічне середовище, в умовах якого банк здійснює свою діяльність

Весь 2018 рік був позначений поглибленням економічних протиріч між провідними геополітичними гравцями і як наслідок зростанням інтенсивності протекціоністських заходів та торгових воєн. Зокрема слід відмітити протистояння США та Китаю, а також спротив ЄС санкційній політиці США проти Ірану, та продовження сприяння розширенню мережі газопровідів РФ з боку Німеччини.

ни, попри розширення санкцій за агресію по відношенню до України. Вказані обставини негативно впливають на цінову кон'юнктуру для українських експортерів. Домінуючим фактором є зниження цін на соняшникову олію, та сталі.

Світові ціни на сталі на світових ринках знижувалися завдяки зниженню попиту з боку будівельного сектору ЄС та Китаю (особливо в кінці року - через погіршення погодних умов), та надлишкової пропозиції. Лише Туреччина збільшила експорт на 19,8 %.

Світові ціни на зернові після зниження в середині 2018 року, почали зростати на фоні погіршення прогнозів врожайності пшениці та кукурудзи в ЄС та США. Європейський Союз взагалі вперше за 10 років імпортував більше зернових ніж відправив на експорт.

До жовтня 2018 року ціни на нафту зростали, але надалі тренд змінився на протилежний під впливом надлишкової пропозиції через нарощування видобування в РФ, США та Саудівській Аравії. Для РФ нарощування видобування критичне з точки зору грошових надходжень в обхід санкцій.

Відповіддю фінансових ринків на турбулентність світової економіки стало перетікання коштів в менш ризикові активи, і як наслідок - зменшення інвестицій в ринки країн, що розвиваються. Також вагомим фактором стало погіршення очікувань темпів зростання промислового виробництва Китаю, США та Єврозони в цілому і Німеччини зокрема.

На фоні вище зазначених подій зростання промислового виробництва в Україні сповільнилося до 1,6% р/р. Єдиною галуззю, що демонструвала сталі зростання, було сільське господарство.

У листопаді 2018 року споживча інфляція прискорилося до 10.0% р/р., а базова інфляція - до 8,9%. У місячному вимірі ціни зросли на 1.4% (базовий ІСЦ зріс на 1.1%). Збільшилися річні темпи зростання цін на послуги (до 14.8% р/р).

Головним чинником підвищення адміністративно-регульованих цін (до 17.3% р/р) стало прискорення зростання виробничих витрат, зокрема частки заробітних плат та підвищення цін на паливо (хоча зменшення цін на нафту уповільнило темп зростання до 19% р/р).

Зарплата громадян України, отримана за кордоном також поступово стає вагомою складовою доходів. Вона не входить у розрахунок ВВП за доходами. Після запровадження безвізового режиму України з ЄС, відповідно до оновлених даних у структурі номінальних доходів українців частка коштів трудових мігрантів зросла з 6.9% у 2015 році до 9.4% у 2017 році. Оцінки обсягів переказів в Україну у 2015 - 2017 роках зросли на 1.8 - 2.1 млрд. дол. (до 9.3 млрд. дол., або 8.3% ВВП у 2017 році). Загалом, за даними Державної прикордонної служби, сукупно протягом 2008 - 2017 років за межі України виїхало та не повернулося 3.7 млн громадян, значна частка з них - назавжди. Водночас трудова міграція стимулює підвищення заробітних плат відповідних категорій працівників.

Сукупний прибуток до оподаткування українських компаній (без урахування фінансових та страхових) торік становив 138.6 млрд грн (+53% р/р). Найпомітніше зросли прибутки компаній добувної, харчової промисловостей та машинобудування. В той же час, головним ризиком даної галузі залишаються її низька конкурентоспроможність, та залежність від експорту в РФ яка, однак, постійно зменшується (з 44% до 22% за 2014-17 рр.).

Зважаючи на негативні зовнішні чинники (насамперед ускладнення доступу до міжнародних фінансових ресурсів та інфляційні очікування) у 2018 році НБУ чотири рази підвищував облікову ставку з 14.5% до 18% річних, востаннє - наприкінці III кварталу. Рівень ставок залишився незмінним до кінця 2018 року. Попри це у першому півріччі відсоткові ставки за депозитами майже не змінилися, а почали зростати тільки у III кварталі через уповільнення темпів зростання депозитів.

У IV кварталі зростання вартості депозитів населення супроводжувало підняття ставок за новими гривневими кредитами: на 1.4 % - до 31.5% річних. Ставки за гривневими кредитами корпораціям зросли на 1.1% до 20.8%. В той же час, зважаючи на прогнози низького рівня інфляції, у другому півріччі 2019 року очікується зниження облікової ставки.

На кінець 2018 року в Україні було 77 діючих банків, що на чотири менше, ніж кварталом раніше. Два банки закінчили процедури злиття з іншими, один був перетворений на фінансову компанію, ВТБ-банк було визнано неплатоспроможним. Частка ринку державних фін. установ майже не змінилася: 54.7% та 63.4% за чистими активами та депозитами населення відповідно.

У 2018 році частки Приватбанку та приватних банків у чистих активах зросли на 1.3% та 0.9 % до 20.7% та 14.8% відповідно. Концентрація не змінюється протягом двох років. На першу двадцятку банків припадає 91 % чистих активів. Внаслідок інтенсивного кредитування населення, активи банків зросли на 6,7%, а чисті кредити фізичним особам на 34,1%. В той же час обсяг міжбанківських кредитів скоротився і був частково замінений придбанням депозитних сертифікатів НБУ.

Значними темпами зростало іпотечне кредитування (6% р/р.), цей показник став додатним вперше від початку кризи. Торік кількість виданих дозволів на будівництво багатоквартирних будинків знизилася на 25% р/р. Це може свідчити про вповільнення зростання житлового будівництва на найближчі роки. У 2 кварталі 2018 року обсяг уведеного в експлуатацію житла знизився на 15% р/р і становив 975 тис. кв. м. При цьому навіть у разі зростання номінальних доходів українців платоспроможний попит залишається обмеженим.

Щоб стимулювати попит, забудовники пропонують малогабаритні квартири (за рік середня площа зменшилася з 64.7 до 60.8 кв. м.), знижки 5 - 20% у разі стовідсоткової оплати, програми розстрочки на 2 - 5 років, обмін нових квартир на старі. Утім це не допомагає значно збільшити продаж. Понад 43% прийнятого в експлуатацію житла в багатоквартирних будинках припало на Київ та Київську область. На другому та третьому місцях Одеська та Львівська області.

До кризи 2014 року та під час її гострої фази найбільші державні монополії отримували значні збитки, тому мали проблеми з кредитуванням. Протягом останніх двох років вони значно поліпшили фінансовий стан. У всіх держмонополій розрахунковий клас боржника вказує на низьку ймовірність дефолту (близько 5%), а відтак і низький кредитний ризик банку за такими боргами. На сьогодні вони можуть залучати позики під нижчі ставки та на кращих нецінових умовах, ніж переважна більшість компаній реального сектору - як за кордоном, так у приватних українських банках.

Чисті гривневі кредити корпораціям зросли на 2.0% за квартал та на 8.1% р/р, а позичальникам, що не мали дефолтів - +25.8% р/р. Найвищий темп був у Приватбанку (+70% р/р). Чисті валютні кредити бізнесу зросли на 6.0% за квартал та на 2.6% р/р. Ключові позичальники у валюті - підприємства альтернативної енергетики, торгівлі та аграрні компанії-експортери. Протягом 2018 року якість кредитного портфеля поліпшилася, за IV квартал частка непрацюючих кредитів скоротилася на 1.7 в.п. до 52.8%3. Головний фактор - жвавий розвиток роздрібного кредитування, що призводить до статистичного скорочення частки NPL.

В той же час значною є частка непрацюючих кредитів, основним джерелом яких є великі бізнес-групи, які не мають змоги або не бажають обслуговувати борги, накопичені до кризи. Фінансовий стан багатьох таких груп торік значно поліпшився, та їхніх грошових потоків вистачає на повне обслуговування відсотків та поступове погашення боргу, але на практиці цього не відбувається. У загальній сумі кредитів, виданих 20 найбільшим групам, частка непрацюючих становить 86%, а без урахування бізнес-групи Приват 76%, що на понад 25 в. п. вище від показника для решти боржників.

Кілька успішних реструктуризацій окремих великих боржників за останній рік принципово не змінила ситуації. Найбільші групи затакують реструктуризацію боргів та розраховують, що банки запропонують пільгові умови, наприклад, списання значної частини боргів або нульові відсотки протягом кількох років із погашенням у кінці терміну заборгованості бізнес-груп. Якщо банки не координуватимуться з метою врегулювання заборгованості великих груп, ці борги ніколи не будуть повернені.

Частка непрацюючих кредитів досягла максимального значення в липні 2017 року та зменшилася протягом другого півріччя. Проте в січні 2018 року вона збільшилася на 2%. Причина - статистичний ефект від зміни плану рахунків.

Кошти населення та бізнесу в банках надалі зростають, Упродовж 2018 року зростали гривневі кошти населення та суб'єктів господарювання: на 14.8% та 6.8% відповідно. За останній квартал року гривневі депозити населення зросли на 3.9% насамперед завдяки поліпшенню курсових та інфляційних очікувань. Найбільше коштів залучили приватні та іноземні банки: +7.8% та +6.7% за IV квартал. Валютні кошти населення скоротилися на 1.7% (+1.4% р/р) після зростання в попередньому кварталі. Така тенденція збільшує ризики ліквідності, адже практично всі депозити корпорацій – це кошти на вимогу або ультракороткі депозити, а серед вкладень населення переважають депозити терміном до 3 місяців. Очікується, що доходи домогосподарств та фірм продовжать збільшуватися темпами 15% р/р та 10% р/р, відповідно.

Результати оцінювання стійкості банківського сектору підтвердили достатню капіталізацію банків в умовах базового макроекономічного сценарію. Водночас фінансові установи повинні нарощувати капітал, щоб мати запас міцності на випадок кризи. У 2018 році стрес-тестування найбільших банків виявило, що близько половини аналізованих фінансових установ може потребувати додаткового капіталу в умовах глибокої кризи. Фінансові установи без достатнього запасу міцності на випадок кризи повинні фундаментально реструктурувати свої баланси та переглянути бізнес-моделі.

Фінансові установи у 2018 році успішно перейшли на новий норматив ліквідності – LCR. Станом на середину лютого всі банки виконують LCR в іноземній валюті (мінімальне значення – 50%), норматив LCR у всіх валютах (мінімальне значення – 80%) порушують лише установи, на які припадає 0.2% активів сектору. Ключові пріоритети банків на 2019 рік – повноцінне відновлення корпоративного кредитування та продовження розчищення балансів від непрацюючих кредитів. Протягом поточного року НБУ представить концепцію нової структури регулятивного капіталу, а також нормативу довгострокової ліквідності NSFR. Після обговорення з банками нові регуляції буде впроваджено, причому сектор отримає необхідний перехідний період для адаптації.

Фінансовий стан ПАТ «Банк інвестицій та заощаджень» був стабільним, рівень ліквідних коштів в активах Банку залишався високим, а рівень простроченої заборгованості – низьким.

Примітка 3. Основи подання фінансової звітності

Фінансова звітність за період, який закінчився 31 грудня 2018 року, підготовлена Банком відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), прийнятих та випущених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ).

Банк веде бухгалтерський облік відповідно до МСФЗ.

Ця фінансова звітність підготовлена на основі бухгалтерських записів без застосування трансформаційних проведення.

Функціональною валютою, в якій ведеться бухгалтерський облік та складається фінансова звітність Банку, є гривня. Звітність представлена у гривнях та округлена до тисяч, якщо не вказано інше. Залишки коштів, які станом на звітну дату обліковуються у валюті, що є іншою, ніж функціональна валюта, перераховані у функціональну валюту за офіційними курсами гривні до іноземних валют.

Примітка 4. Принципи облікової політики

4.1. Консолідована фінансова звітність

Банк не входить до групи юридичних осіб, у якій він виступав би материнським або дочірнім підприємством. Консолідовану фінансову звітність за звітний період Банк не складає.

4.2. Основи оцінки складання фінансової звітності

Основи оцінки фінансових інструментів Банку складають: справедлива вартість, первісна вартість, амортизована собівартість, метод ефективної ставки відсотка.

Справедлива вартість – ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передавання зобов'язання у звичайній (упорядкованій невимушеній) операції між учасниками ринку на дату оцінки. Справедлива вартість визначається відповідно до вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Первісна вартість – історична (фактична) собівартість основних засобів чи нематеріальних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) основних засобів або нематеріальних активів.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів [основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання], збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, - різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки.

Метод ефективної ставки відсотка – метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходів у вигляді процентів чи витрат на виплату процентів протягом відповідного періоду часу. Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного строку дії фінансового активу чи фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Банк здійснює розрахунок ефективної ставки відсотка на основі майбутніх очікуваних грошових потоків з урахуванням усіх умов договору за фінансовим активом без урахування очікуваних кредитних збитків.

Ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного строку дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, який є придбаним або створеним знеціненим фінансовим активом. Банк здійснює розрахунок ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, на основі майбутніх очікуваних грошових потоків з урахуванням усіх умов договору за фінансовим активом та очікуваних кредитних збитків.

Облікова політика Банку щодо визнання та оцінки конкретних активів і зобов'язань, доходів і витрат розкривається у відповідних примітках до цього звіту.

4.3. Фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди.

Усі операції з придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату,

коли Банк фактично здійснює поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли Банк стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Бізнес-модель управління активами Банку – це сукупність намірів, політик, методів та процедур, які визначають:

- спосіб управління фінансовими активами для досягнення визначеної мети;
- напрями (джерела) отримання економічних вигід від таких активів;
- спосіб генерування грошових коштів від використання таких активів.

Для боргових фінансових активів у залежності від цілей управління ними Банком виділяються 3 бізнес-моделі:

- Бізнес-модель 1 - активи, що утримуються виключно з метою отримання передбачених договором грошових потоків;

Основні характеристики моделі 1:

- ✓ утримання активів з метою отримання потоків грошових коштів, які передбачені умовами відповідних договорів;
- ✓ продажі є другорядними відносно мети даної моделі; як правило, рідкісні продажі (в контексті частоти їх здійснення та об'єму).

- Бізнес-модель 2 - активи, що утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків або продажу;

Основні характеристики моделі 2:

- ✓ мета досягається як в результаті отримання контрактних грошових потоків так і в результаті продажу активу; як правило, більше продажів (в контексті частоти їх здійснення та об'єму) в порівнянні з моделлю 1.

- Бізнес-модель 3 - всі інші активи (в тому числі торгівля, управління активами на основі справедливої вартості, збільшення потоків грошових коштів до максимального за рахунок продажу активів).

Для інструментів капіталу залежно від цілей управління ними Банком виділяються дві бізнес-моделі: Бізнес-модель 2 або Бізнес-модель 3.

За борговими фінансовими інструментами аналізуються умови укладених договорів для визначення економічної суті грошових потоків. Такий аналіз здійснюється шляхом проведення SPPI-тестування.

В залежності від визначеної моделі управління активами та результату SPPI-тесту (проходження або не проходження SPPI-тесту) фінансові активи класифікуються за моделями оцінки (обліку) як такі, що оцінюються:

- за амортизованою собівартістю (Бізнес-модель 1 та SPPI-тест пройдено);
- за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку чи збитку (FVPL (fair value through profit or loss)) (Бізнес-модель 3 та SPPI-тест пройдено або SPPI-тест не пройдено);
- за справедливою вартістю з відображенням переоцінки в іншому сукупному доході (в капіталі) (FVOCI (fair value through other comprehensive income)) (Бізнес-модель 2 та SPPI-тест пройдено).

Фінансові зобов'язання класифікуються як такі, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням ефективного ставки відсотка, за винятком таких:

- фінансові зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку. Такими зобов'язаннями є боргові фінансові інструменти, призначені для торгівлі, в тому числі похідні фінансові інструменти, які є зобов'язаннями, у подальшому оцінюються за справедливою вартістю.

Обсяг та підходи до визнання кредитних збитків та процентного доходу за фінансовими активами залежить від стадії знецінення.

При розрахунку оціночного резерву згідно з вимогами МСФЗ 9:

- застосовується модель очікуваних збитків (forward looking approach),
- враховується декілька сценаріїв при розрахунках імовірності дефолту боржника / контрагента PD (probability of default),
- враховуються макроекономічні прогнози при розрахунках PD (прогноз ВВП, прогноз індексу цін промислового виробництва (ІЦВ), прогноз інфляції (ІЦІ)),
- введено поняття стадій знецінення,
- враховується вартість грошей у часі (дисконтування очікуваних кредитних збитків),
- враховується невикористаний залишок позабалансових зобов'язань в очікуваних грошових потоках по кредиту,
- резерви розраховуються по всіх статтях, що наражаються на кредитний ризик.

Модель знецінення МСФЗ 9 передбачає 3 стадії знецінення:

- Стадія 1 – умови договору виконуються (відсутнє значне зростання кредитного ризику, прострочка не перевищує 30 днів);
- Стадія 2 – умови договору виконуються не повністю (наявне значне зростання кредитного ризику, прострочка не перевищує 90 днів);
- Стадія 3 – умови договору не виконуються (наявні об'єктивні свідчення знецінення (дефолт)).

При розрахунку суми оціночного резерву для фінансових активів на Стадії 1 враховуються збитки, що очікуються протягом наступних 12 місяців, для Стадії 2 та 3 – збитки, що очікуються протягом всього строку дії фінансового активу.

Всі фінансові активи / зобов'язання, які не мають ознак дефолту (знецінення) та ознак високого кредитного ризику (SICR) (тобто всі активи, які не класифіковані Банком в Стадії 2 та 3) класифікуються Банком в Стадії 1.

У разі, якщо за фінансовим інструментом, класифікованим на поточну звітну дату в Стадії 3, в наступному звітному періоді Банк не виявляє ознаки дефолту (знецінення) та ознаки високого кредитного ризику (SICR), то фінансовий інструмент переводиться зі Стадії 3 до Стадії 1.

У разі, якщо за фінансовим інструментом, класифікованим на поточну звітну дату в Стадії 3, в наступному звітному періоді Банк не виявляє за ознаки дефолту (знецінення), але виявляє ознаки високого кредитного ризику (SICR), то фінансовий інструмент переводиться зі Стадії 3 до Стадії 2.

Кредитно-знецінені фінансові активи / зобов'язання (POCI) – створені або модифіковані можуть бути класифіковані Банком лише в Стадії 3 (до кінця строку дії такого активу).

Фактори, що свідчать про ознаки дефолту (знецінення) боржника (Стадія 3)

Банк визначає наступні фактори дефолту (ознаки знецінення) боржника для цілей формування резервів:

Для корпоративного кредитного портфеля (юридичні особи та міжбанківські кредити (МБК)):

✓ **Soft-фактори дефолту:**

- Суттєві фінансові труднощі емітента або позичальника (компанія не генерує достатніх операційних потоків (виручка НЕ покриває наявні кредитні зобов'язання за даними останньої фінансової звітності¹ або фактичний борг перед Банком)²;
- Істотне порушення умов договору (крім прострочення боргу);
- Надання пільгових/неринкових умов кредитування, що пов'язане з фінансовими труднощами позичальника;
- Наявність інформації щодо можливості банкрутства або подібної фінансової реорганізації позичальника;
- Купівля / продаж активу з суттєвим дисконтом (понад 30%).

✓ **Hard-фактори дефолту (результуюче PD = 100%, тобто без врахування потоків від погашення кредиту):**

- Прострочення боргу 91 день та більше (для МБК 7+);
- Наявність Soft-факторів дефолту на фоні прострочення боргу 31+ (для МБК 3+);
- Інші фактори, які за судженням Банку в конкретному випадку є суттєвими.

✓ **РОСІ (Кредитне знецінення):**

- Модифікація фінансового активу, яка призводить до припинення фінансового інструменту за наявності вищевказаних ознак знецінення.

Для кредитного портфеля фізичних осіб (результуюче PD = 100%, тобто без врахування потоків від погашення кредиту):

- Прострочення боргу 91 день та більше;
- Смерть боржника-фізичної особи.

Для фінансових гарантій та акредитивів – не застосовується (всі фінансові зобов'язання за гарантіями та акредитивами визнаються в Стадії 1).

Для залишків на коррахунках:

- Наявність інформації щодо можливості банкрутства або подібної фінансової реорганізації позичальника;

Для дебіторської заборгованості

- Прострочення боргу 91 день та більше.

Фактори, що свідчать про ознаки високого кредитного ризику боржника (SICR) (Стадія 2)

Для кредитних портфельів (юридичні особи, фізичні особи, міжбанк)

- Прострочка 31-90 днів за умови відсутності ознак знецінення (soft, hard або РОСІ) (прострочка 3 – 7 для МБК).

Для дебіторської заборгованості:

- Прострочка 31-90 днів.

Для залишків на коррахунках, фінансових гарантій та акредитивів;

- Не застосовується.

Банк під час первісного визнання фінансового інструменту відображає в бухгалтерському обліку прибуток або збиток на суму різниці між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору в кореспонденції з рахунками дисконту/премії, якщо ефективна ставка відсотка за цим інструментом є вищою або нижчою, ніж ринкова. Різниця між справедливою вартістю договору з акціонерами Банку відображається за рахунками капітал та включається частинами до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або загальною сумою під час вибуття фінансового інструменту.

Банк рекласифікує боргові фінансові активи виключно в разі зміни бізнес-моделі, що використовується для управління фінансовими активами, за винятком фінансових активів, облік яких Банк визначає на власний розсуд за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки під час первісного визнання.

Банк визнає очікувані кредитні збитки протягом усього строку дії фінансового активу (спрощений підхід):

1) за торговою дебіторською заборгованістю або активами за договорами, які виникають за операціями, що належать до сфери застосування МСФЗ 15 "Виручка за контрактами з клієнтами" та які:

не містять значного компонента фінансування відповідно до МСФЗ 15 або містять значний компонент фінансування відповідно до МСФЗ 15. Банк у своїй обліковій політиці обирає оцінку оціночного резерву під очікувані збитки в сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового активу. Така облікова політика застосовується Банком до всієї такої дебіторської заборгованості або всіх активів за договорами, або може застосовуватися окремо до торгової дебіторської заборгованості та до активів за договорами;

2) за операціями лізингу (оренди), які належать до сфери застосування МСФЗ із оренди. Банк обирає оцінку оціночного резерву під очікувані збитки в сумі, яка дорівнює кредитним збиткам за весь строк дії фінансового активу. Така облікова політика застосовується до всіх операцій із лізингу (оренди) або може застосовуватися окремо до операцій за фінансовим або операційним лізингом (орендою).

Банк із метою розрахунку розміру кредитного ризику за активом визначає значення компоненту ймовірності дефолту PD відповідно до окремих методик з оцінки фінансового стану боржників виходячи з діапазону для відповідного класу боржника/контрагента з урахуванням задокументованого власного історичного досвіду Банку.

Банк документує власний досвід розрахунку історичного показника PD відповідним протоколом Кредитного комітету та оновлює інформацію на щорічній основі.

Банк з метою формування резерву за фінансовими інструментами здійснює оцінку ризиків фінансових інструментів, починаючи з дати визнання їх в обліку до дати припинення такого визнання.

Оцінка фінансового стану та порядок визначення показника класу боржника/контрагента, показника ймовірності дефолту (PD) регламентується внутрішніми методиками.

Кредитно-знецінені фінансові активи (РОСІ) – створені або модифіковані можуть бути класифіковані Банком лише в Стадії 3 (до кінця строку дії такого активу). Ефективна процентна ставка для таких активів розраховується виходячи з очікуваних грошових потоків із урахуванням очікуваних кредитних збитків протягом всього строку дії – тобто розрахункова величина передбачених

¹ Квартальні фінансові дані приводяться до річного виміру відповідно до методу ковзної річної суми або за методом 4/N

² Для МБК – доходи не покривають сукупні міжбанківські кредити або борг перед Банком.

договором потоків грошових коштів зменшується на величину кредитних збитків, які очікуються протягом всього строку дії інструменту.

Процентний дохід за кредитно-знеціненими фінансовими активами розраховуються шляхом множення ефективної процентної ставки (ЕПС, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, якщо актив був кредитно-знеціненим при первісному визнанні) на амортизовану вартість активу. Очікувані кредитні збитки за ROSI-активами оцінюються в сумі, що дорівнює кредитним збиткам, що очікуються протягом всього строку дії фінансового активу.

Модифікований фінансовий актив – актив, за яким грошові потоки, передбачені договором, переглянуті. Модифікація може не призводити до припинення визнання такого фінансового активу або призводити до припинення визнання фінансового активу з наступним визнанням нового фінансового активу.

Слід припинити визнання існуючого активу і визнати новий у разі, якщо у результаті переговорів або іншої модифікації контрактних грошові потоки змінюються суттєво.

Чинниками, які слід аналізувати з цією метою, пропонується розглядати, серед інших, такі:

➤ зменшення контрактних грошових потоків до сум, які позичальник, як очікується, спроможний сплатити, якщо такий позичальник має фінансові труднощі;

➤ встановлення істотно нових умов, таких як прив'язка дохідності за активом до частки прибутку або капіталу, що суттєво впливає на профіль ризиків за фінансовим активом;

➤ суттєве продовження строку дії кредиту у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника;

➤ суттєва зміна процентної ставки;

➤ зміна валюти, у якій деномінований кредит;

➤ внесення змін у заставу, інші види захисту від ризиків та механізми підвищення кредитної якості, що суттєво впливає на кредитний ризик, притаманний фінансовому активу

Банк перераховує валову балансову вартість фінансового активу та визнає доходи або витрати від модифікації, якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу.

Банк розраховує нову валову балансову вартість як теперішню вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику - для придбаних або створених знецінених фінансових активів). Банк уключає витрати на операцію в балансову вартість модифікованого фінансового активу та амортизує їх протягом строку дії такого активу.

Банк визнає різницю між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами як доходи або витрати від модифікації.

Банк припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, передбачені договором, призводять до припинення визнання первісного фінансового активу. Банк визнає на дату модифікації новий фінансовий актив за справедливою вартістю, урахуваючи витрати на операцію, пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутку/збитки), та визначає суму очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Банк визнає кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом усього строку дії фінансового активу, якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є знеціненим під час первісного визнання.

Банк на кожну звітну дату визнає результати змін очікуваних кредитних збитків протягом усього строку дії фінансового активу, знеціненого під час первісного визнання (уключаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування оціночних резервів. Дохід від розформування оціночних резервів визнається навіть у разі перевищення величини раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

Банк визнає на дату припинення визнання первісного фінансового активу доходи або витрати від припинення визнання, що дорівнюють різниці між балансовою вартістю первісного фінансового активу та справедливою вартістю нового фінансового активу.

Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди.

Усі операції з придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату, коли Банк фактично здійснює поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли Банк стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку або збитку по мірі їх виникнення внаслідок однієї або кількох подій (збиткових подій), які відбулись після первісного визнання фінансового активу і впливають на суму або строки попередньо оцінених грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо такі збитки можна достовірно оцінити. Якщо Банк визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення окремо оціненого фінансового активу, він відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Банк при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави (за її наявності).

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються в групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності позичальника (дебітора) сплатити суму заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та попереднього досвіду Банку стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій, і якою мірою ці такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, які відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу.

Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

За наявності у позичальника хоча б одного індивідуально суттєвого фінансового активу всі інші фінансові активи такого позичальника також визнаються індивідуально суттєвими. Фінансові активи одного боржника, які кожен окремо не є суттєвими, визнаються такими, що є індивідуально несуттєвими.

Якщо у наступному періоді величина збитку від знецінення активу зменшується, і це зменшення може бути об'єктивно віднесено до події, яка відбулася після визнання збитку від знецінення, то визнаний раніше збиток від знецінення зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення на підставі рішень Правління Банку. Повернення раніше списаних сум відображається за рахунком для обліку відрахувань у резерви або рахунком для обліку повернення раніше списаної заборгованості у складі прибутку чи збитку за рік.

Фінансовий актив (частина фінансового активу) або частина групи аналогічних фінансових активів припиняє визнаватись, коли:

- активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів втратили свою чинність або
- Банк передав права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу і при цьому також передав в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами або
- Банк не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на перепродаж.

Фінансове зобов'язання припиняє визнаватись, коли воно виконане, анульоване або минає строк його дії. У випадку коли існує фінансове зобов'язання замінюється на інше від того самого кредитора на суттєво інших умовах, або в умови існуючого зобов'язання вносяться істотні коригування, то така заміна або коригування вважаються припиненням визнання первісного зобов'язання та визнанням нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у Звіті про прибутки та збитки.

4.4. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати в готівку за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти в касі Банку, в банкоматах та ПТКС, залишки на кореспондентському рахунку в Національному банку України та на кореспондентських рахунках в інших банках, кредити та депозити «овернайт» в інших банках за умови відсутності кредитного ризику.

Залишки грошових коштів обов'язкового резерву, який підтримується Банком відповідно до вимог Національного банку України, не можуть використовуватись для фінансування повсякденних операцій Банку і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів.

Інформація про грошові кошти та їх еквіваленти розкривається Банком у примітці 6 «Грошові кошти та їх еквіваленти».

4.5. Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, належать боргові цінні папери, акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, що використовуються Банком для отримання прибутків у результаті короткотермінових коливань ціни продажу в найближчий час.

Операції з фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, протягом звітного року Банк не здійснював.

4.6. Кредити та заборгованість банків

У процесі звичайної діяльності Банк надає кошти або розміщує депозити в інших банках на різні строки.

Кошти, надані банкам з фіксованими термінами погашення, оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Кошти, які не мають фіксованих термінів погашення, обліковуються за амортизованою собівартістю відповідно до очікуваних дат погашення таких активів. Суми, розміщені в банках, обліковуються за вирахуванням будь-якого резерву на покриття збитків від знецінення.

4.7. Кредити та заборгованість клієнтів

Банк оцінює кредити після первісного визнання за амортизованою собівартістю з використанням ефективної процентної ставки за мінусом суми сформованого резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями.

Банк відображає в бухгалтерському обліку під час первісного визнання прибуток або збиток на суму різниці між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору в кореспонденції з рахунками дисконту (премії), якщо ефективна процентна ставка за цим інструментом є вищою або нижчою, ніж ринкова. Різниця між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору за операціями з акціонерами Банку відображається в капіталі за рахунками капіталу та включається частинами до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або загальною сумою під час вибуття фінансового інструменту.

Банк визнає процентний дохід за фінансовими активами на валову балансову вартість такого активу на Стадіях 1 та 2 з використанням ефективної процентної ставки, що застосовується для дисконтування оцінених очікуваних грошових потоків під час визначення зменшення корисності фінансового активу. За кредитами на Стадії 3 знецінення Банк щомісячно додатково визнає знецінення процентних доходів, яке розраховується за методом ефективної ставки відсотка на амортизовану собівартість фінансового активу.

Протягом звітного 2018 року Банк надавав клієнтам гарантії забезпечення пропозиції та гарантії забезпечення виконання умов договорів. Надані фінансові гарантії первісно оцінювались за справедливою вартістю, яка дорівнює сумі отриманих комісій (винагороди за надану гарантію). Комісія, отримана за надану гарантію, амортизується протягом строку дії відповідної гарантії прямолінійним методом.

З метою підтримання платоспроможності позичальників, що потрапили у скрутне становище внаслідок непередбачених обставин, відповідного зменшення кредитного ризику та забезпечення стабільності своєї діяльності, Банк здійснює реструктуризацію кредитних операцій.

Реструктуризація – зміна істотних умов за попереднім договором шляхом укладання додаткової угоди з боржником у зв'язку з фінансовими труднощами боржника (за визначенням Банку) та необхідністю створення сприятливих умов для виконання ним зобов'язань за активом (зміна процентної ставки; скасування (повністю або частково) нарахованих і несплачених боржником фінансових санкцій (штрафу, пені, неустойки) за несвочасне внесення платежів за заборгованістю боржника, зміна графіка погашення боргу, зміна розміру комісії тощо).

Банк постійно аналізує реструктуризовані кредити з метою контролю якості проведення реструктуризації кредитів та можливості здійснення майбутніх платежів. Такі кредити й надалі продовжують оцінюватись на предмет зменшення корисності.

Первісно знеціненими фінансовими активами можуть бути придбані активи, а також внутрішньо створені – наприклад, нові, що надані клієнту в дефолті, та реструктуризовані (суттєво модифіковані). Первісно знецінені фінансові активи первісно визнаються на основі справедливої вартості. Якщо інструмент придбаний не за ринкових умов, окремо визнаються додаткові прибутки/втрати. За первісно знеціненими фінансовими активами первісно очікувані кредитні збитки після первісного визнання визнається через резерв під знецінення. Банк не визнає оціночний резерв для придбаних або створених знецінених фінансових активів на дату первісного визнання. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом уключаються до ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику. При припиненні визнання придбаних кредитів суми перевищення отриманої компенсації над балансовою вартістю визнаються Банком як доходи від припинення визнання фінансового активу у Звіті про прибутки та збитки.

Інформація про кредити та заборгованість клієнтів розкривається у Звіті про фінансовий стан та примітці 8 «Кредити та заборгованість клієнтів».

4.8. Інвестиції в цінні папери

Фінансові інвестиції в залежності від моделі управління ними можуть оцінюватись:

- за амортизованою собівартістю,
- за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід,
- за справедливою вартістю через прибутки та збитки.

Інвестиції, що обліковуються за амортизованою собівартістю, являють собою інвестиції в боргові цінні папери та акції, які утримуються в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання договірних грошових потоків, які є виключно платежами у рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми. Інвестиції, що відображаються за амортизованою собівартістю, первісно визнаються за справедливою вартістю із врахуванням відповідних витрат на проведення операції. У тих випадках, коли справедлива вартість наданої компенсації не дорівнює справедливій вартості боргових цінних паперів, наприклад, коли боргові цінні папери мають ставку, вищу/нижчу від ринкової, різниця між справедливою вартістю наданої компенсації та справедливою вартістю боргових цінних паперів визнається як прибуток/збиток при первісному визнанні фінансового активу і включається до звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід відповідно до характеру цих збитків за звичайними операціями або до складу власного капіталу – за операціями з акціонерами.

Після первісного визнання ці інвестиції відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Інвестиції, що відображаються за амортизованою вартістю, відображаються за вирахуванням резервів на покриття збитків від знецінення.

Інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід, являють собою інвестиції в боргові цінні папери та акції, які утримуються в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання грошових потоків, які є виключно платежами у рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми, так і шляхом продажу. Такі боргові цінні папери первісно відображаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції. Надалі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від знецінення, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективної ставки відсотка, визнаються безпосередньо у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Під час продажу прибуток/збиток, раніше відображений у капіталі, буде відображений у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Результат від продажу інвестицій, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід, визнається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на момент вибуття та складає різницю між ціною продажу та балансовою вартістю на момент здійснення операції.

Інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки або збитки являють собою інвестиції в боргові цінні папери та інструменти капіталу, які не відповідають критеріям щодо їх подальшої оцінки за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід. Витрати на операції з придбання таких інвестицій відображаються у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на момент їх здійснення.

Для визначення справедливої вартості інвестицій, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки або збитки Банк використовує ринкові котирування. Якщо активний ринок для інвестицій відсутній, Банк визначає справедливую вартість, використовуючи методики оцінки. Ці методики включають використання останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, посилання на поточну справедливую вартість іншого, практично ідентичного, інструмента, аналіз дисконтованих грошових потоків та інші прийнятні методи. У разі наявності методики оцінки, яка зазвичай використовується учасниками ринку для визначення ціни інструмента, та за наявності підтвердження, що ця методика забезпечує достовірне визначення цін, отриманих при фактичному проведенні ринкових операцій, Банк застосовує цю методику.

Портфель цінних паперів Банку оцінюється з відображенням змін справедливої вартості інвестицій в інструменти капіталу у складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо. За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається. Банк здійснює переоцінку фінансових активів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, після нарахування процентів та амортизації дисконту/премії, формування оціночного резерву під кредитні збитки не рідше ніж один раз на місяць.

4.9. Договори продажу (купівлі) цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (продажу)

Договори продажу та зворотної купівлі цінних паперів (договори «репо») відображаються як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, реалізовані за договорами «репо», відображаються у звіті про фінансовий стан і, одночасно, як передані у заставу за договорами «репо», у разі наявності у контрагента права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів. Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед кредитними установами або клієнтами.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотно «репо») відображається у складі заборгованості кредитних установ чи кредиторів клієнтам, залежно від умов договору. Різниця між ціною продажу і ціною зворотної купівлі визнається як проценти і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної процентної ставки.

Цінні папери, передані на умовах позики контрагентом, продовжують відображатися у звіті про фінансовий стан. Цінні папери, залучені на умовах позики, не визнаються у звіті про фінансовий стан, якщо тільки вони не продаються третім особам, коли придбання і продаж відображаються у звіті про прибутки та збитки як результат від операцій з торговими цінними паперами. Зобов'язання щодо їх повернення відображається в обліку за справедливою вартістю у складі зобов'язань за торговими операціями.

Протягом звітного року 2018 року Банк проводив операції зворотного репо з банками та суб'єктами господарювання.

4.10. Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії

Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії відсутні у зв'язку з відсутністю асоційованих та дочірніх компаній у Банку.

4.11. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана Банком (власником або лізингодержувачем за договором про фінансовий лізинг (оренду)) з метою отримання лізингових (орендних) платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей.

Банком встановлені наступні критерії визнання інвестиційної нерухомості:

- 1) об'єкт нерухомості придбано Банком з метою його подальшої передачі у фінансовий або оперативний лізинг;
- 2) за договором лізингу в оренду передається не менше 90 % від частини об'єкта та об'єкт оренди передається лізингоутримувачу на термін більше одного року.

Під час первісного визнання інвестиційна нерухомість оцінюється та відображається в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, яка включає ціну придбання цієї нерухомості та всі витрати, що безпосередньо пов'язані з її придбанням. Після первісного визнання об'єкта інвестиційної нерухомості подальшу його оцінку Банк здійснює за справедливою вартістю з визнанням змін справедливої вартості в прибутку або збитку; амортизація та зменшення корисності не визнаються. Для визначення справедливої вартості інвестиційної нерухомості обов'язковим є залучення Банком суб'єкта оціночної діяльності, що має відповідну ліцензію відповідно до вимог Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». Банк переглядає справедливую вартість щорічно, перед складанням фінансової звітності.

Проведена суб'єктом оціночної діяльності оцінка майна оформлюється Звітом про оцінку майна (акт оцінки майна), який містить висновки про вартість майна та підтверджує виконані процедури з оцінки майна, здійсненої суб'єктом оціночної діяльності.

Оцінювач визначає справедливую вартість основних засобів на базі їх ринкової вартості. Якщо різниця балансової вартості інвестиційної нерухомості та визначеної суб'єктом оціночної діяльності її справедливої вартості не є суттєвою (10 %), зменшення корисності Банком не визнається.

Протягом звітного 2018 року Банком визнана інвестиційна нерухомість на загальну суму 282 020 тис. грн., яка перейшла у власність Банку шляхом звернення стягнення на предмет іпотеки на підставі договору про задоволення вимог іпотекодержателя.

4.12. Гудвіл

Гудвіл – перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання.

Протягом звітного 2018 року Банком гудвіл не визнавався.

4.13. Основні засоби

До основних засобів відносяться матеріальні активи, які Банк утримує з метою використання у процесі своєї діяльності, очікуваний строк корисного використання яких становить більше одного року та вартість яких (з урахуванням ПДВ) за одиницю або комплект перевищує 6 000,00 грн. (Шість тисяч) гривень 00 коп.

Необоротні матеріальні активи вартістю до 6 000,00 грн. (Шести тисяч) гривень 00 коп. гривень та терміном корисного використання, що перевищує один рік, визнаються малоцінними необоротними матеріальними активами.

Придбані основні засоби оцінюються за первісною вартістю. В суму придбання включається ціна придбання, держмити, митний збір, витрати на доставку та розвантаження, витрати на установку та інші витрати, що безпосередньо пов'язані з цією операцією.

Первісна вартість необоротних активів збільшується на суму витрат, пов'язаних із поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, будова, дообладнання, реконструкція тощо), в результаті чого збільшуються майбутні економічні вигоди, первісно очікувані від використання цього об'єкта.

Після первісного визнання об'єктів необоротних активів їх подальший облік у Банку здійснюється із застосуванням методу первісної вартості (собівартість) з урахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Витрати на поточний ремонт та утримання активів відносяться на витрати в міру їх здійснення і не впливають на балансову вартість необоротних активів.

Визнання зменшення корисності об'єктів необоротних активів у Банку приймається постійно діючою комісією у разі, якщо є свідчення можливої втрати економічної вигоди необоротних активів. На основі аналізу можливості втрати економічних вигод необоротних активів приймається рішення щодо визнання зменшення або відновлення корисності об'єктів необоротних активів. З метою визначення необхідності здійснення переоцінки відповідної групи об'єктів основних засобів Банком здійснюється перевірка (дослідження) відповідності залишкової вартості необоротних активів (їх окремих груп або підгруп) ринковій (справедливій) вартості не рідше одного разу на рік, під час проведення обов'язкової щорічної інвентаризації, перед складанням річного фінансового звіту.

При необхідності, перегляд (дослідження) вартості основних засобів та їх переоцінка здійснюється протягом року.

У звітному 2018 році Банк не визнавав зменшення корисності основних засобів, враховуючи відсутність можливої втрати економічних вигод основних засобів, що обліковуються на балансі Банку.

4.14. Нематеріальні активи

До нематеріальних активів відносяться немонетарні активи, які не мають матеріальної форми та можуть бути ідентифіковані. Нематеріальний актив визнається активом, якщо є ймовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних із його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена. Нематеріальні активи включають у себе придбані ліцензії та програмне забезпечення і відображаються за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на придбання (виготовлення) і приведення у стан, при якому вони придатні до використання відповідно до запланованої мети.

У подальшому нематеріальні активи відображаються за фактичною вартістю за урахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

На кожний нематеріальний актив встановлюється індивідуальний термін корисного використання, що визначається Банком самостійно, виходячи з наступних критеріїв: досвід роботи Банку з подібними активами, сучасними тенденціями у розвитку програмних продуктів, експлуатаційними характеристиками.

Перегляд норм амортизації та термінів корисного використання введених в експлуатацію нематеріальних активів здійснюється у разі зміни очікуваних вигод від їх використання. Протягом звітного 2018 року Банк не проводив змін норм амортизації та строків корисного використання нематеріальних активів.

Визнання зменшення корисності нематеріальних активів у Банку приймається постійно діючою комісією у разі, якщо є свідчення можливої втрати економічної вигоди. Перегляд (дослідження) вартості нематеріальних активів здійснюється не рідше одного разу на рік, перед складанням річної фінансової звітності. Зменшення корисності нематеріальних активів протягом звітного 2018 року Банком не визнавалось, враховуючи відсутність можливої втрати економічної вигоди від нематеріальних активів, що обліковуються на балансі Банку.

4.15. Оперативний лізинг (оренда), за яким Банк виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем

Оперативний лізинг (оренда) - це господарська операція Банку, що передбачає передачу орендарю права користування необоротними активами з обов'язковим поверненням таких активів їх власнику після закінчення строку дії лізингової (орендної) угоди та не передбачає передавання всіх ризиків та вигід, пов'язаних із правом власності на актив. Якщо Банк виступає орендодавцем, то доходи за договорами операційної оренди визнаються на основі прямолінійного методу протягом строку дії відповідного договору оренди. У випадку, коли Банк виступає як орендар, орендні платежі за договорами операційної оренди визнаються як витрати на основі прямолінійного методу протягом строку дії відповідної оренди.

Протягом звітного 2018 року Банк був лізингодержувачем службових приміщень, прийнятих в оперативний лізинг. Лізингові (орендні) платежі за договорами щодо отримання активів в оперативний лізинг (оренду) визнаються як інші операційні витрати.

Витрати Банку як лізингоодержувача на поліпшення об'єкта оперативного лізингу (оренди) (модернізація, модифікація, добування, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відображаються лізингодержувачем як капітальні інвестиції на поліпшення орендованих основних засобів.

У звітному 2018 році Банк надавав частину власного приміщення в оперативний лізинг. Станом на 31 грудня 2018 року надані Банком в оперативний лізинг (оренду) активи складають 3 437 тис. грн.

Метод оцінки основних засобів, переданих в оперативний лізинг, відповідає методу оцінки власних основних засобів.

4.16. Фінансовий лізинг (оренда), за яким банк виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем

Фінансова оренда - це оренда, за умовами якої відбувається передача всіх істотних ризиків та винагород, пов'язаних з володінням активом, причому право власності на об'єкт оренди може як перейти орендарю, так і залишитися у орендодавця в залежності від суті операції.

Протягом 2017 року Банком придбана пакувальна лінія та пакувальний прес на суму 27 082 тис. грн. для подальшої передачі у фінансовий лізинг. Згідно з договором фінансового лізингу лізингоодержувач щомісячно сплачує лізингові платежі. Лізингові платежі включають компенсацію вартості предмета лізингу та винагороду Банку-лізингодавця. Доходи за наданим фінансовим лізингом відображаються з використанням методу ефективної ставки за рахунками процентних доходів.

Станом на звітну дату залишок непогашеної заборгованості за договором складає 247 тис. грн. Банком визнано зменшення корисності даного фінансового активу на суму 8 тис. грн.

4.17. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття

Банк класифікує необоротні активи, що утримуються для продажу, якщо балансова вартість таких активів відшкодувати-меться шляхом операції з продажу, а не поточного використання.

Необоротні активи класифікуються Банком як утримувані для продажу, якщо на дату прийняття рішення щодо визнання їх активами, що утримуються для продажу, виконуються такі умови: стан активів, у якому вони перебувають, дає змогу здійснити негайний продаж і є високий ступінь імовірності їх продажу протягом року з дати класифікації.

Банк станом на 31 грудня 2018 року не має необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття.

4.18. Амортизація

Вартість усіх необоротних активів підлягає амортизації (крім вартості землі і незавершених капітальних інвестицій).

Амортизація не нараховується, якщо балансова вартість необоротних активів дорівнює їх ліквідаційній вартості.

Амортизація необоротних активів нараховується з першого числа місяця, наступного за місяцем їх придбання, та припиняється з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття основного засобу.

Норми, за якими нараховується амортизація необоротних активів, розраховуються в залежності від строку їх корисного використання (експлуатації) за прямолінійним методом.

Нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється постійно діючою комісією під час їх первісного визнання, виходячи зі строків корисного використання окремих груп та підгруп основних засобів, класифікованих Банком для аналітичного обліку, та строків корисного використання нематеріальних активів, які встановлені у правовстановлюючих документах (договорах, ліцензіях тощо), з урахуванням мінімально допустимих строків амортизації, визначених Податковим кодексом України, а саме:

- земельні ділянки - не амортизуються;
- будинки, споруди і передавальні пристрої - 20 років;
- машини та обладнання - від 4 до 10 років;
- транспортні засоби (автомобілі легкові) - 5 років;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі) - від 4 до 5 років;
- інші основні засоби - 12 років.

Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів нараховується у першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 % його вартості.

У звітному 2018 році Банк не проводив змін норм амортизації та строків корисного використання необоротних активів.

4.19. Припинена діяльність

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності припинена діяльність є компонентом суб'єкта господарювання, який було ліквідовано або який класифікують як утримуваний для продажу, та:

- а) являє собою окремий основний напрямок бізнесу або географічний регіон діяльності;
- б) є частиною єдиного координованого плану ліквідації окремого основного напрямку бізнесу або географічного регіону діяльності;
- в) є дочірнім підприємством, придбаним виключно з метою перепродажу.

Протягом звітного 2018 року Банк не припиняв ведення банківських операцій відповідно до ліцензій Національного банку України.

4.20. Похідні фінансові інструменти

Похідний інструмент - це фінансовий інструмент або інший контракт, який характеризується такими ознаками:

- його вартість змінюється у відповідь на зміну встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструмента, товарної ціни, валютного курсу, індексу цін чи ставок тощо за умови, що у випадку не фінансової змінної величини, ця змінна величина не є визначеною для сторони базового контракту;
- який не вимагає початкових чистих інвестицій, менших ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які, за очікуванням, мають подібну реакцію на зміни ринкових факторів;
- який погашається на майбутню дату.

Банк укладає договори похідних фінансових інструментів, включаючи угоди щодо купівлі-продажу та обміну (конвертації) іноземної валюти з іншими банками, та валютні свопи, призначені для управління валютним ризиком та ризиком ліквідності, а також для цілей торгівлі. Такі похідні фінансові інструменти первісно оцінюються та відображаються в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю. Витрати на операції визнаються за рахунками витрат під час їх первісного визнання. Всі похідні фінансові інструменти відображаються як активи, коли їх справедлива вартість має позитивне значення, і як зобов'язання, коли їх справедлива вартість від'ємна.

Похідні фінансові інструменти, що використовуються Банком, не призначені для хеджування і не кваліфікуються для обліку хеджування.

4.21. Залучені кошти

Залучені кошти включають непохідні фінансові зобов'язання перед клієнтами та банками та первісно визнаються за справедливою вартістю з моменту отримання Банком грошових коштів. Подальший облік після первісного визнання відбувається за амортизованою вартістю.

Боргові цінні папери Банку включають ощадні (депозитні) сертифікати. Банк залучає кошти на вклади від фізичних осіб із видачею іменних ощадних (депозитних) сертифікатів. Ощадні (депозитні) сертифікати розміщуються (продаються) за номінальною (справедливою) вартістю. Подальший облік таких цінних паперів Банк здійснює за амортизованою вартістю.

Приймання, обслуговування, повернення вкладів, нарахування та сплата процентів за ними здійснюються згідно з умовами укладених договорів у національній та іноземній валютах. Банк є членом Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Доходи і витрати визнаються за принципом нарахування або за фактом передбаченого договором результату з використанням ефективної ставки відсотка. Нарахування процентів за залученими коштами здійснюється за методом «факт/факт».

4.22. Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансове зобов'язання – будь-яке фінансове зобов'язання, що є:

- контрактним зобов'язанням передати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єкту або обмінятися фінансовим активом чи фінансовим зобов'язанням з іншим суб'єктом за умов, які є потенційно несприятливими для Банку;
- контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться власними інструментами капіталу суб'єкта та який є непохідним інструментом, за яким Банк зобов'язаний надавати змінну кількість власних інструментів капіталу, або ж похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів на фіксовану кількість власних інструментів капіталу Банку.

Фінансове зобов'язання визнається тоді і тільки тоді, коли Банк стає стороною за договором щодо такого інструменту.

Фінансові зобов'язання, як і фінансові активи, при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансові зобов'язання списуються з балансу на дату їх погашення.

4.23. Боргові цінні папери, емітовані Банком

Ощадний (депозитний) сертифікат - цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного в Банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом установленого строку суми вкладу та процентів, установлених сертифікатом. Банк емітує іменні ощадні (депозитні) сертифікати строком від шести місяців.

Ощадні (депозитні) сертифікати емітуються як в національній, так і в іноземній валютах виключно в документарній (паперовій) формі.

Банк визнає прибуток або збиток у разі залучення коштів на вклад (із видачею ощадного (депозитного) сертифікату) за ставкою, яка нижча або вища, ніж ринкова. За операціями з акціонерами така різниця відображається за рахунком капіталу.

Якщо строк одержання вкладу (депозиту) за строковим ощадним (депозитним) сертифікатом прострочено, то такий сертифікат уважається документом на вимогу, за яким на Банк покладається зобов'язання сплатити зазначену в ньому суму вкладу (депозиту) та процентів за ним у разі пред'явлення ощадного (депозитного) сертифіката.

4.24. Резерви за зобов'язаннями

Резерви за зобов'язаннями визнаються та відображаються у фінансовій звітності, коли Банк внаслідок певної події в минулому має юридичні або конструктивні зобов'язання, для врегулювання яких із високою долею ймовірності очікується відтік ресурсів, що втілюють у собі майбутні економічні вигоди, і які можна оцінити з достатнім ступенем впевненості. Резерви за наданими фінансовими зобов'язаннями є забезпеченням їх виконання в майбутньому, що визнається в балансі Банку як зобов'язання та свідчить про можливі втрати внаслідок вибуття ресурсів, пов'язаного з виконанням Банком таких фінансових зобов'язань.

Банк не формує резерву:

- за зобов'язаннями з кредитування, що надані клієнтам (крім банків), які є відкличними і безризиковими, тобто умовами договору за якими визначено безумовне право Банку без попереднього повідомлення боржника в односторонньому порядку відмовитися від подальшого виконання взятих на себе зобов'язань, у тому числі в разі погіршення фінансового стану боржника та/або несвоєчасного виконання ним договірних зобов'язань перед Банком,
- за наданими Банком аваліями податкових векселів,
- за операціями за активами до отримання за умовами "спот", форвардними, опціонними та ф'ючерсними контрактами, за якими в Банку відповідно до умов договору немає зобов'язання здійснити передоплату та передбачено право відмовитися від виконання зобов'язання, у тому числі шляхом зарахування зустрічних вимог,
- валюта, банківські метали, інші активи до отримання.

4.25. Субординований борг

Субординований борг - це звичайні, не забезпечені Банком боргові капітальні інструменти (складові елементи капіталу), які відповідно до договору не можуть бути взяті з Банку раніше п'яти років, а у випадку банкрутства чи ліквідації повертаються інвестору після погашення претензій усіх інших кредиторів. Субординований борг може включатися до капіталу Банку після отримання дозволу Національного банку. Сума субординованого боргу, включеного до капіталу, щорічно зменшується на 20% її первинного розміру протягом останніх п'яти років дії договору.

Протягом звітного 2018 року Банк не залучав кошти на умовах субординованого боргу.

4.26. Податок на прибуток

Оподаткування прибутку Банку протягом звітного року здійснювалось відповідно до вимог Податкового кодексу України.

Ставка податку на прибуток у 2018 році встановлена у розмірі 18%.

Банк при визначенні тимчасових різниць, які пов'язані з відстроченими податками, використовує метод, який базується на використанні належної балансової та податкової бази.

Згідно з вимогами МСБО 12 «Податки на прибуток» тимчасові різниці – це різниці між балансовою вартістю активу чи зобов'язання у звіті про фінансовий стан та їх податковою базою. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання розраховуються Банком щоквартально (з огляду на періодичність складання проміжної фінансової звітності).

Витрати з податку на прибуток у фінансовій звітності складаються з поточного податку та змін у сумах відстрочених податків.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі прибутку чи збитку, за виключенням тих сум, що відносяться безпосередньо на власний капітал.

4.27. Статутний капітал та емісійні різниці

Статутний капітал – це сплачені акціонерами зобов'язання щодо внесення коштів за підпискою на акції в статутний капітал, величина якого зареєстрована в порядку, встановленому законодавством України. Збільшення (зменшення) статутного капіталу Банку здійснюється з дотриманням порядку, встановленого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Відповідно до Законів України «Про банки і банківську діяльність» та «Про акціонерні товариства» та Статуту Банку рішення про випуск акцій приймається рішенням Загальних зборів акціонерів. Банк станом на 31 грудня 2018 р. не випускав і не розміщував привілеєваних акцій.

Емісійний дохід (емісійні різниці) та інший дохід за операціями з акціонерами. Цей дохід виникає як різниця між номінальною вартістю акцій та ціною їх розміщення, а також прощення боргу акціонерами, надання безповоротної фінансової допомоги та прибутки (збитки) під час первісного визнання фінансових інструментів за не ринковою ставкою або не за справедливою вартістю. Протягом звітного року Банк не здійснював операції з акціонерами, які б мали вплив на капітал Банку.

Внески до статутного капіталу відображаються за їх справедливою вартістю на дату операції.

Станом на 31.12.2018 р. зареєстрований і повністю сплачений статутний капітал складався з 500 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 000 грн. кожна. Всі прості акції дають однакові права голосу за принципом «одна акція – один голос».

4.28. Дивіденди

Дивіденди - частина чистого прибутку, розподілена між акціонерами відповідно до частки їх участі у статутному капіталі Банку. Виплата дивідендів здійснюється з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку на підставі рішення Загальних зборів акціонерів. Розмір дивідендів визначається рішенням Загальних зборів акціонерів.

4.29. Визнання доходів і витрат

Банк визнає процентні доходи за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за винятком:

1) придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з дати первісного визнання;

2) фінансових активів, що не були придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. До таких фінансових активів Банк застосовує ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу в наступних звітних періодах.

Банк визнає процентний дохід за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості фінансового активу, починаючи з наступної дати нарахування процентів, якщо в результаті впливу певних подій раніше знецінений фінансовий актив відновився, і вже не є знеціненим.

Відповідно до професійних суджень керівництва Банку ефективна ставка відсотка не розраховується за фінансовими інструментами на вимогу або короткостроковими продуктами, по яких взагалі неможливо наперед визначити майбутні грошові потоки, та якщо вплив застосування ефективної ставки відсотка дуже незначний, а також за коштами, які за своєю економічною суттю та строковістю можуть бути до них віднесені:

- фінансові інструменти за поточними та кореспондентськими рахунками;
- кошти на вимогу для здійснення операцій з використанням платіжних карток;
- кредити овердрафт за поточними, картковими та кореспондентськими рахунками, в тому числі несанкціонованими;
- вклади на вимогу;
- кредити та депозити овернайт;
- поновлювальні кредитні лінії, в т.ч. кредити з використанням платіжних карток, за якими видача та погашення здійснюється за заздалегідь непередбаченим графіком.

За фінансовими інструментами, за якими неможливо визначити майбутні грошові потоки і до яких ефективна ставка відсотка не застосовується, для визнання процентних доходів Банк застосовує номінальну процентну ставку.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи та витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування незалежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Доходи і витрати, які визнані Банком від здійснення операцій для відображення їх у фінансовій звітності розподіляються на доходи і витрати, отримані в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності Банку.

Доходи і витрати, що виникають у результаті операцій, визначаються договором між їх учасниками або іншими документами, оформленими згідно з вимогами чинного законодавства України.

Статті доходів і витрат оцінюються та враховуються в період здійснення економічних операцій, незалежно від того, коли були отримані або сплачені кошти. Амортизація дисконту (премії) за фінансовими інструментами здійснюється одночасно з нарахуванням процентів.

Доходи (витрати) за одноразовими послугами (наприклад, комісії за здійснений обмін валют, надання (отримання) консультацій тощо) визнаються без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо кошти отримані (сплачені) у звітному періоді, в якому ці послуги фактично надавались (отримувались).

Комісії та інші платежі, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) за кредитом, до часу видачі кредиту чи траншу за кредитною лінією відображаються Банком за рахунками доходів майбутніх періодів (рахунки 3600 «Доходи майбутніх періодів»). Отримані авансом комісії включаються до складу фінансового інструмента в момент здійснення видачі такого кредиту шляхом перенесення останніх на рахунки дисконту (премії).

Банк згідно з МСФЗ 15 для визнання доходу застосовує таку п'ятикрокову модель (The 5-step model) аналізу:

- 1) ідентифікація договору;
- 2) ідентифікація окремих зобов'язань до виконання в межах укладеного договору;
- 3) визначення ціни договору;
- 4) розподіл ціни договору між зобов'язаннями до виконання;
- 5) визнання доходу, коли (або в міру того, як) виконується зобов'язання до виконання.

4.30. Переоцінка іноземної валюти

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в українську гривню за офіційним курсом Національного банку України, що діє на день проведення операції.

На кожну наступну після визнання дату балансу усі монетарні статті в іноземній валюті відображаються в бухгалтерському обліку за офіційним курсом гривні до іноземних валют на дату балансу.

Прибутки та збитки, які виникають у результаті переоцінки іноземної валюти, включаються до складу статті «Результат від переоцінки іноземної валюти» Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Немонетарні статті в іноземній валюті та банківських металах, які обліковуються за собівартістю, відображаються в бухгалтерському обліку за офіційним курсом гривні до іноземних валют на дату визнання (дату здійснення операції).

Немонетарні статті в іноземній валюті, які обліковуються за справедливою вартістю, відображаються в бухгалтерському обліку за офіційним курсом гривні до іноземних валют на дату визначення їх справедливої вартості.

Активи та зобов'язання в іноземних валютах відображаються у фінансовій звітності в гривневому еквіваленті за офіційним курсом на 31 грудня 2018 р. або на дату їх визнання. Залишки за технічними рахунками валютної позиції не включаються до фінансової звітності.

Під час підготовки цієї фінансової звітності Банк використовував такі офіційні курси гривні до іноземних валют:

Код валюти	Назва валюти та кількість	31 грудня 2018	31 грудня 2017
826 GBP 100	фунтів стерлінгів	3 545,7725	3 773,3670
840 USD 100	доларів США	2 682,7083	2 806,7223
985 PLN 100	злотих	737,0581	801,1726
643 RUB 10	російських рублів	4,0773	4,8703
756 CHF 100	швейцарських франків	2 679,1635	2 861,8783
978 EUR 100	євро	3 041,3864	3 349,5424

4.31. Взаємозалік статей активів і зобов'язань

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з подальшим включенням до Звіту про фінансовий стан (Баланс) лише їхньої чистої суми може здійснюватись тільки у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, якщо є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив і розрахуватись за зобов'язанням.

4.32. Активи, що перебувають у довірчому управлінні

Банк здійснює операції довірчого управління залученими коштами від фізичних та юридичних осіб з метою фінансування будівництва житла. Станом на 31 грудня 2018 року Банк є управителем двох фондів фінансування будівництва.

Фінансові активи, що перебувають у довірчому управлінні в Банку, обліковуються та зберігаються окремо від власних активів Банку. Облік операцій довірчого управління здійснюється за кожним індивідуальним договором про довірче управління.

Довірче управління здійснюється на підставі договору про довірче управління, що укладений між Банком та довірцем.

Основними доходами за даним видом операцій є комісійна винагорода, яку Банк отримує від довірцелів і забудовників, розмір та періодичність сплати яких визначені відповідними договорами.

4.33. Облік впливу інфляції

Необхідність перерахування фінансової звітності згідно з МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» є питанням судження. Характеристики економічного середовища України за звітний 2018 рік не є показниками гіперінфляції, тому Банк не здійснював перерахунок фінансової звітності.

4.34. Виплати працівникам та пов'язані з ними відрахування

Виплати працівникам включають:

- а) короткострокові виплати:
 - о заробітна плата, внески на соціальне забезпечення;
 - о оплачені щорічні відпустки та тимчасова непрацездатність;
 - о участь у преміюванні,
- б) інші довгострокові виплати, такі як
 - о виплати за тривалою непрацездатністю.

Основними утриманнями з виплат, здійснених Банком своїм працівникам, є податок з доходів фізичних осіб та військовий збір. Також при проведенні розрахунків з працівниками Банку та працівниками, що виконують роботи за договорами цивільно-правового характеру, проводиться нарахування єдиного внеску на фонд оплати праці.

Банк щомісяця проводить розрахунок та формує забезпечення за виплатами щодо невикористаних відпусток працівників Банку.

Програма недержавного пенсійного забезпечення в Банку не реалізується.

4.35. Інформація за операційними сегментами

Згідно з вимогами МСФЗ 8 «Операційні сегменти» інформацію слід розкривати як у відношенні бізнес-сегментів, так і у відношенні географічних сегментів. При цьому один з цих форматів вважається первинним, а інший - вторинним.

Банк визначив первинним розкриття інформації за бізнес-сегментами. За географічними сегментами звітність не розкривається зовсім, тому що Банк не здійснює діяльність за межами України.

Формування операційних сегментів здійснюється на основі виділених напрямків операційної діяльності:

- 1) послуги корпоративним клієнтам: бізнес-сегмент надає послуги по обслуговуванню поточних рахунків, вкладів (депозитів), надання кредитного фінансування в різних формах, послуги купівлі-продажу іноземної валюти тощо;
- 2) послуги фізичним особам: бізнес-сегмент надає банківські послуги клієнтам-фізичним особам, у тому числі відкриття та ведення поточних рахунків, вкладів (депозитів), послуги по зберіганню цінностей, кредитування тощо;
- 3) міжбанківський бізнес: бізнес-сегмент, що організовує фінансування Банку та управління ризиками шляхом залучення коштів на фінансових ринках, інвестування в ліквідні активи.

Операційний банківський сегмент визнається звітним, якщо більша частина його доходу створюється від послуг зовнішнім клієнтам, і одночасно показники його діяльності відповідають одному з таких критеріїв:

- дохід даного сегмента становить не менше 10 % сукупного доходу;
- фінансовий результат даного сегмента становить не менше 10 % сумарного фінансового результату;
- балансова вартість активів даного сегмента становить не менше 10 % сукупної вартості активів усіх операційних сегментів.

Операції між сегментами виконуються на звичайних ринкових умовах. Ресурси перерозподіляються між сегментами, що викликає появу трансфертних витрат або доходів сегменту. Інших вагомих перерозподілів між сегментами не існує. Активи та зо-

бов'язання сегменту складають більшу частину валюти балансу та не виключають податкові наслідки. Капітал не закріплюється за сегментами за виключенням результату поточного року та іншого сукупного доходу.

Змін в обліковій політиці щодо визнання та розподілу сегментів у звітному році не відбувалось.

4.36. Операції з пов'язаними особами

Банк визначає перелік пов'язаних із Банком осіб відповідно до вимог Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 24 (МСБО 24) «Розкриття інформації про пов'язані сторони».

Угоди, що здійснюються з пов'язаними з Банком особами, не можуть передбачати умови, що не є поточними ринковими умовами. Угоди, укладені з пов'язаними з Банком особами на умовах, що не є поточними ринковими умовами, визнаються недійсними з моменту їх укладення.

4.37. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Зміни в обліковій політиці здійснюються у випадках, коли необхідно перейти на вимоги нового або переглянутого стандарту або роз'яснення, а також із власної ініціативи Банку, якщо в результаті таких змін викладена у фінансовій звітності інформація буде більш надійною та змістовною.

4.38. Зміни в обліковій політиці

У липні 2014 Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка відображає результати всіх етапів проекту за фінансовими інструментами і замінює МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і всі попередні редакції.

Протягом звітного 2018 р. Банк забезпечив здійснення класифікації та оцінки фінансових активів та зобов'язань відповідно до МСФЗ 9. Коригування в бухгалтерському обліку операцій та подій за попередні звітні періоди, що виникли в зв'язку зі зміною облікової політики внаслідок застосування МСФЗ 9, відображені у складі нерозподіленого прибутку (збитку) за балансовими рахунками «Нерозподілені прибутки минулих років» та «Непокриті збитки минулих років» (див. Таблиці 4.1 - 4.3).

Завершений стандарт містить вказівки щодо класифікації та оцінки, обліку ризиків від зменшення корисності та припинення визнання:

- МСФЗ 9 містить новий підхід до класифікації та оцінки фінансових активів, що відображає бізнес-модель управління фінансовими активами та характеристики їх грошових потоків.
- МСФЗ 9 включає три основні категорії фінансових активів: що оцінюються за амортизованою собівартістю (АС), справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI) та справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках (FVPL). Це усуває такі існуючі категорії МСБО 39: утримувані до погашення, кредити та дебіторська заборгованість та наявні для продажу.

Фінансовий актив підлягає оцінці за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються наступні умови: актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої – утримання активів для збирання контрактних грошових потоків; контрактні умови фінансового активу обумовлюють надходження у певні дати грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків за непогашеною частиною основної суми.

Фінансовий актив класифікується для подальшої оцінки як FVOCI, якщо він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є як збір контрактних грошових потоків, так і продаж фінансових активів, а договірні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових коштів, які є виключно сплатою основної суми та відсотків за непогашеною частиною основної суми.

При первісному визнанні дольового інструменту, який не утримується для торгівлі, Банк може прийняти нескасовне рішення щодо відображення подальших змін справедливої вартості інструменту в іншому сукупному доході. Цей вибір здійснюється за кожною інвестицією окремо, та в основному стосується стратегічних інвестицій, які не є інвестиціями в дочірні підприємства.

Усі інші фінансові активи, тобто фінансові активи, які не відповідають критеріям класифікації за амортизованою собівартістю, або FVOCI, класифікуються для подальшої оцінки за справедливою вартістю з визнанням її змін у прибутках або збитках. Крім того Банк має право при первісному визнанні нескасовно призначити для фінансового активу категорію FVPL, якщо такий вибір усуває або значно зменшує непослідовність в оцінках або відображенні (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що виникла б в іншому випадку внаслідок оцінки активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними різними методами (в інший спосіб).

МСФЗ 9 в основному зберігає існуючі вимоги МСБО 39 для класифікації фінансових зобов'язань, однак існують відмінності у вимогах щодо презентації власного кредитного ризику.

Якщо Банк визначає, що бізнес-модель певного фінансового активу (портфелю активів) полягає в утриманні фінансових активів задля збирання контрактних грошових потоків (або як для збирання контрактних грошових потоків, так і для продажу фінансових активів), проводиться оцінка, чи контрактні умови фінансового активу передбачають надходження у певні дати грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків за непогашеною частиною основної суми. З цією метою проценти визначаються як компенсація часової вартості грошей та кредитного ризику, пов'язаного з непогашеною протягом певного часу частиною основної суми, та інших базових для кредитування ризиків і втрат, а також маржі прибутку. Ця оцінка здійснюється за кожним інструментом (портфелем) окремо та за станом на дату первісного визнання фінансового активу.

Грошові кошти та їх еквіваленти, заборгованість кредитних установ, кредити клієнтам та інші фінансові активи, які класифікуються як кредити та дебіторська заборгованість, що оцінювались за амортизованою собівартістю згідно з МСБО 39 у попередні звітні періоди, також у звітному 2018 році оцінювались за амортизованою собівартістю згідно з МСФЗ 9. Банком було проведено тести на відповідність контрактних грошових потоків (SPPI-test).

Інвестиційні цінні папери, класифіковані за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку згідно з МСБО 39 у минулих звітних періодах та представлені борговими інструментами, оцінювались у звітному році за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI). Банк вважає, що ці фінансові інструменти утримуються в рамках бізнес-моделі, мета якої як отримання контрактних грошових потоків, так і продаж фінансових активів.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків вимагає використання облікових оцінок. Керівництво також має вдаватись до суджень при застосуванні облікової політики Банку.

Банк оцінює на прогнозній основі очікувані кредитні збитки, пов'язані з активними борговими інструментами, що відображаються за амортизованою собівартістю та FVOCI, а також заборгованістю, що виникає за наданими зобов'язаннями з кредитування, орендною дебіторською заборгованістю та фінансовими гарантіями. Банк формує резерв за такими збитками на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає об'єктивну та ймовірнісно-зважену суму, яка визначається шляхом оцінки ряду ймовірних результатів, часової вартості грошей та обґрунтованої і прийнятної інформації, яка доступна без надмірних витрат або зусиль на звітну дату про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов.

Оцінка резервів під очікувані кредитні збитки для фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, є областю, яка вимагає використання складних моделей та суттєвих припущень щодо майбутніх економічних умов та стану обслуговування боргу. Суттєвими судженнями, що необхідні при застосуванні вимог бухгалтерського обліку для оцінки очікуваних кредитних збитків, є:

- визначення критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику;
- вибір відповідних моделей та припущень для оцінки очікуваних кредитних збитків;
- визначення кількості та відносної ваги прогнозних сценаріїв для кожного виду продукту / ринку та відповідних очікуваних кредитних збитків;
- визначення груп подібних фінансових активів для оцінки очікуваних кредитних збитків.

Для Банку кредитний ризик обумовлюється ризиком понесення фінансових втрат, якщо будь-який з наших контрагентів, клієнтів або ринкових партнерів не виконає свої договірні зобов'язання перед нами. Кредитний ризик виникає в основному за міжбанківськими, комерційними та споживчими кредитами, а також за наданими зобов'язаннями з кредитування, пов'язаними з такою кредитною діяльністю, але може також виникати внаслідок надання забезпечення у формі фінансових гарантій.

Оцінка кредитної заборгованості для цілей управління ризиками є складною і вимагає використання моделей, оскільки заборгованість змінюється при зміні ринкових умов, очікуваних грошових потоків та з плином часу. Оцінка кредитного ризику щодо портфеля активів передбачає подальші оцінки, як щодо ймовірності виникнення дефолту, відповідних коефіцієнтів збитків та кореляцій виникнення дефолту між контрагентами. Банк розраховує кредитний ризик, використовуючи ймовірність дефолту (PD), заборгованість під ризиком дефолту (EAD) та розмір збитку у випадку настання дефолту (LGD). Це переважний підхід, який використовується для оцінки очікуваних кредитних збитків згідно з МСФЗ 9.

МСФЗ 9 передбачає треступеневу модель зменшення корисності, яка базується на змінах в кредитній якості інструменту з моменту первісного визнання. Згідно з даною моделлю фінансовий інструмент, який не є кредитно-знеціненим при первісному визнанні, класифікується на Стадії 1, а його кредитний ризик підлягає подальшому постійному моніторингу. Якщо відбулось суттєве збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, фінансовий інструмент переводиться до Стадії 2, але він ще не вважається кредитно-знеціненим. Якщо фінансовий інструмент є кредитно-знеціненим, він переміщується до Стадії 3.

Для фінансових інструментів, що знаходяться на Стадії 1, очікувані кредитні збитки оцінюються в сумі частини очікуваних протягом усього строку дії фінансового інструменту збитків, що можуть виникнути в результаті настання подій дефолту протягом наступних 12 місяців. Очікувані кредитні збитки для інструментів на стадіях 2 або 3 оцінюються виходячи з кредитних збитків, очікуваних від подій дефолту протягом усього строку дії інструмента. Згідно з МСФЗ 9 при розрахунку очікуваних кредитних збитків необхідно враховувати прогнозу інформацію. Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи – це фінансові активи, що є кредитно-знеціненими на дату первісного визнання. Очікувані кредитні збитки для таких інструментів завжди вимірюються виходячи з усього строку дії.

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються МСФЗ 9 подібно до фінансових активів, які знецінені згідно з МСБО 39.

Банк констатує суттєве збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом, якщо виконується один або декілька нижче зазначених кількісних, якісних та допоміжних критеріїв.

Кількісні критерії

Банк використовує кількісні критерії як основний показник суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх портфелів. Для кількісної оцінки Банк порівнює криву ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента за станом на дату оцінки з прогнозою кривою ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на дату первісного визнання. Для оцінки ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії інструмента станом на дату первісного визнання здійснюється припущення про структуру кривої. У випадку фінансових інструментів з високими кредитними рейтингами передбачається, що крива ймовірності настання дефолту з часом погіршуватиметься. З іншого боку, для фінансових інструментів з низькими кредитними рейтингами передбачається, що крива ймовірності настання дефолту з часом покращуватиметься.

Ступінь поліпшення або погіршення буде залежати від рівня початкового рейтингу. Для того, щоб зробити обидві криві порівнюваними, масштаб кривих ймовірності дефолту зменшується до рівня щорічних ймовірностей. Загалом вважається, що відбулося значне збільшення кредитного ризику в разі відносного збільшення ймовірності настання дефолту до 250 %, хоча ця величина може бути меншою з огляду на кілька обмежувальних факторів, таких як близькість до кінцевого терміну погашення та власне портфель продуктів. Жодна загальноприйнята ринкова практика щодо значення показника, при якому фінансовий інструмент повинен бути переведений до Стадії 2, Банку невідома. З огляду на це очікується, що рівень, при якому збільшення ймовірності настання дефолту на звітну дату буде вважатись суттєвим, буде визначено з часом у результаті ітеративного процесу взаємодії між учасниками ринку та регуляторами.

Якісні критерії

Банк використовує якісні критерії як вторинний показник суттєвого збільшення кредитного ризику для всіх портфелів. Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогнозні дані та проводиться щоквартально на рівні окремих угод для всіх портфелів нероздрібного бізнесу Банку. Оцінка суттєвого збільшення кредитного ризику враховує прогнозні дані та проводиться щомісячно на рівні окремих угод для всіх портфелів роздрібного бізнесу Банку.

Допоміжний критерій (перестраховання)

Додатковий критерій застосовується та, відповідно, за фінансовим інструментом визнається суттєве збільшення кредитного ризику, якщо позичальник прострочив оплату за контрактом більш ніж на 30 днів. В окремих випадках припущення про те, що фінансові активи, прострочені більш ніж на 30 днів, мають бути відображені на Стадії 2, спростовується.

Виключення щодо низького кредитного ризику

Банк не використовував виключення щодо інструментів з низьким рівнем кредитного ризику для кредитного бізнесу, однак він вибірково використовує виключення щодо інструментів з низьким кредитним ризиком для боргових цінних паперів.

Визначення дефолту та кредитно-знецінених активів

Визначення дефолту, що використовується Банком, повністю узгоджується з визначенням кредитного знецінення, а дефолт визнається за фінансовим інструментом у разі отримання одного або декількох наступних критеріїв.

Кількісні критерії

Позичальник більше ніж на 90 днів прострочив оплату за контрактом. Припущення про те, що фінансові активи, які прострочені більше ніж на 90 днів, мають бути відображені в Стадії 3, не скасовується.

Якісні критерії

Позичальник не відповідає критерію платоспроможності, що вказує на те, що він зазнає значних фінансових труднощів. Прикладами такої ситуації є:

- значні фінансові труднощі позичальника;
- смерть позичальника;

- неплатоспроможність позичальника;
- позичальник порушує фінансові умови договору;
- зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- надання Банком уступки за договором у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника;
- фінансовий актив придбаний або створений з великим дисконтом, що відображає понесені кредитні збитки.

Визначені критерії були застосовані до всіх фінансових інструментів Банку та узгоджуються з визначенням дефолту, що використовується для цілей управління кредитним ризиком в Банку. Визначення дефолту було послідовно застосоване до моделювання ймовірності настання дефолту (PD), заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD) при розрахунках очікуваних збитків Банку.

Інструмент перестає вважатись дефолтним (тобто є відновленим), якщо він більше не відповідає жодному критерію визнання дефолту як мінімум протягом 3 місяців поспіль або довше – для реструктуризованих проблемних кредитів. Період у 3 місяці був визначений на підставі аналізу, який враховує ймовірність того, що фінансовий інструмент може повернутись до дефолтного статусу відновлення та враховує різні визначення відновлення після дефолту.

Характеристика вхідних даних, припущень та методів оцінки

Очікуваний кредитний збиток оцінюється, базуючись на ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом усього строку дії фінансового інструменту залежно від того, чи відбулося суттєве збільшення кредитного ризику після первісного визнання, та чи актив розглядається як кредитно-знецінений. Прогнозна економічна інформація приймається до уваги при визначенні ймовірності дефолту протягом 12 місяців та за весь строк дії фінансового інструменту (PD), за заборгованості під ризиком дефолту (EAD) та розміру збитку у випадку настання дефолту (LGD). Ці прогнози змінюються залежно від типу продукту. Очікувані кредитні збитки – продисконтований добуток показників ймовірності дефолту (PD), розміру збитку у випадку настання дефолту (EAD) та дисконт-фактора (D).

Ймовірність дефолту

Ймовірність дефолту відображає вірогідність того, що позичальник не виконає свої фінансові зобов'язання протягом наступних 12 місяців або протягом усього періоду, що залишився за зобов'язанням. Загалом ймовірність настання дефолту протягом усього строку дії інструменту розраховується з використанням в якості початкової точки ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців без дотримання визначеної міри обережності. Після цього використовуються різні статистичні методи для оцінки того, як буде змінюватись ймовірність настання дефолту протягом строку дії кредиту або портфеля кредитів, починаючи від дати первісного визнання. Ймовірність настання дефолту базується на історичних даних та параметричних функціях.

Розмір збитку у випадку настання дефолту

Показник розміру збитку у випадку настання дефолту відображає очікування Банку про величину збитку за дефолтною заборгованістю. Розмір збитку у випадку настання дефолту залежить від типу контрагента та продукту. Розмір збитку у випадку настання дефолту виражається у вигляді відсотка втрат на одиницю заборгованості на момент дефолту. Розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується для ймовірності настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом усього строку дії фінансового інструменту, де 12-місячний рівень збитку у випадку настання дефолту – це відсоток збитків, що очікуються, якщо дефолт відбудеться протягом наступних 12 місяців, а розмір збитку для ймовірності настання дефолту протягом усього строку дії фінансового інструменту – це відсоток збитків, що очікуються, якщо дефолт відбудеться протягом очікуваного залишкового строку дії кредиту.

Для оцінки збитку у випадку настання дефолту за непогашеною кредитною заборгованістю використовуються різні моделі, які можна згрупувати у наступні категорії:

- за державними установами розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується, використовуючи ринкові джерела інформації,
- за корпоративними клієнтами, фінансовими установами, страховими компаніями розмір збитку у випадку настання дефолту розраховується шляхом дисконтування грошових потоків, отримуваних під час стягнення заборгованості з боржника;
- за іпотекою клієнтів роздрібного бізнесу та іншими кредитами роздрібного бізнесу для оцінювання втрат у випадку настання дефолту використовуються регуляторні оцінки втрат у випадку настання дефолту, за вирахуванням коригувань щодо можливого економічно спаду та інших випадків маржі консерватизму. Прогнозна макроекономічна інформація враховується в оцінці втрат у випадку настання дефолту за допомогою відповідної додаткової моделі.

За певних обставин, коли деякі вхідні дані наявні не в повній мірі, використовуються альтернативні моделі відновлення, порівняльний аналіз даних та експертні оцінки.

Заборгованість під ризиком дефолту

Заборгованість під ризиком дефолту базується на сумах, які Банк очікує утримувати під час виникнення дефолту, протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду, що залишився. Заборгованість під ризиком настання дефолту протягом наступних 12 місяців або протягом всього періоду дії інструменту визначається на основі очікуваних платежів, які змінюються в залежності від типу продукту. Для продуктів, що амортизуються та позик з одноразовим погашенням в кінці терміну, показник заборгованості під ризиком дефолту базується на договірних платежах позичальника за 12 місяців або протягом усього періоду, що залишився. Також у розрахунках враховуються дострокове погашення / рефінансування.

Для поновлювальних продуктів заборгованість під ризиком дефолту прогнозується шляхом використання поточного балансу та коефіцієнту кредитної конверсії, що дозволяє прогнозувати використання кредитного ліміту на момент дефолту. Регуляторні обмеження виключаються при використанні коефіцієнту кредитної конверсії. В окремих випадках, коли деякі вхідні параметри наявні не в повній мірі, для розрахунку використовується порівняльний аналіз даних.

Дисконтування

Ставка дисконтування, яка використовується для розрахунку очікуваних кредитних збитків, крім лізингу та придбаних (створених) знецінених кредитів, є ефективною процентною ставкою або наближеною до неї.

Розрахунок

Очікуваний кредитний збиток – це добуток ймовірності дефолту, розміру збитку у випадку дефолту та заборгованості під ризиком дефолту, помножений на ймовірність настання дефолту до запланованого строку. Це відображається функцією виживання S. Такий розрахунок показує майбутні значення очікуваних кредитних збитків, які потім дисконтуються на звітну дату та підсумовуються. Розрахункові значення очікуваних кредитних збитків потім зважуються за прогнозним сценарієм. Рекласифікація фінансових активів внаслідок переходу Банком на МСФЗ 9 не здійснювалась.

Нижче описується вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 на звіт про фінансовий стан і нерозподілений прибуток, включаючи наслідки заміни моделі понесених кредитних збитків за МСФЗ (IAS) 39 на модель Очікуваних кредитних збитків за МСФЗ (IFRS) 9

Таблиця 4.1 Вплив переходу на МСФЗ (IFRS) 9 на Звіт про фінансовий стан

	Оцінка за МСФЗ (IAS) 39		Оцінка за МСФЗ (IFRS) 9	
	Сума	Очікувані кредитні збитки	Сума	Категорія
Грошові кошти та їх еквіваленти	839 598	(534)	839 064	Амортизована вартість
Кредити та заборгованість банків	-	-	-	Амортизована вартість
Кредити та заборгованість клієнтів	3 377 682	(570)	3 377 112	Амортизована вартість
коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		322		
очікувані кредитні збитки		(892)		
Інвестиції в цінні папери	48 030	-	48 030	Справедлива вартість
Похідні фінансові активи	265	-	265	
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	1	-	1	
Відстрочений податковим актив	215	-	215	
Інші фінансові активи	40 220	-	40 220	
Нефінансові активи	36 654	-	36 654	
Усього активів	4 342 665	(1 104)	4 341 561	
Фінансові зобов'язання	3 782 048	-	3 782 048	
Нефінансові зобов'язання	14 843	-	14 843	
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	55	-	55	
Резерви за зобов'язаннями	2 833	(1 047)	1 786	
Усього зобов'язань	3 799 780	(1 047)	3 798 733	
Нерозподілений прибуток/(непокритий збиток)	9 333	(57)	9 276	
Усього власного капіталу	542 886	(57)	542 829	
Усього зобов'язань та власного капіталу	4 342 665	(1 104)	4 341 561	

Проведений Банком аналіз показав, що станом на 1 січня 2018 року, всі кредити відповідають критеріям тесту SPPI. Отже, всі кредити, що надані клієнтам, були класифіковані Банком до фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю.

Вплив переходу на МСФЗ (IFRS) 9 на резерви та нерозподілений прибуток показано в наступній таблиці:

Таблиця 4.2. Вплив переходу на МСФЗ (IFRS) 9 на Нерозподілений прибуток

	Резерви та нерозподілений прибуток
Нерозподілений прибуток	
Залишок на кінець періоду відповідно до МСФЗ (IAS) 39 (31 грудня 2017 року)	9 333
Визнання очікуваних кредитних збитків згідно МСФЗ (IFRS) 9 по борговим фінансовим активам	(57)
Залишок на початок періоду відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 (1 січня 2018 року)	9 276
Разом зміни у власному капіталі у зв'язку із застосуванням МСФЗ (IFRS) 9	9 276

У наступній таблиці представлена звірка на початок періоду сукупної величини резервів під знецінення за позиками, оцінених згідно з МСФЗ (IAS) 39 і оціночних резервів за зобов'язаннями з наданих позик і договорами фінансової гарантії, оцінених згідно МСФЗ (IAS) 37 з величиною резервів під очікувані кредитні збитків розрахованих згідно МСФЗ (IFRS) 9

Таблиця 4.3. Вплив переходу на МСФЗ (IFRS) 9 на очікувані кредитні збитки

	Резерв під знецінення згідно з МСФЗ (IAS) 39/МСФЗ (IAS) 37 на 31 грудня 2017 року		Очікувані кредитні збитки згідно з МСФЗ (IFRS) 9 на 1 січня 2018 року	
	Сума	Переоцінка	Сума	Категорія
Резерв під знецінення за видами фінансових активів				
Грошові кошти та їх еквіваленти	(7 967)	(534)	(8 501)	
Кредити та заборгованість банків	(715)	-	(715)	
Кредити та заборгованість клієнтів	(295 197)	(892)	(296 089)	
Інвестиції в цінні папери	(784)	-	(784)	
Інші фінансові активи	(1 213)	-	(1 213)	
Зобов'язання щодо надання кредитів та наданих гарантій	2 833	(1 047)	1 786	

Суттєвих помилок у фінансовому обліку Банку за 2018 рік не виявлено. Коригуючі проведення виконувались за операціями з формування резервів під визнане зменшення корисності за активними операціями. Виправлень помилок попередніх періодів не відбувалось.

Суттєвих помилок у фінансовому обліку Банку за 2018 рік не виявлено. Коригуючі проведення виконувались за операціями з формування резервів під визнане зменшення корисності за активними операціями. Виправлень помилок попередніх періодів не відбувалось.

МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами»

МСФЗ 15 передбачає єдину комплексну модель з обліку виручки, що виникає за договорами з клієнтами. Згідно з МСФЗ 15 виручка визнається за сумою, яка відображає відшкодування, право на яке суб'єкт господарювання очікує отримати в обмін на пере-

дачу товарів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ 15 передбачають більш структурований підхід до оцінки і визнання виручки. Новий стандарт замінює МСБО 18 «Дохід» та МСБО 11 «Будівельні контракти».

МСФЗ 15 не мав суттєвого впливу на фінансову звітність з 2018 рік.

4.39. Суттєві облікові судження та оцінки, їх вплив на визнання активів та зобов'язань

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від Банку формування певних суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, а також на суми активів та зобов'язань, доходів і витрат, що відображені у звітності. Оцінки та пов'язані з ними припущення ґрунтуються на історичному досвіді та інших факторах, що вважаються обґрунтованими за даних обставин, результати яких формують основу для суджень відносно балансової вартості активів та зобов'язань. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань, протягом наступних періодів, включають:

Безперервність діяльності – ця фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що Банк здатен продовжувати свою діяльність на безперервній основі у найближчому майбутньому, не має ні наміру, ні потреби ліквідації або суттєвого скорочення об'єму операцій.

Збитки визнання зменшення корисності кредитів. Оцінка резервів на покриття збитків від знецінення вимагає використання істотних професійних суджень. Банк регулярно переглядає свої кредити з метою оцінки на предмет їхнього знецінення. Банк здійснює оцінку резервів за активними операціями з метою підтримання сум резервів на рівні, який, на думку керівництва, буде достатнім для покриття збитків, понесених відносно кредитного портфеля Банку. Розрахунок резервів за кредитами, за якими Банком визнано зменшення корисності, базується на оцінках, що здійснюються з використанням статистичних методик на основі історичного досвіду. Отримані результати коригуються на основі професійного судження керівництва. На думку Банку облікові оцінки, пов'язані з визначенням сум резервів на покриття збитків від зменшення корисності кредитів, є основним джерелом невизначеності оцінки у зв'язку з тим, що вони є особливо чутливими до змін від періоду до періоду, оскільки припущення щодо майбутнього рівня невиконання зобов'язань та оцінка потенційних збитків, пов'язаних зі зменшенням корисності кредитів та наданих коштів, базується на останніх показниках діяльності Банку, а також будь-яка істотна різниця між очікуваними збитками Банку, що відображені у складі резервів, та фактичними збитками вимагатиме від Банку формування резервів, сума яких може істотно вплинути на його Звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) та Звіт про фінансовий стан (Баланс) у майбутніх періодах. Суми резервів на покриття збитків від зменшення корисності у фінансовій звітності визначались на основі існуючих економічних та політичних умов. Банк не здатен передбачити, які зміни в економічній та політичній ситуації відбудуться в Україні та який вплив такі зміни можуть спричинити на достатність резервів на покриття збитків у майбутніх періодах.

У Примітці 8 наводиться інформація про балансову вартість кредитів та суми визнаного розміру кредитного ризику. Якби фактичні суми погашення були б меншими, ніж за оцінками керівництва, Банк повинен був би відобразити в обліку додаткові витрати у зв'язку з визнанням зменшення корисності кредитів.

Справедлива вартість фінансових інструментів. Якщо справедливу вартість фінансових активів та зобов'язань, відображених у Звіті про фінансовий стан, неможливо визначити на основі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних методик оцінки, що включають застосування математичних моделей. Вихідні дані для цих моделей визначаються на основі спостережуваного ринку, за можливості, а коли це неможливо, то при визначенні справедливої вартості використовуються необхідні певні судження.

Справедлива вартість заставного майна. Заставне майно використовується під час розрахунку резервів під кредитні ризики за справедливою вартістю на основі звітів, підготовлених суб'єктами оціночної діяльності, які не є пов'язаними з Банком особами. При визначенні вартості заставного майна застосовується оціночна вартість, яка спирається на професійну думку фахівців із оцінки. Оцінка справедливої вартості заставного майна вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів. Виходячи з вищенаведеного, резерв від зменшення корисності кредитів може зазнати впливу від застосування оціночної вартості застави. Облікові оцінки, пов'язані з оцінкою нерухомості є основним джерелом виникнення невизначеності оцінки, тому що визнання зміни оцінок може потенційно мати суттєвий вплив.

Примітка 5. Перехід на нові та переглянуті стандарти, інтерпретації

Нові стандарти, які наведені нижче, та поправки до стандартів, що будуть обов'язковими для Банку з 1 січня 2019 року

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» (випущений 13 січня 2016 року і набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).

Новий стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду. Всі договори оренди призводять до отримання орендарем права використання активу з моменту початку дії договору оренди, а також до отримання фінансування, якщо орендні платежі здійснюються протягом періоду часу. Відповідно до цього, МСФЗ (IFRS) 16 скасовує класифікацію оренди в якості операційної або фінансової, як це передбачається МСФЗ (IAS) 17, і замість цього вводить єдину модель обліку операцій оренди для орендарів. Орендарі повинні будуть визнавати: (а) активи і зобов'язання по відношенню до всіх договорів оренди з терміном дії понад 12 місяців, за винятком випадків, коли вартість об'єкта оренди є незначною; і (б) амортизацію об'єктів оренди окремо від відсотків по орендним зобов'язанням в звіті про прибутки і збитки. Відносно обліку оренди в орендодавця МСФЗ (IFRS) 16, по суті, зберігає вимоги до обліку, передбачені МСФЗ (IAS) 17. Таким чином, орендодавець продовжує класифікувати договори оренди в якості операційної або фінансової оренди і, відповідно, по-різному відображати їх в звітності. Банк здійснив попередню оцінку впливу відповідного стандарту на фінансову звітність Банку. При переході на МСФЗ 16 Банк як орендар вибрав модифікований підхід ретроспективного застосування стандарту. При цьому, оцінка активу здійснюється за величиною, що дорівнює зобов'язанню по оренді в сумі 40 877 тис. грн. з коригуванням на величину здійснених авансів на суму 921 тис. грн.

Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність при відображенні податку на прибуток» (випущено 7 червня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).

МСФЗ (IAS) 12 містить керівництво з обліку поточного та відстроченого податку, але не містить рекомендацій про те, як відображати вплив невизначеності. У роз'ясненні уточнюється, як застосовувати вимоги визнання і оцінки в МСФЗ (IAS) 12 при наявності невизначеності в відображенні податку на прибуток. Банк повинний вирішити, чи розглядати кожен випадок невизначеності податкового обліку окремо або разом з одним або декількома іншими випадками невизначеності, в залежності від того, який підхід дозволяє найкращим чином прогнозувати дозвіл невизначеності. Банк повинний виходити з припущення про те, що податкові органи будуть проводити перевірку сум, які вони мають право перевіряти, і при проведенні перевірки будуть мати всю повноту знань щодо відповідної інформації. Якщо банк приходять до висновку про малоймовірність прийняття податковими органами рі-

шення з конкретного питання, щодо якого існує невизначеність при відображенні податку, наслідки невизначеності будуть відображатися у визначенні відповідного оподаткованого прибутку або збитку, податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг або податкових ставок за допомогою використання або найбільш ймовірного значення, або очікуваного значення, в залежності від того, який метод банк вважає найбільш відповідним для прогнозування дозволу невизначеності. Банк відобразить ефект зміни фактів і обставин або появи нової інформації, що впливає на судження або оціночні значення, використання яких потрібно згідно з роз'ясненням, як зміна облікових оцінок. Приклади змін фактів і обставин або нової інформації, яка може привести до перегляду судження або оцінки, включають, в тому числі, але не обмежуючись цим, перевірки або дії податкових органів, зміни правил, встановлених лодатковими органами, або закінчення строку дії права податкових органів на перевірку або повторну перевірку конкретного питання щодо відображення податку на прибуток. Відсутність згоди або незгоди податкових органів з окремим рішенням з конкретного питання щодо відображення податку, за відсутності інших фактів, швидше за все, не буде представляти собою зміну фактів і обставин або нову інформацію, яка впливає на судження і оціночні значення згідно з роз'ясненням. В даний час Банк проводить оцінку того, як роз'яснення вплине на його фінансову звітність.

Річні удосконалення МСФЗ, 2015 - 2017 рр. – Поправки до МСФЗ (IFRS) 3, МСФЗ (IFRS) 11, МСФЗ (IAS) 12 та МСФЗ (IAS) 23 (видано 12 грудня 2017 і введено в дію на річні періоди, починаючи з 1 січня 2019 або після цієї дати).

Ці вузькоспеціалізовані поправки пов'язані з чотирма стандартами. Що стосується МСФЗ (IFRS) 3, то вони вказують на те, що набувачем необхідно провести переоцінку раніше спільної частки спільних операцій, коли він отримує контроль над бізнесом. Що стосується МСФЗ (IFRS) 11, поправки вказують на те, що інвестор не повинен переоцінювати свою попередню частку участі, коли він отримує спільний контроль над спільними операціями, подібно до існуючих вимог, що застосовуються, коли зв'язана організація стає спільним підприємством або навпаки. Зміни, внесені до МСБО (IAS) 12, роз'яснюють, що організація визнає всі наслідки декларування або виплати дивідендів податку на прибуток, коли вона визнала операції або події, які викликали відповідні розподілені прибутки, такі, як частина прибутку або збитку або як частина інших сукупних надходжень. Тепер чітко встановлено, що ця вимога застосовується в усіх випадках, коли платежі за фінансові інструменти, які класифікуються як капітал являють собою розподіл прибутку і не тільки у тих випадках, коли податкові наслідки є результатом зміни податкових ставок по розподіленню або нерозподіленню прибуткам. Поправки до МСБО (IAS) 23 включають чітку вказівку про те, що кредити та позики, отримані спеціально для фінансування конкретного активу, виключаються з загальної вартості запозичень, допущених до капіталізації лише до кінця певного об'єкта значною мірою. Наразі Банк оцінює вплив змін, на фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 19 "Зміна, зменшення та врегулювання пенсійного плану" (видано 7 лютого 2018 і вступають в силу для річних періодів, починаючи з 1 січня 2019 або після цієї дати).

Ці поправки вказують, як визначити пенсійні витрати в разі зміни в пенсійному плані з встановленими платежами. Коли план коригується (зміна, скорочення або врегулювання), відповідно до вимог МСБО (IAS) 19, необхідно переглянути чисті зобов'язання або актив за встановленими платежами. Ці поправки вимагають застосування оновлених припущень для цієї переоцінки з метою визначення вартості послуг поточного періоду та чисті відсотки на залишок у звітному періоді після зміни програми. До внесення Поправок, МСБО (IAS) 19 не включає вказівок щодо визначення цих витрат за період після зміни плану. Очікується, що вимога щодо використання оновлених припущень є надання корисної інформації користувачам фінансової звітності. Наразі Банк оцінює вплив змін, на фінансову звітність.

Поправки до концептуальних основ фінансової звітності (випущені 29 березня 2018 і вступають в силу протягом річних періодів, починаючи з 1 січня 2020 або після цієї дати).

Нова редакція концептуальної структури фінансової звітності містить новий розділ з оцінювання, рекомендації щодо звітності фінансових результатів, поліпшення визначень і рекомендацій (зокрема, визначення зобов'язань) та роз'яснення з важливих питань, таких як роль керівництва, розсудливість і невизначеність оцінок в підготовці фінансової звітності.

Очікується, що нові стандарти і роз'яснення на будуть мати значного впливу на діяльність Банку.

Примітка 6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Таблиця 6.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

	2018	2017
Готівкові кошти	201 773	219 132
Депозитні сертифікати, емітовані НБУ	127 200	555 570
Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	86 203	43 138
Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках України	185 773	21 758
інших країн	185 773	21 758
Усього грошових коштів та їх еквівалентів	600 949	839 598
Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти не включаються:	612 653	846 908
Частина обов'язково резерву на коррахунку в НБУ		
Резерви під знецінення грошових коштів	11 904	7 967
Нарахований процентний дохід, за депозитними сертифікатами, емітованими НБУ	(200)	(570)
Нарахований процентний дохід за кореспондентськими рахунками та кредитами овернайт у банках	-	(87)

Відповідно до вимог Національного банку України Банк резервує та зберігає кошти обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку Банку, відкритому в Національному банку України. Формування обов'язкових резервів здійснюється за встановленими Національним банком України нормативами обов'язкового резервування за коштами вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб на вимогу та коштами на поточних рахунках та за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб. Обсяг обов'язкових резервів, який має щоденно зберігатися на початок операційного дня на кореспондентському рахунку банку в Національному банку України, повинен становити не менше ніж 40 % від резервної бази, обчисленої для відповідного періоду утримання. Станом на 31 грудня 2018 року обсяг обов'язкових резервів, який банки повинні утримувати на кореспондентському рахунку в Національному банку України щоденно на початок операційного дня, Національний банк скоротив до 0 %. Таким чином Банк може оперативним розпоряджатися додатковими ліквідними засобами.

Таблиця 6.2. Аналіз зміни резерву за грошовими котами та їх еквівалентами

	2018	2017
Резерв під знецінення станом на початок періоду	(7 967)	(51 836)
Зміни від застосування МСФЗ 9	(534)	-
Скоригований резерв під знецінення станом на початок періоду (Збільшення)/зменшення резерву протягом періоду	(8 501)	(51 836)
Резерв за станом на кінець періоду	(11 904)	(7 967)

Таблиця 6.3. Аналіз зміни валової балансової вартості грошових коштів та їх еквівалентів

	2018	2017
Валова балансова вартість на початок періоду	847 566	448 456
Придбані /ініційовані фінансові активи	5 088 540	12 077 011
Фінансові активи, визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	(5 529 832)	(11 604 504)
Курсові різниці	12 921	-
Інші зміни	193 658	(73 397)
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду грошових коштів та їх еквівалентів	612 853	847 566

Примітка 7. Кредити та заборгованість банків

Станом на звітну дату, Банк кваліфікує Кредити та заборгованість банків, як фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю.

Таблиця 7.1. Кредити та заборгованість банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	2018	2017
Кореспондентські рахунки у банках:		
України	517	715
Інших країн	-	-
Кредити, надані іншим банкам	517	715
короткострокові	-	-
довгострокові	40 000	-
Резерв за кредитами, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(25 884)	(715)
Усього кредитів та заборгованості в банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю	14 633	-

В даній таблиці відображена інформація щодо кореспондентського рахунку відкритого ПАТ «Промсвязьбанк» (Росія), щодо якого в грудні 2017 року було повідомлено про санацію. Станом на звітну дату кошти на вищевказаному рахунку вільно використовуються.

Станом на кінець дня 31 грудня 2018 року Банк не заключав договори на розміщення депозитів в інших банках та договори з купівлі і зворотного продажу (зворотне репо) з іншими банками.

Таблиця 7.2. Аналіз кредитної якості кредитів, наданих іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за звітний 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Кредити, що надані іншим банкам	-	-	40 517	-	40 517
Мінімальний кредитний ризик	-	-	-	-	-
Низький кредитний ризик	-	-	-	-	-
Середній кредитний ризик	-	-	-	-	-
Високий кредитний ризик	-	-	40 517	-	40 517
Дефолтні активи	-	-	-	-	-
Усього валова балансова вартість кредитів, наданих іншим банкам	-	-	40 517	-	40 517
Резерв за кредитами, наданими іншим банкам	-	-	(25 884)	-	(25 884)
Усього кредитів, наданих іншим банкам	-	-	14 633	-	14 633

Таблиця 7.3. Аналіз кредитної якості кредитів, наданих іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за попередній 2017 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Кредити, що надані іншим банкам	-	-	715	-	715
Мінімальний кредитний ризик	-	-	-	-	-
Низький кредитний ризик	-	-	-	-	-
Середній кредитний ризик	-	-	-	-	-
Високий кредитний ризик	-	-	715	-	715
Дефолтні активи	-	-	-	-	-
Усього валова балансова вартість кредитів, наданих іншим банкам	-	-	715	-	715
Резерв за кредитами, наданими іншим банкам	-	-	(715)	-	(715)
Усього кредитів, наданих іншим банкам	-	-	-	-	-

Таблиця 7.4. Аналіз зміни резервів під знецінення кредитів та заборгованості в банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю за звітний 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього
Резерв під знецінення станом на початок періоду	-	-	(715)	(715)
Придбані /ініційовані фінансові активи	-	-	(25 169)	(25 169)
Резерв під знецінення за станом на кінець періоду	-	-	(25 884)	(25 884)

Таблиця 7.5. Аналіз зміни резервів під знецінення кредитів та заборгованості в банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю за попередній 2017 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього
Резерв під знецінення станом на початок періоду	-	-	-	-
Придбані /ініційовані фінансові активи	-	-	(715)	(715)
Резерв під знецінення за станом на кінець періоду	-	-	(715)	(715)

Таблиця 7.6. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення кредитів та заборгованості в банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю за звітний 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Первісно знецінені активи	Усього
Валова балансова вартість на початок періоду			715	-	715
Придбані /ініційовані фінансові активи			40 000	-	40 000
Інші зміни			(198)	-	(198)
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду			40 517	-	40 517

Примітка 8. Кредити та заборгованість клієнтів

Станом на звітну дату, Банк кваліфікує Кредити та заборгованість клієнтів, як фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю

Таблиця 8.1. Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю

	2018	2017
Кредити, що надані юридичним особам	3 180 740	3 616 661
Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	18 404	36 111
Іпотечні кредити фізичних осіб	7 890	786
Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	103 385	14 176
Інші кредити, що надані фізичним особам	5 931	5 145
Резерв за кредитами, що надані клієнтам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(319 943)	(295 197)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 996 407	3 377 682

Концентрація кредитів клієнтам:

станом на 31 грудня 2018 року сукупна сума кредитів, виданих 10 найбільшим позичальникам Банку, становила 1 974 671 тис. грн., або 66% кредитного портфелю.

станом на 31 грудня 2017 року сукупна сума кредитів, виданих 10 найбільшим позичальникам Банку, становила 2 610 580 тис. грн., або 77% кредитного портфелю.

У Банку немає отриманих у заставу цінних паперів, які є забезпеченням за кредитами та заборгованістю клієнтів за операціями репо.

Таблиця 8.2. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за звітний 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
<i>Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю:</i>					
Кредити, що надані юридичним особам	2 255 291	13 947	911 502	-	3 180 740
Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	18 404	-	-	-	18 404
Іпотечні кредити фізичних осіб	7 890	-	-	-	7 890
Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	102 120	60	1 205	-	103 385
Інші кредити, що надані фізичним особам	5 895	10	26	-	5 931
Усього валова балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 389 600	14 017	912 733	-	3 316 350
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(26 032)	(343)	(293 568)	-	(319 943)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 363 568	13 675	619 165	-	2 996 407

Таблиця 8.3. Аналіз кредитної якості кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, за попередній 2017 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Кредити та заборгованість клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю					
Кредити, що надані юридичним особам	2 182 090	-	1 434 571	-	3 616 661
Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	36 111	-	-	-	36 111
Іпотечні кредити фізичних осіб	786	-	-	-	786
Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	13 925	-	251	-	14 176
Інші кредити, що надані фізичним особам	5 145	-	-	-	5 145
Усього валова балансова вартість кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 238 057	-	1 434 822	-	3 672 879
Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	(9 047)	-	(286 150)	-	(295 197)
Усього кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	2 229 010	-	1 148 672	-	3 377 682

Протягом 2018 року мало місце часткове погашення контрагентами – фізичними особами заборгованості, списаної раніше за рахунок сформованих резервів у сумі 21 тис. грн.

Таблиця 8.4. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю за 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Первісно знецінені активи	Усього
Валова балансова вартість на початок періоду	2 238 057	-	1 434 822	-	3 672 879
Придбані / ініційовані фінансові активи	809 991	10	351 022	-	1 161 023
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (крім списаних)	(480 568)	-	(811 820)	-	(1 292 388)
Переведення до стадії 1	40 419	-	(40 741)	-	(322)
Переведення до стадії 2	(40 310)	14 007	-	-	(26 303)
Переведення до стадії 3	(2 525)	-	2 058	-	(467)
Списання фінансових активів за рахунок резервів	-	-	(9 424)	-	(9 424)
Інші зміни (зміна заборгованості по чинним договорам)	(175 464)	-	(13 184)	-	(188 648)
Валова балансова вартість на кінець звітного періоду	2 389 600	14 017	912 733	-	3 316 350

Таблиця 8.5. Аналіз зміни резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, які обліковуються за амортизованою собівартістю за 2018 рік

	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Придбані або створені знецінені активи	Усього
Резерв під знецінення станом на початок періоду	(9 047)	-	(286 150)	-	(295 197)
Зміни від застосування МСФЗ 9 очікувані кредитні збитки	(24 046)	-	23 154	-	(892)
Скориговані резерви під знецінення станом на початок періоду	(33 093)	-	(262 996)	-	(296 089)
(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	7 061	(343)	(13 232)	-	(6 514)
Збільшення резерву по новим договорам	(15 908)	(4)	(51 671)	-	(67 583)
(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення по чинним договорам	9 256	-	(162 094)	-	(152 838)
Фінансові активи визнання яких було припинено або погашені (окрім списаних)	13 965	-	190 652	-	204 617
Загальний ефект від переведення між стадіями	(252)	(339)	9 881	-	9 290
Переведення до стадії 1	(508)	-	11 232	-	10 724
Переведення до стадії 2	197	(339)	-	-	(142)
Переведення до стадії 3	59	-	(1 351)	-	(1 292)
Списання фінансових активів за рахунок резерву	-	-	9 424	-	9 424
Коригування процентних доходів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-	(26 764)	-	(26 764)
Резерв під знецінення станом на кінець періоду	(26 032)	(343)	(293 568)	-	(319 943)

Таблиця 8.6. Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами клієнтів за 2017 рік

	Кредити, що надані юридичним особам	Кредити, що надані фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, що надані фізичним особам	Усього
Залишок за станом на початок періоду	(142 238)	(33)	-	(55)	(178)	(142 504)
(Збільшення)/ зменшення резерву протягом періоду	(146 455)	(6 141)	-	(189)	151	(152 634)
Курсові різниці	(59)	-	-	-	-	(59)
Залишок за станом на кінець періоду	(288 752)	(6 174)	-	(244)	(27)	(295 197)

Протягом 2017 року мало місце часткове погашення контрагентами – фізичними особами заборгованості, списаної раніше за рахунок сформованих резервів у сумі 40 тис. грн. Саме на цю суму відрізняється загальна сума резерву під знецінення грошових коштів (таблиця 6.4), коштів у банках (таблиця 7.3) та під заборгованість за кредитами клієнтів (таблиця 8.2) (всього 109 480 тис. грн.), від суми зміни резервів під еквіваленти грошових коштів, кредити клієнтів та коштів в інших банках, що зазначена у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (109 440 тис. грн.).

Таблиця 8.7. Структура кредитів за видами економічної діяльності

	2018		2017	
	сума	%	сума	%
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	50 283	1.5	275 745	7.5
Охорона здоров'я	51 748	1.6	112 751	3.1
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	2 216 551	66.8	2 199 256	59.9
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	21 735	0.7	27 815	0.8
Будівництво будівель	286 446	8.6	367 634	10.0
Наземний і трубопровідний транспорт	178 843	5.4	28 506	0.8
Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення	-	-	115 014	3.1
Виробництво машин, устаткування та іншої продукції	165 912	5.0	255 793	7.0
Діяльність у сфері спорту, організація відпочинку та розваг	75 133	2.3	130 256	3.5
Фізичні особи	116 804	3.5	20 107	0.5
Інші	152 896	4.6	140 002	3.8
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	3 316 350	100	3 672 879	100

У таблиці зазначено дані про залишки заборгованості за кредитами, які розподілено за видами економічної діяльності. Основними секторами економіки, які кредитує Банк є: торгівля; операції з нерухомим майном; будівництво будівель; ремонт автомобілів, побутових виробів тощо. Банком для мінімізації кредитного ризику встановлюються галузеві ліміти кредитування, які протягом звітного року не порушувалися.

Таблиця 8.8. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2018 рік

	Кредити, надані юридичним особам	Кредити, надані фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	-	-	-	10 973	5 906	16 879
Кредити, забезпечені грошовими коштами	3 180 740	18 404	7 890	92 412	25	3 299 471
нерухомим майном	1 236 009	-	-	2 228	-	1 238 238
у т. ч. житлового призначення	1 247 710	18 272	7 890	74 384	-	1 348 255
у т. ч. житлового призначення гарантіями і поручительствами	4 661	-	7 532	52 762	-	64 956
іншими активами	-	-	-	11 420	25	11 444
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	3 180 740	18 404	7 890	103 385	5 931	3 316 350

Протягом звітного періоду, Банком було прийняте рішення щодо задоволення вимог іпотекодержателя, шляхом набуття права власності на предмет іпотеки згідно Договорів іпотеки, внаслідок чого, було погашено прострочену кредитну заборгованість на суму 277 299 тис. грн. та зараховано на баланс Банку інвестиційну нерухомість на суму 282 020 тис. грн.

Таблиця 8.9. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за 2017 рік

	Кредити, надані юридичним особам	Кредити, надані фізичним особам - підприємцям	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, надані фізичним особам на поточні потреби	Інші кредити, надані фізичним особам	Усього
Незабезпечені кредити	308 894	10		208	5 145	314 257
Кредити, забезпечені грошовими коштами	3 307 767	36 101	786	13 968	-	3 358 622
цінними паперами	1 522 112	18 970	-	571	-	1 541 653
нерухомим майном	1 419 859	14 740	786	12 829	-	1 448 214
у т. ч. житлового призначення	68 462	2 971	786	4 689	-	76 908
гарантіями і поручительствами	21 943	2 391	-	568	-	24 902
іншими активами	343 853	-	-	-	-	343 853
Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	3 616 661	36 111	786	14 176	5 145	3 672 879

Таблиця 8.10 Вплив вартості застави на якість кредиту за 2018 рік

	Балансова вартість кредитів	Очікувані грошові потоки від реалізації заставленого забезпечення	Вплив застави
Кредити, надані юридичним особам	2 866 261	5 360 083	(2 493 822)
Кредити, надані фізичним особам-підприємцям	17 467	146 109	(128 642)
Іпотечні кредити фізичних осіб	7 874	23 733	(15 859)
Кредити, надані фізичним особам на поточні потреби	100 127	348 373	(248 246)
Інші кредити фізичним особам	4 679	-	4 679
Усього кредитів	2 996 408	5 878 298	(2 881 890)

Таблиця 8.11 Вплив вартості застави на якість кредиту за 2017 рік

	Балансова вартість кредитів	Очікувані грошові потоки від реалізації заставленого забезпечення	Вплив застави
Кредити, надані юридичним особам	3 327 909	5 337 648	(2 009 739)
Кредити, надані фізичним особам-підприємцям	29 937	154 021	(124 084)
Іпотечні кредити фізичних осіб	786	5 744	(4 958)
Кредити, надані фізичним особам на поточні потреби	13 932	21 916	(7 984)
Інші кредити фізичним особам	5 119	-	5 119
Усього кредитів	3 377 683	5 519 329	(2 141 646)

Оцінка заставленого майна здійснюється незалежним сертифікованим суб'єктом оціночної діяльності відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, зазначеними в статті 9 цього Закону, а саме положеннями (національними стандартами) оцінки майна, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, методиками та іншими нормативно-правовими актами, які розробляються з урахуванням вимог положень (національних стандартів) і затверджуються Кабінетом Міністрів України або Фондом державного майна України (зокрема, Національні стандарти: № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», № 2 «Оцінка нерухомого майна», № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» та інші документи).

Перегляд (актуалізація) вартості предметів заставленого майна здійснюється незалежним сертифікованим суб'єктом оціночної діяльності з урахуванням зміни кон'юнктури ринку подібного майна та/або стану збереження цього майна, але не рідше одного разу на дванадцять місяців для нерухомості, устаткування та транспортних засобів, одного разу на шість місяців - для іншого майна із застосуванням порівняльного, витратного та доходного підходів (окремо), а також шляхом поєднання зазначених.

Таблиця 8.12 Інформація про загальну суму мінімальних орендних платежів, що підлягають отриманню за фінансовим лізингом (орендою), та їх теперішню вартість за 2018 рік.

	Менше ніж 1 рік	Від 1 до 5 років	Більше ніж 5 років	Усього
Загальна сума мінімальних орендних платежів за фінансовим лізингом (орендою), що підлягають отриманню, станом на 31 грудня 2018 року	278	-	-	278
Майбутній фінансовий дохід	32	-	-	32
Резерв під заборгованість за фінансовим лізингом станом на кінець звітного періоду	(8)	-	-	(8)
Теперішня вартість мінімальних лізингових платежів станом на кінець звітного періоду	243	-	-	243

Таблиця 8.13 Інформація про загальну суму мінімальних орендних платежів, що підлягають отриманню за фінансовим лізингом (орендою), та їх теперішню вартість за 2017 рік.

	Менше ніж 1 рік	Від 1 до 5 років	Більше ніж 5 років	Усього
Загальна сума мінімальних орендних платежів за фінансовим лізингом (орендою), що підлягають отриманню, станом на 31 грудня 2017 р.	27 082	-	-	27 082
Майбутній фінансовий дохід	869	-	-	869
Резерв під заборгованість за фінансовим лізингом	(5)	-	-	(5)
Теперішня вартість мінімальних лізингових платежів станом на кінець 2017 року	2 327	-	-	2 327

Примітка 9. Інвестиції в цінні папери

Таблиця 9.1 Інвестиції в цінні папери

	2018	2017
Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	154 307	48 030
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток/збиток	-	-
Усього цінних паперів	154 307	48 030

Таблиця 9.2. Інвестиції в цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	2018	2017
Боргові цінні папери	154 678	48 066
державні облигації	154 678	48 066
Акції підприємств та інші цінні папери з нефіксованим прибутком	784	784
справедлива вартість яких визначена за розрахунковим методом	784	784
Переоцінка цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(1 155)	(820)
Усього цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	154 307	48 030

Станом на звітну дату, в балансі банку всі цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Інвестиції в цінні папери складаються з боргових цінних паперів у вигляді державних облигацій у сумі 154 678 тис. грн., та визнаної уцінки в сумі 371 тис., справедлива вартість яких станом на 31 грудня 2018 року складає 154 307 тис. грн. (на 31 грудня 2017 року – 48 030 тис. грн.) та участі в ТОВ «БІЗНЕС ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» у сумі 784 тис. грн., та визнаної уцінки в сумі 748 тис. грн., справедлива вартість яких станом на 31 грудня 2018 року складає 0 тис. грн. (на 31 грудня 2017 року – 0 тис. грн.).

Борговим цінним паперам в портфелі банку станом на 31.12.2018 та 31.12.2017 притаманний низький кредитний ризик. Банк не передавав цінні папери без припинення визнання у вигляді забезпечення за операціями репо.

Таблиця 9.3. Основні інвестиції в акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Назва компанії	Вид діяльності	Країна реєстрації	Справедлива вартість	
			2018	2017
ТОВ «БІЗНЕС ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»	Код КВЕД 64.99 Надання інших фінансових послуг	804	0	0

Примітка 10. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 10.1 Інвестиційна нерухомість оцінена за методом справедливої вартості

	2018	2017
Справедлива вартість інвестиційної нерухомості на початок періоду	-	-
Придбання	282 020	-
Справедлива вартість інвестиційної нерухомості станом на кінець періоду	282 020	-

Протягом звітної періоду, Банком було прийняте рішення щодо задоволення вимог іпотекодержателя, шляхом набуття права власності на предмет іпотеки згідно Договорів іпотеки, внаслідок чого, було погашено прострочену кредитну заборгованість на суму 277 299 тис. грн. та зараховано на баланс Банку інвестиційну нерухомість на суму 282 020 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року відхилення справедливої вартості інвестиційної нерухомості, визначеної у відповідності з Міжнародними стандартами оцінки та МСФЗ згідно звіту ТОВ «Вектор оцінки» (сертифікат суб'єкта оціночної діяльності № 806/16 від 13 жовтня 2016 року) від балансової вартості не є суттєвим (менше 10%)

В результаті, Банк не визнавав зменшення корисності інвестиційної нерухомості в 2018 році. Станом на 31 грудня 2018 року справедлива вартість Інвестиційної нерухомості згідно звіту про незалежну оцінку ТОВ «Вектор оцінки» складала 279 732 тис. грн.

Таблиця 10.2 Суми, що визнані у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід

	2018	2017
Суми доходів і витрат	-	-
Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	6 016	-
Прямі операційні витрати (включаючи ремонт і обслуговування) від інвестиційної нерухомості, що генерує дохід від оренди	-	-
Інші прямі витрати, що не генерують дохід від оренди	-	-

Примітка 11. Основні засоби та нематеріальні активи

Операції надходження, передавання, переведення, вибуття основних засобів та нематеріальних активів зазначаються за балансовою вартістю.

Таблиця 11.1 Основні засоби та нематеріальні активи

	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Усього
Балансова вартість на початок попереднього періоду	232	16 302	1 814	784	240	445	-	-	2 694	22 511
<i>первісна (переоцінена) вартість знос на початок попереднього періоду</i>	232	22 259	12 065	1 975	3 822	1 817	1 374	-	5 063	48 607
	-	(5 957)	(10 251)	(1 191)	(3 582)	(1 372)	(1 374)	-	(2 369)	(26 096)
Надходження	-	4	3 024	-	1 352	340	2 266	31 941	35	38 962
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	-	96	3 818	-	465	534	2 696	(30 587)	25	(22 953)
Вибуття	(145)	(990)	(14)	-	(6)	(20)	-	-	(2)	(1 177)
Амортизаційні відрахування	-	(991)	(837)	(250)	(270)	(60)	(3 354)	-	(619)	(6 381)
Вибуття зносу по списаних ОЗ	-	(204)	(228)	-	(154)	(52)	(115)	-	(3)	(756)
Балансова вартість на кінець попереднього періоду (на початок звітного періоду)	87	14 421	7 805	534	1 781	1 239	1 608	1 354	2 133	30 962
<i>первісна (переоцінена) вартість знос на кінець попереднього періоду (на початок звітного періоду)</i>	87	21 165	18 665	1 975	5 479	2 619	6 221	1 354	5 118	62 683
	-	(6 744)	(10 860)	(1 441)	(3 698)	(1 380)	(4 613)	-	(2 985)	(31 721)
Надходження	-	-	15 146	-	836	1 497	2 857	13 189	512	34 037
Капітальні інвестиції на добудову основних засобів та вдосконалення нематеріальних активів	-	12	80	-	2	98	3 125	(1 764)	6	1 559
Інші переведення	-	-	-	-	-	-	-	(12 389)	-	(12 389)
Вибуття	-	-	-	-	-	(78)	-	-	(5)	(83)
Амортизаційні відрахування	-	(936)	(2 586)	(188)	(476)	(195)	(4 202)	-	(616)	(9 199)
Вибуття зносу по списаних ОЗ	-	-	(32)	-	(36)	(119)	(3)	-	(233)	(423)
Балансова вартість на кінець звітного періоду	87	13 497	20 445	346	2 143	2 561	3 388	390	2 030	44 887
<i>первісна (переоцінена) вартість знос на кінець звітного періоду</i>	87	21 177	33 859	1 975	6 281	4 017	12 200	390	5 398	85 384
	-	(7 680)	(13 414)	(1 629)	(4 138)	(1 456)	(8 812)	-	(3 368)	(40 497)

Станом на 31.12.2018 року:

- Банк не мав основних засобів, та нематеріальних активів стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження.
- Банк не мав оформлені у заставу основні засоби.
- Банк не мав основних засобів, що тимчасово не використовується (консервація, реконструкція тощо).

Примітки на сторінках 19-67 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

- Банк не мав основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж;
- Первісна вартість повністю амортизованих необоротних активів становила 23 484 тисячі грн.;
- В банку відсутня вартість нематеріальних активів, щодо яких є обмеження права власності;
- Банк не мав створених нематеріальних активів;
- Банк не мав збільшення або зменшення протягом звітного періоду, які виникають у результаті переоцінок, а також у результаті збитків від зменшення корисності, визнаних або сторнованих безпосередньо у власному капіталі.

Примітка 12. Інші фінансові активи

Таблиця 12.1. Інші фінансові активи

	2018	2017
Дебіторська заборгованість за операціями з банками	73 937	14 188
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	17 250	306
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	3 317	5 367
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	1 515	212
Грошові кошти з обмеженим правом використання	25 287	15 748
Інші фінансові активи	5 550	5 611
Резерв під знецінення інших фінансових активів	(23 644)	(1 212)
Усього інших фінансових активів за мінусом резервів	103 212	40 220

У статті «Грошові кошти з обмеженим правом користування» показано залишки за балансовим рахунком «Кошти банку у розрахунках», на якому обліковується гарантійний депозит у ПАТ АБ «Південний» та ПАТ "БАНК ФАМІЛЬНИЙ" із забезпечення виконання зобов'язань по договору про підтримку членства в МПС VISA.

Станом на звітну дату, у Банку відсутня дебіторська заборгованість за цінними паперами вартість, що були передані у вигляді позики і які отримувач цінних паперів має право продати чи надати в наступну заставу, відповідно до умов договору чи наявної практики.

Таблиця 12.2. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2018 рік

	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Інші фінансові активи	Усього
Залишок станом на початок періоду	(749)	-	-	-	(463)	(1 212)
(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2018 року	(3 082)	(17 084)	(980)	(860)	(426)	(22 432)
Залишок станом на кінець періоду	(3 831)	(17 084)	(980)	(860)	(889)	(23 644)

Протягом 2018 року мало місце часткове погашення контрагентами заборгованості, раніше списаної безнадійної фінансової дебіторської заборгованості у сумі 756 тис. грн.

Таблиця 12.3. Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2017 рік

	Дебіторська заборгованість з банками	Інші фінансові активи	Усього
Залишок станом на початок періоду	(860)	(79)	(939)
Збільшення/(зменшення) резерву під знецінення інших фінансових активів протягом 2017 року	110	(384)	(274)
Залишок станом на кінець періоду	(750)	(463)	(1 213)

Таблиця 12.4. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення інших фінансових активів за звітний 2018 рік

	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Інші фінансові активи	Усього
Залишок станом на початок періоду	14 188	306	5 367	212	15 748	5 611	41 432
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	60 823	17 163	40	1 303	1	4 194	83 523
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	(9 002)	(182)	(138)	-	(6)	(3 612)	(12 939)
Інші зміни	7 928	(37)	(1 952)	-	9 544	(643)	14 840
Залишок станом на кінець періоду	73 937	17 250	3 317	1 515	25 287	5 550	126 856

У рядку «Інші зміни» відображена сума збільшення/(зменшення/погашення) дебіторської заборгованості в рамках чинних договорів протягом звітного 2018 року.

Таблиця 12.5. Аналіз зміни валової балансової вартості під знецінення інших фінансових активів за попередній 2017 рік

	Дебіторська заборгованість за операціями з банками	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	Грошові кошти з обмеженим правом користування	Інші фінансові активи	Усього
Залишок станом на початок періоду	860	302	3 434	-	11 628	1 574	17 798
Дебіторська заборгованість, первісно визнана протягом звітного періоду	14 188	106	4 888	212	6	4 440	23 840
Дебіторська заборгованість, визнання якої було припинено або погашено	(860)	(142)	(242)	-	-	(343)	1 587
Інші зміни	-	40	(2 713)	-	4 114	(60)	1 381
Залишок станом на кінець періоду	14 188	306	5 367	212	15 748	5 611	41 432

Таблиця 12.6. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за звітний 2018 рік

	Мінімальний кредитний ризик	Низький кредитний ризик	Середній кредитний ризик	Високий кредитний ризик	Дефолтні активи	Усього
Дебіторська заборгованість за операціями з банками	73 188	-	-	-	749	73 938
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	17 230	20	-	-	-	17 250
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	3 317	-	-	-	-	3 317
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	325	306	-	673	212	1 515
Грошові кошти з обмеженим правом користування	25 287	-	-	-	-	25 287
Інші фінансові активи	5 220	269	23	39	-	5 550

Таблиця 12.7. Аналіз кредитної якості інших фінансових активів за попередній 2017 рік

	Мінімальний кредитний ризик	Низький кредитний ризик	Середній кредитний ризик	Високий кредитний ризик	Дефолтні активи	Усього
Дебіторська заборгованість за операціями з банками	13 439	-	-	-	749	14 188
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	5 367	-	-	-	-	5 367
Дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	53	140	-	19	312
Грошові кошти з обмеженим правом використання	15 748	-	-	-	-	15 748
Інші фінансові активи	5 897	3	5	8	4	5 917

Примітка 13. Інші активи

Таблиця 13.1 Інші активи

	2018	2017
Дебіторська заборгованість з придбання активів	218	2 282
Передплата за послуги	469	1 244
Дорогоцінні метали	746	402
Інші активи	146	3 306
Витрати майбутніх періодів	7 568	3 306
Резерв під інші активи	(293)	(1 782)
Усього інших активів за мінусом резервів	8 853	5 692

Витрати майбутніх періодів:

станом на 31.12.2018 : оренда – 4 094 тис. грн., ліцензійні платежі та використання програмного забезпечення – 1 914 тис. грн., комунальні послуги – 101 тис. грн., аудит – 608 тис. грн.,

станом на 31.12.2017 : оренда – 2 468 тис. грн., аудит – 165 тис. грн., комунальні послуги – 175 тис. грн., відпускні майбутніх періодів – 119 тис. грн.

Таблиця 13.2 Аналіз зміни резерву під знецінення інші активів за звітний 2018 рік

	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Всього
Залишок станом на початок періоду (Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(1 428)	(354)	(1 782)
Залишок станом на кінець періоду	1 406	83	1 489
	(22)	(271)	(293)

Таблиця 13.3 Аналіз зміни резерву під знецінення інші активів за попередній 2017 рік

	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги	Всього
Залишок станом на початок періоду (Збільшення)/ зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(1)	(1)	(2)
Залишок станом на кінець періоду	(1 427)	(353)	(1 780)
	(1 428)	(354)	(1 782)

Примітка 14. Кошти клієнтів

Таблиця 14.1. Кошти клієнтів

	2018	2017
Державні та громадські організації:		
поточні рахунки	-	969
Інші юридичні особи	1 800 307	2 177 138
поточні рахунки	288 542	563 049
строкові кошти	1 511 765	1 614 089
Фізичні особи:	1 746 383	1 575 223
поточні рахунки	159 642	122 719
строкові кошти	1 586 741	1 452 504
Усього коштів клієнтів	3 546 690	3 753 330

Станом на 31 грудня 2018 року розміщені в Банку депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 1 682 480 тис. грн. становили 47% коштів клієнтів (на 31 грудня 2017 року – 2 231 817 тис. грн. становили 59%).

Балансова вартість залучених коштів клієнтів, які є забезпеченням за кредитними операціями та фінансовими зобов'язаннями, що надані Банком, становить на 31.12.2018: 1 253 099 тис. грн. (на 31.12.2017: 1 569 169 грн.). Це строкові депозити клієнтів у сумі 1 238 238 тис. грн. та грошові покриття за фінансовими зобов'язаннями у сумі 14 861 тис. грн. З них 1 236 009 тис. грн. надані у заставу за кредитами юридичних осіб та 2 228 тис. грн. – за кредитами фізичних осіб. (2017 рік: 1 541 082 тис. грн. та 571 тис. грн. відповідно).

Таблиця 14.2. Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності

	2018		2017	
	сума	%	сума	%
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	2 327	0,1	9 332	0,2
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	71 647	2,0	20 114	0,5
Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	418 105	11,8	673 195	17,9
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	38 490	1,1	44 789	1,2
Будівництво будівель та споруд	82 641	2,3	129 027	3,4
Страховання та інші фінансові послуги (перестраховання та недержавне пенсійне забезпечення)	87 204	2,5	149 710	4,0
Наземний і трубопровідний транспорт	8 506	0,2	10 640	0,3
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	33 330	0,9	59 822	1,6
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	84 649	2,4	139 469	3,7
Добувна та переробна промисловість	561	0,0	52 946	1,4
Нерезиденти	841 417	23,7	861 579	23,0
Фізичні особи	1 741 963	49,1	1 574 184	41,9
Інші	135 850	3,8	28 523	0,8
Усього коштів клієнтів	3 546 690	100,00	3 753 330	100

Примітка 15. Боргові цінні папери, емітовані банком

Таблиця 15.1 Боргові цінні папери, емітовані банком

	2018	2017
Депозитні сертифікати	56	15 188
Усього	56	15 188

Станом на звітну дату, Банком випущено безкупонний ощадний сертифікат в доларах США, за яким нараховується річна відсоткова ставка 4,5%, термін погашення якого 09.07.2019 року.

Станом на звітну дату, Банк не має активів, наданих як забезпечення за цінними паперами, емітованими банком та конвертовані боргові інструменти (такі, що включають компонент зобов'язання та капіталу), їх балансову вартість, порядок обміну та методи визначення справедливої вартості.

Примітка 16. Резерви за зобов'язаннями

Таблиця 16.1. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2018 рік

	Кредитні зобов'язання	Усього
Залишок на початок періоду	2 833	2 833
Зміни від застосування МСФЗ 9	(1 047)	(1 047)
Скориговані резерви за зобов'язаннями станом на початок періоду	1 786	1 786
Формування та/або збільшення резерву	(804)	(804)
Залишок на кінець періоду	982	982

Наведені у таблиці резерви за зобов'язаннями сформовані під банківські гарантії, надані юридичним та фізичним особам, та під невикористані залишки за кредитними лініями, що обліковуються на позабалансових рахунках.

Таблиця 16.2. Зміни резервів за зобов'язаннями за 2017 рік

	Кредитні зобов'язання	Усього
Залишок на початок періоду	1 074	907
Формування та/або збільшення резерву	2 758	(167)
Використання резерву	(999)	-
Залишок на кінець періоду	2 833	1 074

Примітка 17. Інші фінансові зобов'язання

Таблиця 17.1. Інші фінансові зобов'язання

	2018	2017
Кредиторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	5 795	3 959
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними картками		
Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою		
Нараховані витрати	5 213	4 638
Кредиторська заборгованість за операціями з платіжними системами	85 462	2 460
Інші фінансові зобов'язання	271	783
Усього інших фінансових зобов'язань	96 741	11 840

Примітка 18. Інші зобов'язання

Таблиця 18.1 Інші зобов'язання

	2018	2017
Кредиторська заборгованість за податками та зборами, крім податку на прибуток	6 278	7 701
Кредиторська заборгованість з придбання активів	37	2 269
Кредиторська заборгованість за послуги	1 932	-
Забезпечення оплати відпусток	6 483	4 246
Доходи майбутніх періодів	948	622
Інша заборгованість	42	5
Усього	15 720	14 843

Примітка 19. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

Таблиця 19.1. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

	Кількість акцій в обігу (тис. шт.)	Прості акції (тис.шт.)	Усього вартість акцій (часток) (тис.грн.)
Залишок на 31 грудня 2016 р.	500	500	500 000
Залишок на 31 грудня 2017 р.	500	500	500 000
Залишок на 31 грудня 2018 р.	500	500	500 000

Протягом звітного року Банк не здійснював додаткову емісію акцій. На звітну дату всього випущено 500 000 простих акцій, номінальна вартість однієї акції – 1 000 грн. Кожна проста іменна акція надає акціонеру право одного голосу при вирішенні всіх питань, з яких приймаються рішення Загальними зборами акціонерів.

Прості акції надають їх власникам право на отримання частини прибутку Банку у вигляді дивідендів, на участь в управлінні Банком, на отримання частини майна Банку у разі його ліквідації та інші права, передбачені Законом України «Про акціонерні товариства». Прості акції надають їх власникам однакові права.

Примітка 20. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)

Таблиця 20.1. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)

	2018	2017
Залишок на початок року	(36)	-
Переоцінка цінних паперів	(336)	(36)
зміни переоцінки до справедливої вартості доходу (витрати) у результаті продажу, перекласифіковані у звітному періоді на прибутки або збитки	(449)	(36)
	113	-
Усього зміни щодо резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	(336)	(36)
Залишок на кінець року	(371)	(36)

Примітка 21. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

Таблиця 21.1. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

	2018			2017		
	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	600 949	-	600 949	839 598	-	839 598
Похідні фінансові активи	242	-	242	265	-	265
Кошти в інших банках	14 633	-	14 633	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	2 680 724	315 683	2 996 407	2 354 847	1 022 835	3 377 682
Інвестиції в цінні папери	119 315	34 992	154 307	43 004	5 026	48 030
Інвестиційна нерухомість	-	282 020	282 020	-	-	-
Дебіторська заборгованість за поточним податком на прибуток	-	-	-	1	-	1
Відстрочений податковий актив	398	-	398	215	-	215
Основні засоби та нематеріальні активи	-	44 887	44 887	-	30 962	30 962
Інші фінансові активи	77 569	25 643	103 212	40 220	-	40 220
Інші активи	8 853	-	8 853	5 692	-	5 692
Усього активів	3 502 683	703 225	4 205 908	3 283 842	1 058 823	4 342 665
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Кошти клієнтів	3 469 834	76 856	3 546 690	2 708 968	1 044 362	3 753 330
Похідні фінансові зобов'язання	1 225	-	1 225	1 690	-	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	56	-	56	15 188	-	15 188
Інші залучені кошти	-	-	-	-	-	-
Зобов'язання за поточним податком на прибуток	686	-	686	55	-	55
Резерви за зобов'язаннями	893	89	982	29	2 804	2 833
Інші фінансові зобов'язання	94 773	1 968	96 741	11 252	588	11 840
Інші зобов'язання	8 175	7 545	15 720	10 597	4 246	14 843
Усього зобов'язань	3 575 642	86 458	3 662 100	2 747 779	1 052 000	3 799 779

Примітка 22. Процентні доходи та витрати
Таблиця 22.1. Процентні доходи та витрати

	2018	2017
ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ		
Процентні доходи, розраховані за ефективною ставкою відсотка		
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю		
Кредити та заборгованість клієнтів	330 982	400 720
Кошти в інших банках	14 674	4 728
Кореспондентські рахунки в інших банках	8 042	1 347
<i>Усього процентних доходів за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю</i>	<i>353 698</i>	<i>406 796</i>
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		
Інвестиції в цінні папери	23 579	11 333
<i>Усього процентних доходів за фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>	<i>23 579</i>	<i>11 333</i>
<i>Усього процентних доходів розрахованих за ефективною ставкою відсотка</i>	<i>377 277</i>	<i>418 129</i>
Усього процентних доходів	377 277	418 129
ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ		
Процентні витрати, розраховані за ефективною ставкою відсотка		
Процентні витрати по фінансовим зобов'язанням, які обліковуються за амортизованою собівартістю		
Боргові цінні папери, що емітовані банком	(357)	(5 507)
Інші залучені кошти	-	(2 355)
Строкові кошти юридичних осіб	(83 984)	(85 073)
Строкові кошти фізичних осіб	(144 699)	(120 197)
Кредити овернайт, що отримані від інших банків	(40)	(6)
Кредити, що отримані від інших банків за операціями репо	(522)	-
Поточні рахунки	(14 210)	(35 957)
<i>Усього процентних витрат, розрахованих за ефективною ставкою відсотка</i>	<i>(243 813)</i>	<i>(249 096)</i>
Усього процентних витрат	(243 813)	(249 096)
Чистий процентний дохід/(витрати)	133 464	169 033

Примітка 23. Комісійні доходи та витрати
Таблиця 23.1. Комісійні доходи та витрати

	2018	2017
КОМІСІЙНІ ДОХОДИ		
Розрахунково-касові операції	267 291	36 719
Операції з цінними паперами	-	2
Кредитне обслуговування клієнтів	15 651	10 254
Операції на валютному ринку	9 678	6 709
Операції довірчого управління	648	1 293
Гарантії надані	19 803	33 070
Інші	7 044	1 910
Усього комісійних доходів	320 115	89 957
КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ		
Розрахунково-касові операції	(10 465)	(7 421)
Операції з цінними паперами	(153)	(88)
Інші	(102)	(86)
Усього комісійних витрат	(10 720)	(7 595)
Чистий комісійний дохід/витрати	309 395	82 362

Примітка 24. Інші операційні доходи
Таблиця 24.1. Інші операційні доходи

	2018	2017
Дивіденди		
Дохід від операційного лізингу (оренди)	7 132	647
Дохід від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	-	1 370
Інші	4 320	437
Усього операційних доходів	11 451	2 455

До статті «Інші» віднесено:

- за 2018 рік - надлишки в ПТКС та незатребувані платежі - 2 724 тис. грн., агентська винагорода - 1 217 тис. грн.;
- за 2017 рік - повернення раніше нарахованих відсотків за достроково розірваними вкладками у сумі 10 тис. грн., штрафи та пені, отримані Банком - 57 тис. грн., консультаційні послуги - 26 тис. грн., відшкодування комунальних витрат - 60 тис. грн., агентська винагорода - 284 тис. грн.;

Примітка 25. Адміністративні та інші операційні витрати

Таблиця 25.1. Витрати та виплати працівникам

	2018	2017
Заробітна плата та премії	97 272	57 789
Нарахування на фонд заробітної плати	20 890	12 114
Інші виплати працівникам	750	414
Усього витрати на утримання персоналу	118 912	70 317

Таблиця 25.2. Витрати на амортизацію

	2018	2017
Амортизація основних засобів	(8 583)	(5 760)
Амортизація програмного забезпечення та нематеріальних активів	(616)	(619)
Усього витрат на амортизацію	(9 199)	(6 379)

Таблиця 25.3. Адміністративні та інші операційні витрати

	2018	2017
Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів		
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги	(22 606)	(13 988)
Витрати на оперативний лізинг (оренду)	(227 639)	(21 689)
Інші витрати, пов'язані з основними засобами	(118)	
Професійні послуги	(3 259)	(2 192)
Витрати на маркетинг та рекламу	(3 362)	(2 404)
Витрати на інкасацію	(16 266)	(559)
Витрати на охорону	(4 303)	(2 493)
Витрати із страхування	-	(7 625)
Сплата інших податків та зборів платежів, крім податку на прибуток	(13 447)	(17 479)
Інші	(15 292)	(20 048)
Усього адміністративних та інших операційних витрат	(306 292)	(88 477)

Примітка 26. Витрати на податок на прибуток

Таблиця 26.1. Витрати сплату податку на прибуток

	2018	2017
Поточний податок на прибуток	(2 020)	(2 202)
Зміна відстроченого податку на прибуток	183	92
Усього витрати податку на прибуток	(1 837)	(2 110)

Таблиця 26.2. Узгодження суми витрат з податку на прибуток з обліковим податком на прибуток

	2018	2017
Прибуток до оподаткування	12 018	11 443
Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування	(2 163)	(2 060)
КОРИГУВАННЯ ОБЛІКОВОГО ПРИБУТКУ (ЗБИТКУ)		
Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку (зазначити які саме)	(3 866)	(3 657)
У тому числі:		
Сума нарахованої амортизації основних засобів та нематеріальних активів за даними бухгалтерського обліку	(1 142)	(560)
Сума залишкової вартості об'єкта основних засобів у разі ліквідації за даними бухгалтерського обліку	(20)	(156)
Сума витрат на створення резервів за наданими зобов'язаннями з кредитування та гарантіями за даними бухгалтерського обліку	(2 620)	(2 929)
Сума коштів, безоплатно перерахованих неприбутковим організаціям у розмірі, що перевищує 4% оподаткованого прибутку попереднього звітного року	(26)	(12)
Процентні доходи за знеціненими кредитами	(58)	
Витрати, які включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але не визнаються в бухгалтерському обліку	4 009	3 515
У тому числі:		
Сума нарахованої амортизації основних засобів та нематеріальних активів за даними податкового обліку	968	567
Сума залишкової вартості об'єкта основних засобів у разі ліквідації за даними податкового обліку	19	192
Зміна резерву за наданими зобов'язаннями з кредитування та гарантіями на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування	1 701	1 988
Сума використання створених резервів забезпечень	1 064	624
Сума коригування в б/о резервів за активними операціями, внаслідок застосування МСФЗ 9	257	-
Частка від'ємної різниці між резервом, розрахованим відповідно до розділу III ПКУ	-	144
Доходи, які не підлягають обкладенню податком на прибуток, але визнаються в бухгалтерському обліку ВПА	(183)	(92)
Інші коригування	(1)	
Витрати на податок на прибуток	(1 837)	(2 110)

Таблиця 26.3. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2018 рік

	31.12.2017	Визнані в прибутках/ збитках	31.12.2018
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	215	183	398
<i>Основні засоби</i>	215	183	398
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	215	183	398
Визнаний відстрочений податковий актив	215	183	398

Таблиця 26.4. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2017 рік

	31.12.2016	Визнані в прибутках/ збитках	31.12.2017
Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	123	92	215
<i>Основні засоби</i>	123	92	215
Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	123	92	215
Визнаний відстрочений податковий актив	123	92	215

Примітка 27. Прибуток на одну просту акцію

Таблиця 27.1. Чистий та скоригований прибуток на одну просту акцію

	2018	2017
Прибуток (збиток), що належить власникам простих акцій банку	10 181	9 333
Прибуток (збиток), що належить власникам привілейованих акцій банку	-	-
Прибуток (збиток) за рік	10 181	9 333
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	500	500
Середньорічна кількість привілейованих акцій в обігу (тис. шт.)	-	-
Чистий та скоригований прибуток (збиток) на одну просту акцію	20,36	18,67
Чистий та скоригований прибуток (збиток) на одну привілейовану акцію	-	-

Таблиця 27.2. Розрахунок прибутку, що належить власникам простих та привілейованих акцій банку

	2018	2017
Прибуток (збиток) за рік, що належить власникам банку	10 181	9 333
Дивіденди за простими та привілейованими акціями	8 867	7 393
Нерозподілений прибуток (збиток) за рік	10 181	9 333
Нерозподілений прибуток (збиток) за рік, що належить власникам привілейованих акцій в залежності від умов акцій	-	-
Дивіденди за привілейованими акціями, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом року	-	-
Прибуток (збиток) за рік, що належить власникам привілейованих акцій	-	-
Нерозподілений прибуток (збиток) за рік, що належить власникам простих акцій залежно від умов акцій	10 181	9 333
Дивіденди за простими акціями, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом року	8 867	7 393
Прибуток (збиток) за рік, що належить акціонерам - власникам простих акцій	10 181	9 333

Примітка 28. Дивіденди

Таблиця 28.1. Дивіденди

	2018	2017
	за простими акціями	за простими акціями
Залишок за станом на початок періоду	-	-
Дивіденди, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом періоду	8 867	7 393
Дивіденди, виплачені протягом періоду	(8 867)	(7 393)
Залишок за станом на кінець періоду	-	-
Дивіденди на акцію, за якими прийнято рішення щодо виплати протягом періоду	17,73	14,79

Загальні збори акціонерів приймають рішення про порядок виплати дивідендів відповідно до чинного законодавства України та Статуту Банку. На кожну просту акцію Банку нараховується однаковий розмір дивідендів.

Дивіденди виплачуються один раз на рік за підсумками календарного року. Дивіденди сплачуються з чистого прибутку звітного року та/або нерозподіленого прибутку в обсязі, встановленому рішенням Загальних зборів акціонерів Банку.

Виплата дивідендів акціонерам проводиться один раз в повному обсязі в строк, визначений Загальними зборами акціонерів в рішенні про виплату дивідендів. Виплата дивідендів здійснюється у строк не пізніше шести місяців після закінчення звітного року.

Примітка 29. Операційні сегменти

Таблиця 29.1. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2018 рік

	Найменування звітних сегментів			Інші сегменти та операції	Вилучення	Усього
	послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	Міжбанківський бізнес			
Дохід від зовнішніх клієнтів	375 792	271 671	30 102	31 277	-	708 842
Процентні доходи	317 213	13 769	22 716	23 579	-	377 277
Комісійні доходи	58 579	254 149	7 386	-	-	320 114
Інші операційні доходи	-	3 753	-	7 698	-	11 451
Дохід від інших сегментів	-	-	-	-	-	-
Усього доходів сегментів	375 792	271 671	30 102	31 277	-	708 842
Процентні витрати	(93 832)	(149 419)	(562)	-	-	(243 813)
Комісійні витрати	-	(8 894)	(1 571)	(255)	-	(10 720)
Результат від переоцінки фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	25 362	-	-	25 362
Результат від переоцінки фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	-	(2)	-	(2)
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	12 477	-	-	12 477
Результат від переоцінки операцій з іноземною валютою	-	-	2 955	-	-	2 955
Чистий збиток/прибуток від зменшення корисності фінансових активів	(2 214)	(4 301)	(50 225)	-	-	(56 740)
Чистий збиток від зменшення корисності інших активів	-	-	-	1 489	-	1 489
Чистий збиток/ (прибуток) від збільшення /зменшення резервів за зобов'язаннями	804	-	-	-	-	804
Чистий прибуток/(збиток) від припинення визнання фінансових активів, які обліковуються за амортизованою собівартістю	-	-	-	5 880	-	5 880
Накопичений прибуток/(збиток) від перекласифікації фінансових активів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід до справедливої вартості через прибуток або збиток	-	-	-	(113)	-	(113)
Витрати на виплати працівникам	-	-	-	(118 912)	-	(118 912)
Витрати зносу та амортизація	-	-	-	(9 199)	-	(9 199)
Інші адміністративні та операційні витрати	-	-	-	(306 292)	-	(306 292)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	-	-	-	-	-	12 018
Витрати на податок на прибуток	-	-	-	(1 837)	-	(1 837)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА	280 550	109 057	18 538	(397 964)	-	-
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	10 181

Таблиця 29.2. Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2017 рік

	Найменування звітних сегментів				Вилучення	Усього
	послуги корпоративним клієнтам	послуги фізичним особам	інвестиційна банківська діяльність	інші сегменти та операції		
Дохід від зовнішніх клієнтів	458 086	29 644	9 391	12 050	-	509 171
Процентні доходи	398 934	1 786	6 075	11 334	-	418 129
Комісійні доходи	58 829	27 812	3 316	-	-	89 957
Інші операційні доходи	323	46	-	716	-	1 085
Дохід від інших сегментів	-	-	-	1 370	-	1 370
Процентні доходи	-	-	-	-	-	-
Комісійні доходи	-	-	-	-	-	-
Інші операційні доходи	-	-	-	1 370	-	1 370
Усього доходів сегментів	458 086	29 644	9 391	13 420	-	510 541
Процентні витрати	(118 442)	(128 293)	(6)	(2 355)	-	(249 096)
Комісійні витрати	-	(6 005)	(1 416)	(174)	-	(7 595)
Результат від переоцінки фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-	-	-	21 458	-	21 458
Результат від операцій з іноземною валютою	-	-	14 906	-	-	14 906
Результат від переоцінки операцій з іноземною валютою	-	-	654	-	-	654
Чистий збиток/прибуток від зменшення корисності фінансових активів	(152 616)	22	43 154	(274)	-	(109 714)
Чистий збиток від зменшення корисності інших активів	-	-	-	(1 780)	-	(1 780)
Чистий збиток/ (прибуток) від збільшення /зменшення резервів за зобов'язаннями	(2 952)	194	-	-	-	(2 758)
Витрати на виплати працівникам	-	-	-	(70 317)	-	(70 317)
Витрати зносу та амортизація	-	-	-	(6 379)	-	(6 379)
Інші адміністративні та операційні витрати	-	-	-	(88 477)	-	(88 477)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	184 076	(104 438)	66 683	(134 878)	-	11 443
Витрати на податок на прибуток	-	-	-	(2 110)	-	(2 110)
РЕЗУЛЬТАТ СЕГМЕНТА	184 076	(104 438)	66 683	(136 988)	-	-
Прибуток (збиток)	-	-	-	-	-	9 333

Таблиця 29.3. Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2018 рік

	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Міжбанківський бізнес	Інші сегменти та операції	Усього
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	2 889 332	115 996	662 649	-	3 667 977
Усього активів сегментів	2 889 332	115 996	662 649	-	3 667 977
Нерозподілені активи	-	-	-	537 931	537 931
Усього активів	2 889 332	115 996	662 649	537 931	4 205 908
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	1 897 072	1 747 398	1 225	-	3 645 695
Усього зобов'язань сегментів	1 897 072	1 747 398	1 225	-	3 645 695
Нерозподілені зобов'язання	-	-	-	16 405	16 405
Усього зобов'язань	1 897 072	1 747 398	1 225	16 405	3 662 100
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТІ					
Капітальні інвестиції	-	-	-	3 323	3 323
Амортизація	-	-	-	(9 199)	(9 199)

Таблиця 29.4. Активи та зобов'язання звітних сегментів за 2017 рік

	Послуги корпоративним клієнтам	Послуги фізичним особам	Міжбанківський бізнес	Інші сегменти та операції	Усього
АКТИВИ СЕГМЕНТІВ					
Активи сегментів	3 363 778	25 203	697 683	-	4 086 664
Усього активів сегментів	3 363 778	25 203	697 683	-	4 086 664
Нерозподілені активи	-	-	-	256 001	256 001
Усього активів	3 363 778	25 203	697 683	256 001	4 342 665
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СЕГМЕНТІВ					
Зобов'язання сегментів	2 211 579	1 571 611	1 690	-	3 784 880
Усього зобов'язань сегментів	2 211 579	1 571 611	1 690	-	3 784 880
Нерозподілені зобов'язання	-	-	-	14 898	14 898
Усього зобов'язань	2 211 579	1 571 611	1 690	14 898	3 799 779
ІНШІ СЕГМЕНТНІ СТАТТІ					
Капітальні інвестиції	-	-	-	7 634	7 634
Амортизація	-	-	-	(6 379)	(6 379)

Для цілей складання звітності операції Банку поділяються на такі сегменти:

Послуги корпоративним клієнтам: цей бізнес-сегмент включає обслуговування поточних рахунків юридичних осіб, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», обслуговування карткових рахунків, надання кредитів та інших видів фінансування, операції з іноземною валютою.

Послуги фізичним особам: надання банківських послуг приватним фізичним особам. Цей сегмент включає ті самі види банківських продуктів, що й сегмент корпоративного банківського обслуговування, а також послуги з відкриття та ведення рахунків та фізичних осіб, у тому числі рахунків для особистого використання поточних та ощадних рахунків, залучення депозитів, обслуговування кредитних карток за зарплатними проектами.

Міжбанківський бізнес: операції на міжбанківському ринку, операції з цінними паперами, що емітовані НБУ, операції з валютою.

Інше сегменти та операції: включає операції з метою забезпечення діяльності Банку, основні засоби та нематеріальні активи, відстрочені податкові активи, передоплату та дебіторську заборгованість, пов'язані з адміністративно-господарською діяльністю Банку.

Таблиця 29.5. Інформація про географічні регіони

	2018			2017		
	Україна	інші країни	усього	Україна	інші країни	усього
Доходи від зовнішніх клієнтів	708 842	-	708 842	510 541	-	510 541
Основні засоби	39 079	-	39 079	25 867	-	25 867

Примітка 30. Управління фінансовими ризиками

Метою управління фінансовими ризиками в Банку є:

- забезпечення прибуткової діяльності з урахуванням помірному рівня ризиків;
- дотримання усіх вимог Національного банку України щодо управління ризиками;
- наближення стандартів управління ризиками до методичних рекомендацій Базельського комітету (зокрема, зміни в нормативній базі Банку з управління ризиками передбачають поступовий перехід від Базель I до Базель II-III).

Система управління ризиками в Банку побудована таким чином, що в ній задіяні всі рівні менеджменту: Наглядова рада визначає стратегію розвитку Банку, формує стратегію та політику управління ризиками; Комітет з управління ризиків контролює стан виконання заходів щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій і зауважень підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів, Національного банку та інших контролюючих органів; Правління Банку здійснює оперативне управління діяльністю Банку, загальне керівництво процесом управління ризиками, реалізовує політику управління ризиками, затверджені Наглядовою Радою Банку, забезпечує впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю та моніторингу ризиків; Управління ризиків забезпечує безпосередній аналіз, моніторинг та контроль ризиків, вплив яких на показники Банку є найбільш відчутним.

Крім того, в Банку створено та на постійній основі діють колегіальні органи (Кредитний комітет, Комітет з управління активами та пасивами, Тарифний комітет, Тендерний комітет), задача яких у тому числі полягає і в оперативному вирішенні тактичних завдань з управління ризиками.

Рівень існуючої в Банку системи ризик-менеджменту повністю відповідає обсягам та складності операцій, які він проводить. Банк використовує сучасний аналітичний модуль «Аналізатор активів та пасивів», що дозволяє автоматизовано отримувати управлінську звітність для керівництва з основних видів ризиків, що дозволяє оперативно приймати необхідні рішення щодо мінімізації негативного впливу ризиків на фінансові показники Банку.

Серед фінансових ризиків, які на систематичній основі (щоденно) управляються Банком, слід виділити традиційні з них: кредитний ризик, ринковий ризик (процентний, валютний та цінновий) та ризик ліквідності.

Кредитний ризик

Кредитний ризик (найбільш значимий серед усіх ризиків) - це ризик непогашення позичальником кредиту та процентів за ним. Мінімізація цього ризику досягається за рахунок запровадження Банком чітких кредитних процедур проведення кредитних операцій та зважених методик, що використовуються при аналізі платоспроможності позичальника, а також за рахунок кредитування переважно під ліквідне забезпечення (нерухомість, майнові права на грошові депозити та інші).

Серед методів, що Банк використовує при управлінні кредитним ризиком, слід виділити: встановлення лімітів на кредитні операції (на позичальника, на галузі економіки, на пов'язаних осіб тощо); дотримання обов'язкових економічних нормативів Національного банку України (нормативів кредитного ризику); використання сучасних методик аналізу діяльності позичальника; встановлення кредитних рейтингів за власною шкалою Банку, виходячи з фінансової стійкості позичальників; страхування заставного майна та фінансових ризиків; застосування різних методів оцінки ринкової вартості заставленого майна (дохідного, витратного методів та методу аналогів); проведення стрес-тестування кредитного портфелю з урахуванням змін бізнес-середовища.

При проведенні кредитних операцій обов'язково дотримується нормативів кредитних ризиків, встановлених Національним Банком України (Інструкція про порядок регулювання діяльності Банків в Україні, затверджена Постановою Правління Національного Банку України від 28.08.2001 № 368):

максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7);

великих кредитних ризиків (Н8). Кредитний ризик, що приймається відносно одного контрагента або групи пов'язаних контрагентів, вважається великим, якщо сума всіх вимог до цього контрагента або групи пов'язаних контрагентів і всіх позабалансових зобов'язань, наданих Банком контрагенту або групі пов'язаних контрагентів, становить більше 10 % регулятивного капіталу Банку;

Значення нормативів кредитного ризику (Н7, Н8, Н9) розраховуються згідно вимог Національного банку України та щоденно контролюються керівництвом Банку. Станом на 31.12.2018 р. становили Н7 - 21,47% (при нормативному значенні не більше 25%), Н8 - 283,12 % (при нормативному значенні не більше 800%), Н9 - 162,19% (при нормативному значенні не більше 25%) (2017; Н7 - 23,25%, Н8 - 299,07%, Н9 - 261,09%).

Національним Банком України затверджено План заходів Банку щодо приведення його діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з банком особами, а саме: приведення нормативу Н9 до нормативного значення. План розрахований на 5 років. Банк дотримується встановленого Плану.

Максимальна величина кредитного ризику представлена наступним чином:

	2018	2017
Звіт про фінансовий стан		
Грошові кошти та їх еквіваленти (за вирахуванням готівкових грошових коштів)	399 176	620 466
Кредити та заборгованість банків	14 633	-
Кредити та заборгованість клієнтів	2 996 407	3 377 682
Інвестиції в цінні папери (включаючи ОВДП)	154 307	48 030
Інші фінансові активи	103 212	40 220
	<u>3 667 735</u>	<u>4 086 398</u>
Позабалансові статті		
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	402 979	481 110
Гарантії	1 152 395	704 168
	<u>1 555 374</u>	<u>1 185 278</u>

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 7, 8 та 9.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик непередбачуваних втрат Банку внаслідок несприятливих змін валютних курсів, відсоткових ставок, цін на акції тощо. Згідно класифікації Базельського комітету ринкові ризики поділяється на валютний ризик, процентний ризик та ціновий ризик. Управління ринковим ризиком згідно вищевказаної класифікації централізовано здійснює Управління ризиків, використовуючи передові методи вимірювання, оцінки та контролю за їх рівнем. Звіти щодо ринкового ризику заслуховує Комітет з управління активами та пасивами, яким потім приймає рішення щодо коригування ризикових позицій з урахуванням очікуваних/прогнозованих рівнів курсів валют, процентних ставок, цін на цінні папери.

Найбільший вплив на діяльність Банку створюють валютний та процентний ризик, тоді як вплив цінового ризику фактично відсутній у зв'язку з тим, що Банк на кінець 2018 року має незначні залишки за цінними паперами з нефіксованим доходом (784 тис. грн.), які були придбані раніше.

Валютний ризик

Валютний ризик (складова ринкова ризику) – це ризик, пов'язаний з існуючим або потенційним впливом на надходження Банку внаслідок несприятливих коливань обмінних курсів іноземних валют та вартості банківських металів. Мінімізація цього ризику досягається за рахунок здійснення Банком валютно-обмінних операцій виключно в рамках лімітів валютної позиції.

Серед методів, що Банк використовує при управлінні валютним ризиком, слід виділити: VAR-методологія; встановлення лімітів на максимально можливі розміри валютної позиції; дотримання обов'язкових економічних нормативів Національного банку України (нормативів валютного ризику); хеджування валютних ризиків; проведення бек-тестування, стрес-тестування при різних сценаріях розвитку фінансових ринків.

Таблиця 30.1. Аналіз валютного ризику

	2018				2017			
	монетарні активи	монетарні зобов'язання	похідні фінансові інструменти	чиста позиція	монетарні активи	монетарні зобов'язання	похідні фінансові інструменти	чиста позиція
Долари США	1 991 769	1 998 936	-	(7 167)	2 136 455	2 287 158	124 616	(26 087)
Євро	385 859	270 915	(116 677)	(1 733)	465 049	236 225	(261 264)	(32 440)
Дорогоцінні метали	746	-	-	746	402	-	-	402
Інші валюти (вільноконвертовані)	147	440	-	(293)	119	42	-	77
Інші валюти (неконвертовані)	245	261	-	(16)	267	557	-	(290)
Усього	2 378 766	2 270 552	(116 677)	(8 463)	2 602 292	2 523 982	(136 648)	(58 338)

* у графі «Чиста позиція» вказана загальна позиція за усіма валютами.

Дорогоцінні метали: Золото - 742, Срібло - 4.

Інші валюти (вільноконвертовані): Англійські фунти стерлінгів – (324), Швейцарські франки - 31.

Інші валюти (неконвертовані): Російські рублі (173), Польські злоті - 157.

Таблиця 30.2. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими

	2018		2017	
	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал	вплив на прибуток (збиток)	вплив на власний капітал
Зміцнення долара США на 20%	(1 433)	(1 433)	(5 217)	(5 217)
Послаблення долара США на 20%	1 433	1 433	5 217	5 217
Зміцнення євро на 20%	(347)	(347)	(6 488)	(6 488)
Послаблення євро на 20%	347	347	6 488	6 488
Зміцнення фунта стерлінгів на 20%	(65)	(65)	(10)	(10)
Послаблення фунта стерлінгів на 20%	65	65	10	10
Зміцнення інших валют та банківських металів	152	152	27	27
Послаблення інших валют та банківських металів	(152)	(152)	(27)	(27)

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик, пов'язаний з існуючим або потенційним впливом на надходження Банку внаслідок несприятливих коливань відсоткових ставок. Мінімізація цього ризику досягається за рахунок збалансування активів та пасивів, чутливих до змін відсоткової ставки.

Серед методів, що Банк використовує при управлінні процентним ризиком, слід виділити: ГЕП-аналіз та встановлення лімітів на максимально можливі розриви невідповідностей між активами та пасивами, чутливими до змін відсоткової ставки; управління структурою активів та пасивів за допомогою показників спреду, чистої процентної маржі, дохідності/вартості окремих статей процентних активів/пасивів (в розрізі різних валют); проведення виваженої цінової політики з метою максимізації чистого процентного доходу; проведення стрес-тестування при різних сценаріях розвитку фінансових ринків.

Таблиця 30.3. Загальний аналіз процентного ризику

	На вимогу і менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Більше року	Несхильні до процентного ризику	Усього
2018					
Усього фінансових активів	1 226 887	2 211 709	357 570	409 742	4 205 908
Усього фінансових зобов'язань	1 173 627	2 303 625	85 344	99 504	3 662 100
Чистий розрив за процентними ставками на кінець звітнього періоду	53 260	(91 916)	272 226	310 238	543 808
2017					
Усього фінансових активів	1 680 931	1 450 075	1 044 600	167 059	4 342 665
Усього фінансових зобов'язань	1 695 832	1 032 107	1 036 223	35 616	3 799 778
Чистий розрив за процентними ставками на кінець попереднього періоду	(14 901)	417 968	8 377	131 443	542 887

У таблиці відображені чутливі до зміни процентної ставки активи та зобов'язання за балансовою вартістю та за термінами погашення.

Проценти за всіма статтями активів та зобов'язань, що надані у таблиці, нараховуються за фіксованими ставками.

Таблиця 30.4. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами

	2018								2017								
	гривня				долари США				євро				інші				
	гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші	гривня	долари США	євро	інші					
Активи																	
Грошові кошти та їх еквіваленти	15,48	0,63	-	-	11,66	0,06	-	-	15,48	0,63	-	-	11,66	0,06	-	-	
Кошти в інших банках	22,65	2,27	-	-	10,59	0,02	0,29	5,17	22,65	2,27	-	-	10,59	0,02	0,29	5,17	
Кредити та заборгованість клієнтів	16,09	8,15	7,77	-	15,45	9,92	9,42	-	16,09	8,15	7,77	-	15,45	9,92	9,42	-	
Зобов'язання																	
Кошти банків	17,6	-	-	-	11,53	-	-	-	17,6	-	-	-	11,53	-	-	-	
Кошти клієнтів																	
поточні рахунки	3,5	1,41	2,02	-	4,85	4,01	-	-	3,5	1,41	2,02	-	4,85	4,01	-	-	
строкові кошти	15,09	5,75	5,55	-	15,03	6,94	5,94	-	15,09	5,75	5,55	-	15,03	6,94	5,94	-	
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-	5,01	-	-	7,82	7,61	-	-	-	5,01	-	-	7,82	7,61	-	

У таблиці наведено дані за середньозваженою процентною ставкою. Процентна ставка розрахована у відсотках у річному обчисленні.

Географічний ризик

Таблиця 30.5. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за звітний 2018 рік

	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
Грошові кошти та їх еквіваленти	600 949	-	-	600 949
Похідні фінансові активи	242	-	-	242
Кредити та заборгованість банків	14 633	-	-	14 633
Кредити та заборгованість клієнтів	2 996 407	-	-	2 996 407
Інвестиції в цінні папери	154 307	-	-	154 307
Інші фінансові активи	103 212	-	-	103 212
Усього фінансових активів	3 869 750	-	-	3 869 750
Зобов'язання				
Кошти в інших банках	-	-	-	-
Кошти клієнтів	2 705 239	1 333	840 118	3 546 690
Похідні фінансові зобов'язання	1 225	-	-	1 225
Боргові цінні папери, емітовані банком	56	-	-	56
Інші залучені кошти	-	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання	96 741	-	-	96 741
Усього фінансових зобов'язань	2 803 261	1 333	840 118	3 644 712
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	1 066 489	(1 333)	(840 118)	225 038
Зобов'язання кредитного характеру	1 555 349	25	-	1 555 374

Таблиця 30.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2017 рік

	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	839 598	-	-	839 598
Кредити та заборгованість банків	-	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	3 377 682	-	-	3 377 682
Інші фінансові активи	40 220	-	-	40 220
Усього фінансових активів	4 257 500	-	-	4 257 500
Зобов'язання				
Кошти банків	-	-	-	-
Кошти клієнтів	2 891 720	405	861 205	3 753 330
Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	1 690	-	-	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	15 021	167	-	15 188
Інші залучені кошти	-	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання	11 840	-	-	11 840
Усього фінансових зобов'язань	2 920 271	572	861 205	3 782 048
Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	1 337 229	(572)	(861 205)	475 452
Зобов'язання кредитного характеру	1 268 144	-	-	1 268 144

Концентрація географічного ризику визначається на основі аналізу активів та зобов'язань з точки зору їх походження (місця реєстрації). При цьому, до географічного ризику чутливі ті установи, які проводять свою діяльність у різних економічних середовищах, спричинених різними політичними, нормативними та юридичними умовами господарювання. При цьому невірний вибір для спрямування коштів може призвести до фінансових втрат.

Зважаючи на те, що Банк здійснює свою діяльність лише на території України, географічний ризик розглядається Банком як несуттєвий, тобто такий, що не має впливу на прибуток та капітал Банку.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик неможливості Банку своєчасно та у повному обсязі виконати свої зобов'язання перед своїми клієнтами та контрагентами. Мінімізація цього ризику досягається за рахунок збалансування Банком власної структури активів та зобов'язань по строкам повернення/погашення (у тому числі, в розрізі основних валют, в яких Банк проводить операції).

Серед методів, що Банк використовує при управлінні ризиком ліквідності, слід виділити: ГЕП-аналіз та встановлення лімітів на максимально можливі розриви ліквідності; використання платіжного календаря; дотримання показників ліквідності (у тому числі, обов'язкових економічних нормативів Національного банку України, коефіцієнту покриття ліквідністю (LCR) та норми обов'язкового резервування); диверсифікація активів та пасивів; підтримка в актуальному стані плану на випадок непередбачуваних ситуацій; проведення стрес-тестування позиції ліквідності Банку при різних сценаріях розвитку фінансових ринків.

Таблиця 30.7. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2018 рік

	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти клієнтів	1 166 668	2 303 167	76 834	22	3 546 691
Інші фінансові зобов'язання	91 251	3 522	1 968	-	96 741
Фінансові гарантії	243 918	693 660	214 817	-	1 152 395
Інші зобов'язання кредитного характеру	23	303	77	-	403
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 501 860	3 000 652	293 696	22	4 796 230

Таблиця 30.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за 2017 рік

	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	-	-	-	-	-
Кошти клієнтів	1 670 854	1 141 924	1 295 008	-	4 107 786
Інші залучені кошти	-	-	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання	8 799	2 453	581	7	11 840
Фінансові гарантії	195 237	494 614	14 317	-	704 168
Інші зобов'язання кредитного характеру	200	97 605	-	-	97 805
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 875 090	1 736 596	1 309 906	7	4 921 599

Строки погашення визначаються від дати звітності до дати погашення згідно з контрактом. Такі суми представляють контрактні недисконтовані грошові потоки, які відрізняються від сум, відображених у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

Таблиця 30.9. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2018 рік

	На вимогу та менше 1 міс.	Від 1 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	600 949	-	-	-	600 949
Похідні фінансові активи	242	-	-	-	242
Кредити та заборгованість банків	14 633	-	-	-	14 633
Кредити та заборгованість клієнтів	834 157	1 846 567	225 454	90 229	2 996 407
Інвестиції в цінні папери	42 985	76 330	34 992	-	154 307
Інші фінансові активи	76 655	914	25 643	-	103 212
Усього фінансових активів	1 569 621	1 923 811	286 089	90 229	3 869 750
Зобов'язання					
Кошти клієнтів	1 166 667	2 303 167	76 834	22	3 546 690
Похідні фінансові зобов'язання	1 225	-	-	-	1 225
Боргові цінні папери, емітовані банком	56	-	-	-	56
Інші фінансові зобов'язання	91 251	3 522	1 968	-	96 741
Усього фінансових зобов'язань	1 259 199	2 306 689	78 802	22	3 644 712
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня	310 422	(382 878)	207 287	90 207	225 038
Сукупний розрив ліквідності на 31 грудня	310 422	(72 456)	134 831	225 038	225 038

Таблиця 30.10. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення за 2017 рік

	На вимогу та менше 1 міс.	Від 3 до 12 міс.	Від 12 міс. до 5 років	Понад 5 років	Усього
Активи					
Грошові кошти та їх еквіваленти	839 598	-	-	-	839 598
Похідні фінансові активи	265	-	-	-	265
Кредити та заборгованість клієнтів	941 185	1 413 662	975 245	47 590	3 377 682
Цінні папери на продаж	-	43 004	5 026	-	48 030
Інші фінансові активи	24 586	15 634	-	-	40 220
Усього фінансових активів	1 805 634	1 472 300	980 271	47 590	4 305 795
Зобов'язання					
Кошти клієнтів	1 670 854	1 038 113	1 044 363	-	3 753 330
Похідні фінансові зобов'язання	1 690	-	-	-	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	13 769	1 419	-	-	15 188
Інші фінансові зобов'язання	8 799	2 453	581	7	11 840
Усього фінансових зобов'язань	1 695 112	1 041 985	1 044 944	7	3 782 048
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня	110 522	430 315	(64 673)	47 583	523 747
Сукупний розрив ліквідності на 31 грудня	110 522	540 837	476 164	523 747	523 747

Дані фінансових активів і зобов'язань у таблиці наведені за балансовою вартістю, тобто з урахуванням дисконтованих грошових потоків.

Примітка 31. Управління капіталом

Управління капіталом у Банку направлено, передусім, на захист від можливих ризиків, притаманних в його діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється як через виконання обов'язкових економічних нормативів Національного банку України (нормативів капіталу), так і рекомендованих показників, встановлених Базельською угодою щодо капіталу. Зокрема, Банк щоквартально робить розрахунок достатності капіталу відповідно до рекомендацій «Базель II» (кількісний вимір кредитного, ринкового та операційного ризику проведено шляхом застосування Стандартизованого підходу).

Основною метою управління капіталом Банку є забезпечення збалансованого зростання активів та регулятивного капіталу. Зокрема, в політиці Банку з проведення активно-пасивних операцій велике значення відводиться покращенню структури активів, зважених з урахуванням коефіцієнтів ризиків (недопущення занадто високої питомої ваги активів, що мають зважуватися на коефіцієнт ризику 100%). Також, з метою покращення рівня капіталізації (у разі необхідності) Банк може відмовитися від виплати дивідендів учасникам та/або забезпечити збільшення обсягу регулятивного капіталу як за рахунок внесків до статутного капіталу, так і за рахунок залучення субординованого боргу. Крім того, Банком постійно проводиться робота з мінімізації відвернень з регулятивного капіталу: активно ведеться робота з погашення прострочених нарахованих доходів, не допускається позитивних розривів ліквідності строком понад 1 рік тощо.

Норматив достатності капіталу згідно з вимогами Національного банку України

Згідно з вимогами Національного банку України банки мають підтримувати показник достатності капіталу на рівні 10% від суми активів, зважених з урахуванням коефіцієнтів ризику. У таблиці нижче наведений норматив достатності капіталу Банку, розрахований станом на 31 грудня 2018 та 2017 років. Протягом звітного та попереднього періодів Банк дотримувався всіх нормативів капіталу, встановлених Національним банком України.

Таблиця 31.1. Структура регулятивного капіталу

	2018	2017
Регулятивний капітал банку (РК)	504 197	560 283
Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	500 000	500 000
Розкриті резерви, що створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку:		
Загальні резерви та резервні фонди, що створюються згідно з законами України	34 055	33 589
з них резервні фонди	34 055	33 589
Зменшення ОК (сума недосформованих резервів; нематеріальних активів за мінусом суми зносу; капітальних вкладень у нематеріальні активи; збитків минулих та поточного років)	(29 858)	(2 525)
у тому числі:		
Нематеріальні активи за мінусом суми зносу	(2 084)	(2 125)
Капітальні вкладення у нематеріальні активи	-	(400)
Збитки минулих років	1 427	-
Розрахунковий збиток поточного року	(26 348)	-
Основний капітал (ОК) (капітал 1-го рівня)	504 197	531 064
Розрахунковий прибуток поточного року	-	57 819
Непокритий кредитний ризик	(172 252)	(28 600)
Додатковий капітал (капітал 2-го рівня)	-	29 219
Усього регулятивного капіталу	504 197	560 283
Активи, зважені за ризиком	3 536 322	4 494 808
Сукупна сума відкритої валютної позиції за всіма іноземними валютами	24 770	20 815
Норматив адекватності регулятивного капіталу (нормативне значення – не менше 10%)	14,88%	18,97%

Примітка 32. Рахунки довірчого управління

Таблиця 32.1. Рахунки довірчого управління

	2018	2017	Зміни (+; -)
Поточні рахунки банку-управителя з довірчого управління	171	4 718	(4 547)
Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	151 974	(151 974)
Інші активи в довірчому управлінні	49 779	-	49 779
Усього за активними рахунками довірчого управління	49 950	156 692	(106 742)
Фонди банківського управління	(49 950)	(156 692)	106 742
Усього за пасивними рахунками довірчого управління	(49 950)	(156 692)	106 742

Станом на 31 грудня 2017 року Банком створені два фонди фінансування будівництва, управителем яких є Банк. Облік операцій довірчого управління здійснюється управителем за кожним фондом банківського управління.

Примітка 33. Потенційні зобов'язання Банку

Банк розкриває інформацію про події, що відбулися станом на кінець 2018 року, але не відображені в інших примітках, за якими ймовірність вибуття ресурсів, що втілюють економічні вигоди, не відповідає визначенню зобов'язання, зокрема:

1) розгляд справ у суді.

На звітну дату, станом на 31 грудня 2018 року в судах наявні справи за участю ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (надалі – Банк), по яких Банк є відповідачем на суму 467 185,57 грн.

В цілому, як показує попередній аналіз судових процесів, розгляд судових справ не несе за собою негативного ризику для фінансового стану та стабільності Банку.

2) потенційні податкові зобов'язання.

Політика Банку з ведення податкового обліку спрямована на дотримання принципів обережності та обачливості, здійснюється в повній відповідності з діючим законодавством, що регулює його діяльність, Банк нарахував всі відповідні податки.

Банк не передбачає ризиків, пов'язаних з виникненням потенційних податкових зобов'язань та станом на кінець звітного періоду не здійснює оцінку їх фінансового впливу.

Правильність складання податкових декларацій, а також інші питання дотримання законодавства, підлягають перевірці і вивченню з боку ряду контролюючих органів. Контролюючий орган має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків не пізніше закінчення 1095 дня (2 555 днів у разі проведення перевірки контрольованої операції), що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації.

3) зобов'язання за капітальними інвестиціями.

Зобов'язання за капітальними інвестиціями станом на кінець дня 31.12.2018 року відсутні.

4) дотримання особливих вимог.

На звітну дату, станом на 31 грудня 2018 року до Банку відсутні вимоги щодо дотримання певних умов за отриманими позиковими коштами

5) зобов'язання оперативного лізингу (оренди).

Таблиця 33.1 Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовним договором про оперативний лізинг (оренду)

	2018	2017
До 1 року	-	66 751
Від 1 до 5 років	-	228 113
Понад 5 років	-	-
Усього	-	294 864

Станом на звітну дату в Банку відсутні невідомі договором про оперативний лізинг (оренду). На попередню звітну дату 31.12.2017 р. банком було укладено 87 договорів оперативного лізингу (оренди) в тому числі 49 договори строк дії яких, до 1 року і 38 договорів строк дії яких від 1 до 5 років.

б) зобов'язання з кредитування.

Станом на 31.12.2018 року сума зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням (як правило, це відкличні кредитні лінії, надані клієнтам), становила 392 705 тис. грн. Їх можливий фінансовий вплив на фінансові показники Банку є несуттєвим та не несе серйозних ризиків (зокрема, ризику ліквідності), враховуючи, що 97% з них - відкличні, тобто не є ризиковими.

Таблиця 33.2 Структура зобов'язань з кредитування

	2018	2017
Невикористані кредитні лінії	392 705	481 110
Експортні акредитиви	10 274	85 699
Імпортні акредитиви	1 155	-
Гарантії видані	1 152 395	704 168
Резерв за зобов'язаннями, що пов'язані з кредитуванням	(982)	(2 833)
Усього зобов'язань, що пов'язані з кредитуванням, за мінусом резерву	1 555 547	1 268 144

Таблиця 33.3 Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

	2018	2017
Гривня	1 309 908	915 524
Долар США	242 611	352 620
Євро	3 029	-
Інші	-	-
Усього	1 555 547	1 268 144

7) активи, що надані в заставу, та активи, щодо яких є обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними.

Станом на 31.12.2018 р. та 31.12.2017 р. Банк не мав активів, наданих в заставу, та таких, щодо яких є обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними.

Примітка 34. Похідні фінансові інструменти та хеджування

Таблиця 34.1. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, що обліковуються через прибутки або збитки

	2018		2017	
	додатне значення справедливої вартості	від'ємне значення справедливої вартості	додатне значення справедливої вартості	від'ємне значення справедливої вартості
Форвардні контракти	-	-	56 134	(57 990)
Ф'ючерсні контракти	-	-	-	-
Контракти своп	116 677	(116 677)	301 379	(301 379)
Опціони	-	-	-	-
Чиста справедлива вартість	242	(1 225)	265	(1 690)

Протягом звітного періоду, Банк не використовував похідні фінансові інструменти для обліку хеджування.

Примітка 35. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість визначається Банком як сума, за яку фінансовий інструмент може бути обмінений між обізнаними та зацікавленими учасниками за звичайних умов, інших ніж примусові чи ліквідаційні. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ринкова ціна фінансового інструмента.

Банк розраховує справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації (якщо така існує) та з використанням відповідної методики оцінки.

Для активів з терміном до одного місяця справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості у зв'язку з порівняно високою терміновістю цих фінансових інструментів. Для більш довготермінової заборгованості інших банків та перед іншими банками, відсоткові ставки, що застосовуються, відображають ринкові ставки, і, відповідно, справедлива вартість наближається до балансової.

Балансова вартість цінних паперів, наявних для продажу, є адекватною оцінкою їх справедливої вартості. Процентні цінні папери, передбачають процентні ставки, що відображають справедливі ринкові ставки, і, відповідно, справедлива вартість наближається до балансової вартості цих інструментів.

Справедлива вартість кредитного портфелю базується на характеристиках обслуговування кредиту та відсоткової ставки окремих кредитів у кожному секторі портфелю. Оцінка резервування на покриття збитків за кредитами проводиться з урахуванням премії за ризик, що застосовується до різних видів кредитів, виходячи з таких факторів як: поточна ситуація у секторі економіки, в якому функціонує позичальник, фінансовий стан кожного позичальника та отримані гарантії. Відповідно, резерв на покриття збитків за кредитами розглядається як зважена оцінка можливих втрат, яка потрібна для відображення впливу кредитного ризику.

В основному, кредити надаються за ринковими ставками, і тому поточні балансові залишки представляють собою зважену оцінку справедливої вартості. Відповідно, балансова вартість, обчислена як амортизована вартість таких інструментів, є поміркованою наближенням до їх справедливої вартості.

Для депозитів з терміном до одного місяця справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості у зв'язку з порівняно короткостроковістю цих фінансових інструментів. Для більш довготермінових депозитів, відсоткові ставки, що застосовуються, відображають ринкові ставки і, відповідно, справедлива вартість наближається до балансової.

Таблиця 35.1 Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2018 рік

	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	ринкові котирування (1-й рівень)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (3-й рівень)		
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	600 949	-	600 949	600 949
готівкові кошти	-	201 773	-	201 773	201 773
кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	86 203	-	86 203	86 203
кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	185 773	-	185 773	185 773
Депозитні сертифікати, емітовані НБУ	-	127 200	-	127 200	127 200
Кредити та заборгованість банків	-	14 633	-	14 633	14 633
Кредити, надані іншим банкам	-	14 633	-	14 633	14 633
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	2 996 407	2 996 407	2 996 407
кредити юридичним особам	-	-	2 866 261	2 866 261	2 866 261
кредити фізичним особам-підприємцям	-	-	17 467	17 467	17 467
іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	7 874	7 874	7 874
кредити на поточні потреби фізичним особам	-	-	100 127	100 127	100 127
інші кредити фізичним особам	-	-	4 679	4 679	4 679
Інвестиції в цінні папери	154 307	-	-	154 307	154 307
державні облигації	154 307	-	-	154 307	154 307
Похідні фінансові активи	242	-	-	242	242
Інші фінансові активи	-	103 212	-	103 212	103 212
дебіторська заборгованість за операціями з банками	-	70 107	-	70 107	70 107
дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	166	-	166	166
дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	-	3 317	-	3 317	3 317
дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	535	-	535	535
грошові кошти з обмеженим правом користування	-	24 427	-	24 427	24 427
інші фінансові активи	-	4 661	-	4 661	4 661
Інвестиційна нерухомість	-	-	282 020	282 020	282 020
Основні засоби та нематеріальні активи	-	-	44 887	44 887	44 887
земельні ділянки	-	-	87	87	87
будівлі, споруди та передавальні пристрої	-	-	42 771	42 771	42 771
нематеріальні активи	-	-	2 029	2 029	2 029
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти клієнтів	-	3 546 690	-	3 546 690	3 546 690
державні та громадські організації	-	-	-	-	-
інші юридичні особи	-	1 800 306	-	1 800 306	1 800 306
фізичні особи	-	1 746 384	-	1 746 384	1 746 384
Похідні фінансові зобов'язання	1 225	-	-	1 225	-
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-	56	56	56
депозитні сертифікати	-	-	56	56	56
Інші фінансові зобов'язання	-	-	96 741	96 741	96 741

Таблиця 35.2 Справедлива вартість та рівні ієрархії вхідних даних, що використовувалися для методів оцінки активів та зобов'язань за 2017 рік

	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	ринкові котирування (1-й рівень)	модель оцінки, що використовує спостережні дані (2-й рівень)	модель оцінки, що використовує показники, не підтверджені ринковими даними (3-й рівень)		
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	839 598	-	839 598	839 598
готівкові кошти	-	219 132	-	219 132	219 132
кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	-	598 709	-	598 709	598 709
кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках	-	21 758	-	21 758	21 758
Депозитні сертифікати, емітовані НБУ	-	555 570	-	555 570	555 570
Кредити та заборгованість банків	-	-	-	-	-
Кредити, надані іншим банкам	-	-	-	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	-	-	3 377 682	3 377 682	3 377 682
кредити юридичним особам	-	-	3 327 909	3 327 909	3 327 909
кредити фізичним особам-підприємцям	-	-	29 937	29 937	29 937
іпотечні кредити фізичних осіб	-	-	786	786	786
кредити на поточні потреби фізичним особам	-	-	13 932	13 932	13 932
інші кредити фізичним особам	-	-	5 119	5 119	5 119
Інвестиції в цінні папери	48 030	-	-	48 030	48 030
державні облигації	48 030	-	-	48 030	48 030
Похідні фінансові активи	265	-	-	265	265
Інші фінансові активи	-	40 220	-	40 220	40 220
дебіторська заборгованість за операціями з банками	-	13 439	-	13 439	13 439
дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	306	-	306	306
дебіторська заборгованість за операціями з кредитовими та дебетовими картками	-	5 367	-	5 367	5 367
дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	-	212	-	212	212
грошові кошти з обмеженим правом користування	-	15 748	-	15 748	15 748
інші фінансові активи	-	5 148	-	5 148	5 148
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	-	-
Основні засоби та нематеріальні активи	-	-	30 962	30 962	30 962
земельні ділянки	-	-	87	87	87
будівлі, споруди та передавальні пристрої	-	-	28 742	28 742	28 742
нематеріальні активи	-	-	2 133	2 133	2 133
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Кошти клієнтів	-	3 753 330	-	3 753 330	3 753 330
державні та громадські організації	-	969	-	969	969
інші юридичні особи	-	2 177 138	-	2 177 138	2 177 138
фізичні особи	-	1 575 223	-	1 575 223	1 575 223
Похідні фінансові зобов'язання	1 690	-	-	1 690	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	15 187	-	15 187	15 187
депозитні сертифікати	-	15 187	-	15 187	15 187
Інші фінансові зобов'язання	-	11 840	-	11 840	11 840

Протягом звітного та попереднього періодів Банк не мав фінансових активів, справедливую вартість яких не можна достовірно оцінити.

Банк не утримував заставу, яку дозволено продавати чи перезаставляти.

Примітка 36. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Таблиця 36.1 Фінансові активи за категоріями оцінки за звітний 2018 рік

	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)		Усього
	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Боргові фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Інструменти капіталу	Фінансові активи, які при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	Фінансові активи, які обов'язково обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	312 972	-	-	-	-	312 972
Кредити та заборгованість банків	14 633	-	-	-	-	14 633
<i>кредити, надані іншим банкам</i>	14 633	-	-	-	-	14 633
Кредити та заборгованість клієнтів	2 996 407	-	-	-	-	2 996 407
<i>кредити юридичним особам</i>	2 883 727	-	-	-	-	2 883 727
<i>кредити фізичним особам</i>	104 806	-	-	-	-	104 806
<i>іпотечні кредити</i>	7 874	-	-	-	-	7 874
Інвестиції в цінні папери	-	154 307	-	-	-	154 307
Похідні фінансові активи	-	-	-	242	-	242
Інші фінансові активи	103 212	-	-	-	-	103 212
<i>дебіторська заборгованість за операціями з банками</i>	70 106	-	-	-	-	70 106
<i>дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами</i>	166	-	-	-	-	166
<i>дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками</i>	3 317	-	-	-	-	3 317
<i>дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами</i>	535	-	-	-	-	535
<i>грошові кошти з обмеженим правом користування</i>	24 427	-	-	-	-	24 427
<i>інші фінансові активи</i>	4 661	-	-	-	-	4 661
Усього фінансових активів	3 427 224	154 307	-	242	-	3 581 773

Таблиця 36.2 Фінансові активи за категоріями оцінки за попередній 2017 рік

	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)		Усього
	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Боргові фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Інструменти капіталу	Фінансові активи, які при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	Фінансові активи, які обов'язково обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	577 328	-	-	-	-	577 328
Кредити та заборгованість клієнтів	3 377 682	-	-	-	-	3 377 682
<i>кредити юридичним особам</i>	3 357 845	-	-	-	-	3 357 845
<i>кредити фізичним особам</i>	19 051	-	-	-	-	19 051
<i>іпотечні кредити</i>	786	-	-	-	-	786
Інвестиції в цінні папери	-	48 030	-	-	-	48 030
Похідні фінансові активи	-	-	-	265	-	265
Інші фінансові активи	40 220	-	-	-	-	40 220
<i>дебіторська заборгованість за операціями з банками</i>	13 439	-	-	-	-	13 439

	Фінансові активи, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		Фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)		Усього
		Боргові фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Інструменти капіталу	Фінансові активи, які при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	Фінансові активи, які обов'язково обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	
дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	306	-	-	-	-	306
дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	5 367	-	-	-	-	5 367
дебіторська заборгованість за операціями з іншими фінансовими інструментами	212	-	-	-	-	212
грошові кошти з обмеженим правом користування	15 748	-	-	-	-	15 748
інші фінансові активи	5 148	-	-	-	-	5 148
Усього фінансових активів	3 995 230	48 030	-	265	-	4 043 525

Таблиця 36.3 Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки за звітний 2018 рік

	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)		Усього
		Фінансові зобов'язання, які при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	Фінансові зобов'язання утримані для торгівлі	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти клієнтів	3 546 690	-	-	3 546 690
Похідні фінансові зобов'язання	-	1 225	-	1 225
Боргові цінні папери, емітовані банком	56	-	-	56
Усього фінансових зобов'язань	3 546 746	1 225	-	3 547 971

Таблиця 36.4 Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки за попередній 2017 рік

	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	Фінансові зобов'язання, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/(збитки)		Усього
		Фінансові зобов'язання, які при первісному визнанні обліковуються за справедливою вартістю через прибутки /збитки	Фінансові зобов'язання утримані для торгівлі	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Кошти клієнтів	3 753 330	-	-	3 753 330
Похідні фінансові зобов'язання	-	1 690	-	1 690
Боргові цінні папери, емітовані банком	15 188	-	-	15 188
Усього фінансових зобов'язань	3 768 518	1 690	-	3 770 208

Примітка 37. Операції з пов'язаними сторонами

У звітному році підхід до визначення пов'язаних з Банком осіб не змінився. Для цілей складання цієї фінансової звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

У ході діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, провідним управлінським персоналом, асоційованими особами та іншими пов'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, проведення документарних операцій, залучення депозитів, операції з іноземною валютою.

Таблиця 37.1. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець 2018 року

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка 0,1 –33 %)	1 102	136	452	1 659 074
Резерв під заборгованість за кредитами станом на 31 грудня	(158)	(23)	(65)	(8 019)
Інші активи	-	-	-	1 866
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка 1 -23 %)	7 511	3 147	4 016	54 820
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-	-	-
Резерви за зобов'язаннями	40	2	6	25
Інші зобов'язання	-	6	2	19 115

Таблиця 37.2. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2018 рік

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	197	15	78	138 701
Процентні витрати	(111)	(13)	(42)	(8 050)
Дивіденди	8 867	-	-	-
Комісійні доходи	286	48	86	18 061
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	158	23	65	(150 020)

Таблиця 37.3. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами за станом на кінець 2018 року

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Імпортні акредитиви	-	-	-	-
Інші зобов'язання	848	111	198	1 166
Гарантії надані	-	-	-	2 026

Таблиця 37.4. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом звітного 2018 року

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам	662	49	178	-
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами	-	-	-	768 914

Таблиця 37.5. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець 31 грудня 2017 року

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка 0,1 –33 %)	440	87	274	2 427 988
Резерв під заборгованість за кредитами станом на 31 грудня	-	-	-	(158 039)
Інші активи	-	-	-	35
Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка 1 023 %)	6 161	8 133	4 130	71 582
Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-	-	-
Резерви за зобов'язаннями	1	-	-	1
Інші зобов'язання	-	6	5	12

Таблиця 37.6. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній 2017 рік

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	12	1	22	173 385
Процентні витрати	803	186	539	(9 353)
Дивіденди	7 393	-	-	-
Комісійні доходи	165	338	27	11 174
Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	-	-	-	(46 604)

Таблиця 37.7. Інші права та зобов'язання за операціями з пов'язаними сторонами станом на кінець попереднього 2017 року

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Імпортні акредитиви	-	-	-	-
Інші зобов'язання	1 516	233	401	66 814
Гарантії надані	-	-	-	401

Таблиця 37.8. Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом попереднього періоду

	Найбільші учасники (акціонери) банку	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші пов'язані сторони
Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам	-	-	163	-
Сума кредитів, погашених пов'язаними сторонами	46	58	-	106 491

Таблиця 37.9. Виплати провідному управлінському персоналу

	2018		2017	
	витрати	нараховане зобов'язання	витрати	нараховане зобов'язання
Поточні виплати працівникам	8 109	579	11 255	745
Виплати під час звільнення			87	

Примітка 38. Події після дати балансу

Після дати випуску звіту Банк не мав суттєвих подій, які б потребували корегування фінансової звітності.

Затверджено до випуску та підписано

"2" квітня 2019 року

Чернуха С.В.
☎ (044) 207-70-35

В.О. Зінніков

Я.М. Кирилюк